

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Kallelse

Beslutande organ
Kommunfullmäktige

Sida
1 (2)

Datum
2024-03-28

Kallelse till kommunfullmäktige

Tid	Måndagen den 8 april 2024, klockan 18:00
Plats	Kung Karls skolas matsal
Förslag till justerare	Angelica Stigenberg och Uno Gripenbert
Förslag till ersättare för justerare	Monica Lindgren och Gunilla Wolinder
Förslag till plats och tid för justering	Kansliet, 2024-04-11, kl.15:00

Föredragningslista

Nr	Ärende	Diarienummer
	Allmänhetens frågestund	
1	Allmänhetens frågestund 2024	KS 2024/74
	Information	
2	Revisionsrapport - Granskning av grundskolans måluppfyllelse	KS 2024/139
	Medborgarförslag	
3	Medborgarförslag - Inför stoppförbud på Ängsvägen vid förskolan	KS 2024/146
4	Medborgarförslag - Bastu på Björlidens IP	KS 2024/152
5	Medborgarförslag - Lekpark på Björlidens IP	KS 2024/153
6	Medborgarförslag - Busshållplats vid OKQ8	KS 2024/145
7	Medborgarförslag - Asfaltera Sjövägen på Skillingeudd	KS 2024/142
8	Medborgarförslag - Ny gångbana längs Trädgårdsgatan	KS 2024/160
9	Medborgarförslag - Skylta upp på Kungsgatan, vid Bleckkärlsfabriken	KS 2024/161
10	Medborgarförslag - Fler övergångsställen	KS 2024/162
11	Medborgarförslag - Sänk hastigheten till 40 km/h i tätorten	KS 2024/163
12	Medborgarförslag - Länka ihop två trottoarer, Magasinsgatan/ Kinnekullevägen med Kungsringen	KS 2024/164
13	Medborgarförslag - Skyltar till elljusspåret i Valskog	KS 2024/165
	Motioner	
14	Motion - Trädgårdsavfallscontainern i Valskog	KS 2024/143
	Ärenden till egen instans	
15	Bokslut och årsredovisning 2023, Kungsörs kommun	KS 2024/43

Kungsörs kommun

Dokumenttyp

Kallelse

Beslutande organ

Kommunfullmäktige

Datum

2024-03-28

Sida

2 (2)

Nr	Ärende	Diarienummer
16	Revisionsberättelse och frågan om ansvarsfrihet för Kungsörs kommun 2023	KS 2024/166
17	Plan för inkludering	KS 2024/106
18	Överföring av investeringsmedel 2023	KS 2023/115
19	Reglemente för intern kontroll - revidering	KS 2024/66
Valärenden		
20	Avsägelse och fyllnadsval - Ledamot i valnämnden	KS 2022/127
21	Avsägelse och fyllnadsval - Ersättare i Mälarens Vattenvårdsförbund	KS 2022/140

Pelle Strengbom
Ordförande

2024-03-05

Till

Barn- och utbildningsnämnden

För kännedom

Kommunfullmäktige

Granskning av grundskolans måluppfyllelse

KPMG har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska om barn- och utbildningsnämndens styrning av grundskolan är ändamålsenlig så att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämndens styrning delvis är ändamålsenlig så att elever i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

Vår samlade bedömning bygger på att det finns en resursfördelningsmodell som beaktar olika elevers förutsättningar och behov, men att det inte är säkerställt att den gör det fullt ut då modellen inte följts upp under senare år. Det finns tillgång till elevhälsa och dess olika insatser vid samtliga skolenheter, men elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande. Elever i behov av särskilt stöd får någon form av insats, men det kan brista i form och omfattning. Det gäller till exempel för elever med annat modersmål än svenska. Det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån kunskapsmålen genom redovisning av måluppfyllelse och vidtagna åtgärder. Vi bedömer dock att orsakerna till den förhållandevis låga måluppfyllelsen inte analyseras och därmed riskerar vidtagna åtgärder att inte få de konsekvenser som avses.

Kommunens revisorer har i en tidigare granskning¹ rekommenderat nämnden att säkerställa att kostnaderna bokförs på rätt kostnadsslag. Av föreliggande granskning framgår att både den totala kostnaden och kostnaderna per kostnadsslag är felaktiga eller behäftade med brister.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- säkerställa att kostnader fördelas och redovisas på rätt verksamhet och kostnadsslag. (SCB-FS 2021:32)
- utvärdera befintlig resursfördelningsmodell och vid behov besluta om revidering. (2 kap. 8 b § SkoL)
- säkerställa att elevhälsan främst är förebyggande och främjande. (2 kap. 25 § SkoL)
- säkerställa att elever ges särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogram. (3 kap. 7 § 3 st. SkoL)
- bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå där orsakerna till måluppfyllelsen identifieras och utifrån analyser vidta åtgärder i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3 § SkoL)

¹ Granskning av grundskolans måluppfyllelse (2019), sid. 10 och 17

- följa upp och utvärdera särskilt utvalda områden. (4 kap. 5 § SkoL och Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete, SKOLFS 2012:98)

Kommunrevisionen emotser svar senast 2024-05-31 på vilka konkreta åtgärder barn- och utbildningsnämnden har för avsikt att vidta med anledning av ovanstående synpunkter vad som för övrigt redovisas i rapporten. Vi vill också att det i svaret redogörs för en tidsplan för när åtgärderna kommer att genomföras.

Svaren ska översändas till samtliga förtroendevalda revisorer samt till Karin Helin Lindkvist, KPMG, e:post karin.helin-lindkvist@kpmg.se. Svaret ska även översändas till kommunfullmäktige.

För kommunrevisionen i Kungsörs kommun 2024-03-05.

DocuSigned by:

8B99EFCF31D2491...

Håkan Sundström
revisionsordförande

2024-03-05

Till

Barn- och utbildningsnämnden

För kännedom

Kommunfullmäktige

Granskning av grundskolans måluppfyllelse

KPMG har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska om barn- och utbildningsnämndens styrning av grundskolan är ändamålsenlig så att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämndens styrning delvis är ändamålsenlig så att elever i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

Vår samlade bedömning bygger på att det finns en resursfördelningsmodell som beaktar olika elevers förutsättningar och behov, men att det inte är säkerställt att den gör det fullt ut då modellen inte följts upp under senare år. Det finns tillgång till elevhälsa och dess olika insatser vid samtliga skolenheter, men elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande. Elever i behov av särskilt stöd får någon form av insats, men det kan brista i form och omfattning. Det gäller till exempel för elever med annat modersmål än svenska. Det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån kunskapsmålen genom redovisning av måluppfyllelse och vidtagna åtgärder. Vi bedömer dock att orsakerna till den förhållandevis låga måluppfyllelsen inte analyseras och därmed riskerar vidtagna åtgärder att inte få de konsekvenser som avses.

Kommunens revisorer har i en tidigare granskning¹ rekommenderat nämnden att säkerställa att kostnaderna bokförs på rätt kostnadsslag. Av föreliggande granskning framgår att både den totala kostnaden och kostnaderna per kostnadsslag är felaktiga eller behäftade med brister.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- säkerställa att kostnader fördelas och redovisas på rätt verksamhet och kostnadsslag. (SCB-FS 2021:32)
- utvärdera befintlig resursfördelningsmodell och vid behov besluta om revidering. (2 kap. 8 b § SkoL)
- säkerställa att elevhälsan främst är förebyggande och främjande. (2 kap. 25 § SkoL)
- säkerställa att elever ges särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogram. (3 kap. 7 § 3 st. SkoL)
- bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå där orsakerna till måluppfyllelsen identifieras och utifrån analyser vidta åtgärder i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3 § SkoL)

---

¹ Granskning av grundskolans måluppfyllelse (2019), sid. 10 och 17

- följa upp och utvärdera särskilt utvalda områden. (4 kap. 5 § SkoL och Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete, SKOLFS 2012:98)

Kommunrevisionen emotser svar senast 2024-05-24 på vilka konkreta åtgärder barn- och utbildningsnämnden har för avsikt att vidta med anledning av ovanstående synpunkter vad som för övrigt redovisas i rapporten. Vi vill också att det i svaret redogörs för en tidsplan för när åtgärderna kommer att genomföras.

Svaren ska översändas till samtliga förtroendevalda revisorer samt till Karin Helin Lindkvist, KPMG, e:post karin.helin-lindkvist@kpmg.se. Svaret ska även översändas till kommunfullmäktige.

För kommunrevisionen i Kungsörs kommun 2024-03-05.

Håkan Sundström
revisionsordförande

Granskning av grundskolans måluppfyllelse

Rapport

Kungsörs kommun

KPMG AB

2024-02-27

Antal sidor 17

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Måluppfyllelse	6
3.2	Resurser	8
3.3	Elevhälsa	10
3.4	Särskilt stöd	12
3.5	Systematiskt kvalitetsarbete	14
4	Samlad bedömning och rekommendationer	16

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

1 Sammanfattning

KPMG har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska om barn- och utbildningsnämndens styrning av grundskolan är ändamålsenlig så att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämndens styrning delvis är ändamålsenlig så att elever i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

I det följande redovisas våra bedömningar och rekommendationer kopplade till revisionsfrågorna.

Revisionsfråga	Bedömning:	Rekommendationer
	<ul style="list-style-type: none"> • Ja • I allt väsentligt • Delvis • Nej 	Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:
Revisionsfråga	Bedömning: I allt väsentligt	Rekommendationer
Fördelas resurser till skolenheterna med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov?	Utifrån studier av befintlig resursfördelningsmodell och intervjuer med rektorer bedömer vi att hänsyn tas till elevers olika förutsättningar och behov. Om det görs i tillräcklig omfattning är dock inte säkerställt då nämnden under de senaste åren inte har utvärderat modellen. Det är en brist.	<ul style="list-style-type: none"> - säkerställa att kostnader fördelas och redovisas på rätt verksamhet och kostnadsslag. - utvärdera befintlig resursfördelningsmodell och vid behov besluta om revidering.
Revisionsfråga	Bedömning: Delvis	Rekommendationer
Finns tillgång till elevhälsans professioner och arbetar elevhälsan främst förebyggande hälsofrämjande	Vår bedömning är att det vid skolenheterna finns tillgång till elevhälsans professioner, men att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande.	<ul style="list-style-type: none"> - säkerställa att elevhälsan främst är förebyggande och främjande.

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

Revisionsfråga	Bedömning: Delvis	Rekommendationer
Får elever i behov av särskilt stöd det stöd som de behöver?	Vi bedömer att det vidtas en rad åtgärder för att elever i behov av särskilt stöd ska ges förutsättningar att nå målen för grundskolan. Vi bedömer dock att insatserna inte alltid motsvarar behoven eller kan ges i den omfattning som bedöms krävas.	<ul style="list-style-type: none"> - säkerställa att elever ges särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogram.
Revisionsfråga	Bedömning:	Rekommendationer
Bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån kunskapsmålen för utbildningen?	<p>Vi konstaterar att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som innehåller redovisning, analys och åtgärder att vidtaga på både enhetsnivå och i begränsad omfattning på huvudmannanivå. Vi bedömer dock att analysen brister vad gäller att identifiera orsaker till kunskapsresultatens utfall.</p> <p>Vi bedömer vidare att det är en brist att nämnden inte utifrån det systematiska kvalitetsarbetet eller andra källor identifierar områden för särskild uppföljning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå där orsakerna till måluppfyllelsen identifieras och utifrån analyser vidta åtgärder i syfte att utveckla utbildningen. - följa upp och utvärdera särskilt utvalda områden.

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

2 Bakgrund

KPMG har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att bedöma om barn- och utbildningsnämndens styrning av grundskolan är ändamålsenlig så att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Kommunens revisorer lät 2019 genomföra en granskning av barn- och utbildningsnämndens styrning av grundskolan. I granskningen konstaterades att andelen elever som hade uppnått kunskapskraven i alla ämnen hade sjunkit betydligt under de senaste två åren. Revisionen bedömde att åtgärder behövde vidtas vad gällde elevhälsans arbete, tillgång till studiehandledning och uppföljning av om elever i behov av särskilt stöd får det särskilda stöd som de behöver. Utifrån revisorernas risk- och väsentlighetsanalys bedöms frågan om barn- och utbildningsnämndens styrning av grundskolan vad gäller elevernas måluppfyllelse följas upp genom en ny granskning.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att bedöma om nämndens styrning av grundskolan är ändamålsenlig så att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen. I rapporten ska kunskapsresultaten i kommunens grundskolor, utifrån tillgänglig offentlig statistik, under de senaste åren översiktligt redovisas och jämföras med rike, kommungrupp och eventuellt andra aggregerade uppgifter.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Fördelas resurser till skolenheterna med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov?
- Finns tillgång till elevhälsans professioner och arbetar elevhälsan främst förebyggande och hälsofrämjande?
- Får elever i behov av särskilt stöd, det stöd som de behöver?
- Bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån kunskapsmålen för utbildningen?
  - Redovisas måluppfyllelsen?
  - Analyseras måluppfyllelsen?
  - Identifieras behov av åtgärder att vidta och vidtas desamma?

Granskningen avser barn- och utbildningsnämnden och avgränsas till grundskolan.

2.2 Revisionskriterier

I granskningen utgörs revisionskriterierna av:

- kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §,
- skollagen (2010:800) 2 kap 8 b §, 2 kap. 25 §, 3 kap. 7 § 3 st., 4 kap. 3, 5-6 och 7 §§,
- Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete, SKOLFS 2012:98, och
- tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut.

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- redovisning och studier av offentlig statistik vad gäller uppfyllelse av kunskapsmål och kostnader.
- dokumentstudier av Skolinspektionens skolenkät och interna styrdokument, protokoll, riktlinjer, rutiner, uppföljningar, kvalitetsarbete med mera.
- intervjuer har genomförts med barn- och utbildningsnämndens presidium, förvaltningschef tillika skolchef, samtliga skolledare med undantag för en rektor samt urval av lärare och representanter för elevhälsan.

Rapporten är faktakontrollerad av skolchef.

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

3 Resultat av granskningen

3.1 Måluppfyllelse

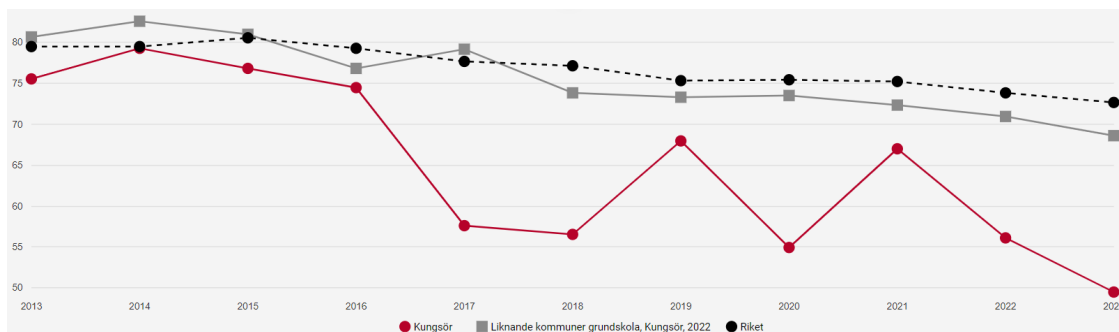
3.1.1 Årskurs 6

Tabellen nedan visar andel elever i årskurs 6 folkbokförda¹ i Kungsörs kommun, som har uppnått betygsriterierna i alla ämnen. Måluppfyllelsen i Kungsörs kommun jämförs med den genomsnittliga måluppfyllelsen i kommungruppen, liknande kommuner grundskola och riket.

Uppnått betygsriterierna i alla ämnen åk 6	Andel (%) 2023
Kungsör	49,5 %
Kommungrupp ²	67,7 %
Liknande kommuner grundskola ³	68,5 %
Riket	72,6 %

Kolada, SKR

Diagrammet nedan visar måluppfyllelsens utveckling under de senaste elva åren, från 2013-2023.

Kolada, SKR

Av tabellen ovan framgår att omkring hälften av eleverna i årskurs sex når samtliga kunskapsmål, medan resterande hälft inte gör det. Resultatet är det lägsta under den senaste elvaårsperioden. Endast i två kommuner är måluppfyllelsen lägre än i Kungsör. Inte sedan 2014 har måluppfyllelsen i Kungsör nått upp till rikets genomsnitt.

¹ Under de senaste åren har knappt 6 % av eleverna i förskoleklass och grundskola läst i fristående eller annan kommuns skola.

² Pendlingskommun nära mindre tätort

³ Berg, Gnosjö, Mullsjö, Surahammar, Svenljunga, Tranemo, Älvdalen

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

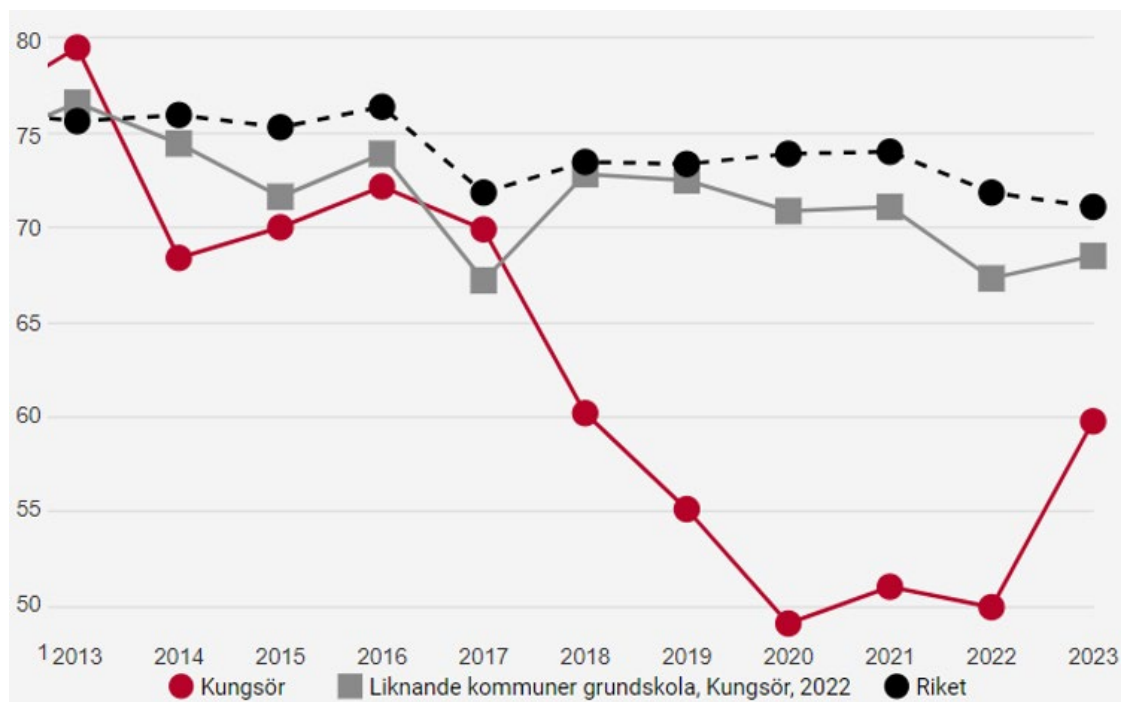
2024-02-27

3.1.2 Årskurs 9

Tabellen nedan visar andel elever i årskurs 9 som går i kommunal grundskola Kungsörs kommun, som har uppnått betygskriterierna i alla ämnen. Måluppfyllelsen i Kungsörs kommun jämförs med den genomsnittliga måluppfyllelsen i kommungruppen, liknande kommuner grundskola och riket.

Uppnått betygskriterierna i alla ämnen, åk 9	Andel (%) 2023
Kungsör	59,8 %
Kommungrupp	65,5 %
Liknande kommuner grundskola	68,6 %
Riket	71,1 %

Kolada, SKR

Kolada, SKR

Vi kan konstatera att måluppfyllelsen har ökat betydligt efter läsåret 2022/2023 i förhållande till de senaste fyra åren. Måluppfyllelsen är dock 5-10 procentenheter lägre än genomsnittet i liknande kommuner och riket. Även om hänsyn tas till kommunens socioekonomiska struktur är måluppfyllelsen låg. Enligt SKR:s beräkningar avviker måluppfyllelsen negativt med närmare åtta procentenheter.

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

I tabellen nedan redovisas två andra mått på måluppfyllelse efter grundskolans slut: behörighet till yrkesprogram och meritvärde.

Måluppfyllelse 2023	Behöriga till yrkesprogram	Meritvärde
Kungsör	79,4 %	200,3
Kommungrupp	80,6 %	210,8
Mest lika kommuner	82,7 %	213,7
Riket	83,7 %	223,6

Kolada, SKR

Måluppfyllelsen i Kungsör kommun är lägre än genomsnittet i jämförelseobjekten även för måtten behörighet till gymnasieskolan och meritvärde. Sedan 2018 har dock trenden varit positiv, om än med stor variation mellan åren.

3.2 Resurser

I Skolverkets statistik (Siris), som bygger på uppgifter som kommunerna lämnar till SCB, framgår att genomsnittskostnaden för en grundskoleelev i Kungsörs kommun år 2022 var 118 591 kronor, vilket var närmare 8 000 kronor lägre än året dessförinnan.

Nedan görs en jämförelse med genomsnittlig kostnad i kommungrupp, liknande kommuner och för rikets samtliga huvudmän.

2022	Totalt (kr)	Lokaler och inv.	Under-visn.	Skolmål-tider	Lärverk tyg, utrum	Elev-hälsa	Övr. ⁴
Kungsör	118 591	13 663	73 880	7 272	6 728	3 435	13 613
Kommungrp	132 720	18 908	73 711	7 546	5 417	5 005	22 133
Liknande kommuner	132 730	20 469	72 587	8 712	6 421	5 215	19 326
Riket	126 721	21 212	70 410	7 085	5 673	4 433	17 909

Kolada, SKR

Vi ser att den totala genomsnittskostnaden per elev i Kungsörs kommun anges ligga under genomsnittskostnaden i samtliga jämförelseobjekt. Kostnaderna för lokaler och

⁴ I övrigt ingår allt som inte ingår i andra kostnadsslag. Det handlar t.ex. om elevassistenter, studie- och yrkesvägledning och administration.

Kungsörs kommun

Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

inventarier samt elevhälsa är jämte övriga kostnader särskilt låga. Motsatt förhållande gäller för undervisningskostnader och kostnader för lärverktyg.

Nettokostnadsavvikelsen, som visar på skillnaden mellan faktisk kostnad och referenskostnad⁵, utgår från hemkommunens kostnad för förskoleklass och grundskola och uppgick 2022 till -9,5 procent eller drygt -10 500 kronor per elev.

Kommunens ekonomichef anger att det finns brister i redovisningen både vad gäller grundskolans totalkostnad och fördelningen på kostnadsslag. Bland annat framgår att bokförda lokalkostnader för de senaste åren inte motsvarar de faktiska kostnaderna. Inför 2024 har därför barn- och utbildningsförvaltningens lokalkostnader ökat med 4 190 tkr. Vidare har statsbidrag och kostnader kopplade till statsbidrag redovisats under kostnadsslaget undervisning och inte som sig bör under övriga kostnader, enligt ekonomichefen.

Resurser till grundskolans enheter fördelas huvudsakligen dels genom grundtilldelning för lokaler, administration, vaktmästare och ledningsresurs, dels utifrån elevantal med högre anslag för de högre årskurserna. För nyanlända elever erhåller enheterna ett extra tillägg det gäller även för modersmålsundervisning och undervisning i svenska som andraspråk samt för integrerade elever från anpassad skola. Elevhälsopersonalen fördelas per skolenhet primärt utifrån enheternas elevantal, enligt elevhälsans chef.

Barn- och utbildningsnämndens presidium menar, med stöd i en skolanalys som SKR genomfört i kommunen, att nämnden inte har för lite resurser för verksamheten, men att nämnden behöver se över hur resurserna används. Att höja kunskapsresultaten är prioriterat enligt presidiet och åtgärder kommer att vidtas på många områden, men allt kan inte göras på en gång. Ledamöterna i nämndens presidium tillträdde sina uppdrag under 2023. Även skolchefen och merparten av rektorerna är också nya på sina poster. Presidiet upplever att dialogen med ansvariga tjänstepersoner i verksamheten är god och att alla arbetar i riktning mot att öka kunskapsresultaten. Den nya nämnden, som tillträdde efter valet 2022, har inte beslutat om befintlig resursfördelningsmodell och har inte heller hunnit sätta sig in i hur den fungerar i praktiken, enligt presidiet.

Intervjuade skolledare bedömer att de överlag har resurser för uppdraget, men att ökade anslag skulle stärka förutsättningarna. De bedömer att modellen tar hänsyn till elevers olika förutsättningar och behov och ger dem förutsättningar att inom enhetens ram fördela och omfördela resurser. Skulle det uppstå behov som sträcker sig utanför enhetens ram finns det möjligheter att vända sig till skolchefen. Den nytillträdde skolchefen anger dock att det inte finns medel avsatta i befintlig internbudget för skolchefen att fördela vid behov. Skolchefen anser dock att det borde vara så.

---

⁵ Referenskostnaden beaktar kommunens demografiska och socioekonomiska struktur.

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

3.2.1 Bedömning

Vår bedömning är att resurser till skolenheterna i allt väsentligt fördelas med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov.

Utifrån studier av befintlig resursfördelningsmodell och intervjuer med rektorer bedömer vi att hänsyn tas till elevers olika förutsättningar och behov. Om det görs i tillräcklig omfattning är dock inte säkerställt då nämnden under de senaste åren inte har utvärderat modellen. Det är en brist.

Kommunens revisorer har i en tidigare granskning⁶ rekommenderat nämnden att säkerställa att kostnaderna bokförs på rätt kostnadsslag. Av föreliggande granskning framgår att både den totala kostnaden och kostnaderna per kostnadsslag är felaktiga eller behäftade med brister.

3.3 Elevhälsa

Elevhälsan i Kungsörs kommun är primärt centralt organiserad under en av kommunens rektorer. Den centrala elevhälsan består av:

- två kuratorer, 200 %
- två skolsköterskor, 200 %
- en skolpsykolog, 75 %
- en skolläkare, som köps in på motsvarande fyra timmar i månaden

På enhetsnivå finns specialpedagog och speciallärare anställda direkt under rektor. De arbetar tillsammans med skolkurator och skolsköterska under rektors ledning i elevhälsoteam. Skolläkare och skolpsykolog liksom andra tjänstepersoner deltar i elevhälsoteamen vid behov.

Av skolpsykologens verksamhetsberättelse för 2023 framgår att arbetet består av att utreda elever⁷, handleda och konsultera med skolpersonal och externa aktörer, observera i klassrum, medverka i elevvårdskonferenser samt genomföra stödsamtal.

I skolenkäten, som genomförs hos varje huvudman vartannat år, tillfrågades alla elever i årskurs fem och årskurs åtta samt lärare om elevhälsa.⁸

Elever i årskurs 5 upplever i högre grad än elever i årskurs 8 att det är mycket eller ganska lätt att få hjälp av elevhälsan. Drygt var femte elev i årskurs 8 menar att det är "ganska svårt".

Nedan redovisas lärares syn på elevhälsan i Kungsör. Svarsfrekvensen är dock låg bland lärarna, 55 procent. Den första siffran i kolumnen anger genomsnittet i Kungsörs kommun och den andra siffran genomsnittet i enkätomgången.

⁶ Granskning av grundskolans måluppfyllelse (2019), sid. 10 och 17

⁷ 41 psykologutredningar gjordes under 2023.

⁸ Medelvärde och indexvärde hamnar på en skala mellan 0-10, där 10 innebär att respondenterna anger att påståendet "stämmer helt och hållet" och 0 att påstående inte alls stämmer, däremellan finns alternativen "stämmer ganska bra" och "stämmer ganska dåligt".

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

Elevhälsa	Undervisande lärare
Hur tycker du att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete fungerar?	6,0 / 6,5
Hur uppfattar du möjligheterna för er lärare att få stöd från elevhälsan om det skulle behövas?	6,9 / 6,8
Hur uppfattar du möjligheterna för eleverna att få stöd från elevhälsan?	7,3 / 7,1

Skolenkäten för undervisande lärare våren 2022, Skolinspektionen

Av skolenkäten framgår att undervisande lärare i Kungsörs kommun upplever möjligheterna för lärare och elever att få stöd av elevhälsan något mer positivt än genomsnittsrespondenten i enkätomgången. På frågan om elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete fungerar svarar lärarna i Kungsör mer negativt. Närmare var fjärde lärare anger att elevhälsans förebyggande arbete fungerar "ganska dåligt".

Skolledare och representanter för elevhälsan bedömer att elevhälsans organisation är ändamålsenlig och att det vid varje skolenhet finns tillgång till elevhälsans samtliga fyra professioner. I intervjuer med skolledare, representanter för elevhälsan och lärare framgår dock att omfattningen på elevhälsan inte motsvarar behoven. Det gäller samtliga insatser, men i första hand den medicinska, psykosociala och specialpedagogiska. Skolchefen framför att elevhälsans arbete och arbetssätt behöver följas upp för att säkerställa att den arbetar ändamålsenligt.

Efter föreläggande⁹ från Skolinspektionen mot Kung Karls skola arbetar den specialpedagogiska insatsen mycket med dokumentation, vilket har medfört att speciallärarna inte har haft möjlighet att arbeta med eleverna på det sätt som hade behövts. Enligt rektor ska vidtagna åtgärder redovisas för Skolinspektionen i mars 2024.

Flera respondenter menar att elevernas behov av stöd kontinuerligt har ökat. Orsakerna kan bland annat hänföras till språkstörningar, psykisk ohälsa och social problematik. Vid en skolenhet finns många elever som är placerade i familjehem vilket ställer särskilda krav på stöd. Kurator är på skolenheten en dag i veckan och är då alltid fullbokad. Skolsköterskornas arbete utgår i huvudsak utifrån programmet med hälsobesök och vaccinationer. Hälsobesöken återrapporteras på gruppnivå till mentor eller rektor, men inte på aggregerad nivå till huvudmannen. Av ovan framgår att insatserna främst är av åtgärdande karaktär, inte förebyggande och hälsofrämjande.

3.3.1 Bedömning

Vår bedömning är att det vid skolenheterna finns tillgång till elevhälsans professioner, men att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

⁹ Skolinspektionen 2023-02-17 SI 2023:460

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

3.4 Särskilt stöd

Elever i grundskolan ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Förutom ledning och stimulans kan elever behöva extra anpassningar eller särskilt stöd för att nå målen. Om särskilt stöd regleras särskilt i skollagen vad gäller till exempel utredning, beslut och uppföljning. Beslut om särskilt stöd fattas av rektor.

I skolenkäten tillfrågades alla elever i årskurs fem och årskurs åtta om stöd. Den första siffran i kolumnen anger genomsnittet i Kungsörs kommuns kommunala skolor och den andra siffran genomsnittet i enkätomgången.

Stöd	Årskurs 5	Årskurs 8
Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan för att klara skolarbetet?	6,9 / 7,3	5,0 / 6,0
Hur ofta får du den hjälp du behöver under lektionerna?	7,2 / 7,6	6,7 / 7,0

Skolenkäten för elever i årskurs 5 respektive årskurs 8 våren 2022, Skolinspektionen

Av uppgifterna ovan kan vi se att eleverna i årskurs 5 och årskurs 8 ställer sig mer negativa i jämförelse med genomsnittet i enkätomgången till frågor om stöd.

Skolenkäten besvaras också av undervisande lärare.

Stöd, särskilt stöd och elevhälsa	Undervisande lärare
Hur ofta upplever du att alla elever får den hjälp de behöver på dina lektioner?	6,9 / 6,9
Tycker du att alla dina elever får det stöd från skolan som behövs för att klara skolarbetet?	5,3 / 5,8
Tycker du att extra anpassningar ges skyndsamt till de elever som riskerar att inte klara skolarbetet?	6,1 / 6,2
Tycker du att skolan utreder behovet av särskilt stöd skyndsamt när extra anpassningar inte är tillräckliga?	5,3 / 5,6
Tycker du att skolan ger stöd i enlighet med de behov som utredningar om särskilt stöd visar?	5,9 / 5,7

Skolenkäten för undervisande lärare våren 2022, Skolinspektionen

Av skolenkäten framgår att undervisande lärare i Kungsörs kommun i stort svarar i paritet med genomsnittet i enkätomgången på frågor om stöd och särskilt stöd. Fler än vad tredje lärare bedömer dock att skolan "till viss del" ger stöd i enlighet med de behov som utredningen visat på. På frågan om skolan ger alla elever det stöd som de behöver svarar lärarna i Kungsör mer negativt även i förhållande till genomsnittet.

Kungsörs kommun

Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

Intervjuade skolledare menar att elever som riskerar att inte uppnå betygskriterierna utreds och att elever får särskilt stöd om de behöver det. Det är emellertid inte så att eleverna alltid erhåller stöd i den form eller omfattning som de skulle behöva. Insatserna måste prioriteras. Representanter för elevhälsan menar att specialpedagog och speciallärare "sliter" hårt för att möta behoven. Skolledarna kan inte se att det är några behov som det är särskilt svårt att möta, men en rektor pekar på att elever som snabbt når målen inte får glömmas bort utan måste utmanas i skolan för att inte tappa intresse. Lärarna gör vad de kan inom ordinarie undervisning.

Intervjuade lärare bedömer att nyanlända elever inte får rätt förutsättningar att nå målen. Det brister i undervisning i svenska som andraspråk och studiehandledning på modersmål. En lärare menar att svenska som andraspråk inte behandlas som ett riktigt ämne. Lärarna menar att det både behövs mer resurser och anpassningar i undervisningen.

På Kung Karls skola finns det tre särskilda undervisningsgrupper med olika inriktningar för elever som är i behov av en annan lärmiljö än den som den ordinarie klassen utgör. Antalet platser är dock begränsade och därför måste prioriteringar göras. På lågstadienheterna finns i dagsläget inga särskilda undervisningsgrupper, med det förs diskussioner om samverkan mellan enheterna om behov skulle uppstå.

I intervju menar lärare att insatserna för elever i behov av stöd alltid behöver prioriteras. Ett par lärare menar att när all personal är på plats fungerar verksamheten, men så är det sällan utan personal är sjuka och då blir det oftast den ordinarie personalen som får gå in och vikariera. Det betyder att speciallärare kan få ta hand om en klass istället för att ge särskilt stöd och klasslärare kan få ta hand om kollegers klasser i stället för att planera sin egen undervisning. Arbetsbelastningen blir mycket hög för de lärare som ska driva verksamheten när många lärare är frånvarande.

Istället för att arbeta främjande och förebyggande med tidiga insatser riktas fokus ofta mot elever i de högre årskurserna i varje stadium, menar lärarna. Det handlar då om att försöka rätta till så mycket går innan eleven lämnar den egna skolenheten.

Intervjuade skolledare bedömer att undervisningen vid skolenheterna i kommunen behöver utvecklas med fokus på ledning och stimulans. Enligt en skolledare finns en plan för fortbildning av lärare vad gäller ledning och stimulans samt arbete med elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. En annan skolledare framför vikten av att varje lärare analyserar sitt eget arbete och vidtar åtgärder för att kunna möta elevernas behov inom ram för den egna undervisningen. På detta sätt skulle antalet åtgärdsprogram kunna minska, menar skolledarna

Måluppfyllelsen efter årskurs sex och årskurs nio är alltså förhållandevis låg i Kungsörs kommun. I granskningen har respondenterna ombetts att ange orsaker till detta. Nedan anges i punktform några av svaren.

- hög frånvaro – arbete med skolfrånvaro har inte prioriterats
- brister i ledning och stimulans i elevernas undervisning
- hög omsättning på skolledare

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

- brister i undervisning för nyanlända och elever med annat modersmål. Det gäller primärt svenska som andraspråk, men också studiehandledning i vissa modersmål.
- brister på insatser för elever placerade i familjehem och HVB-hem
- flera organisations- och lokalförändringar som berört Kung Karls skola.

3.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att elever i behov av särskilt stöd delvis får det stöd som de behöver.

Vi bedömer att det vidtas en rad åtgärder för att elever i behov av särskilt stöd ska ges förutsättningar att nå målen för grundskolan. Vi bedömer dock att insatserna inte alltid motsvarar behoven eller kan ges i den omfattning som bedöms krävas. Det gäller särskilt undervisning och stöd till elever med annat modersmål än svenska, till exempel undervisning i svenska som andraspråk och studiehandledning på modersmål. Det är inte heller säkerställt att elever med problematisk skolfrånvaro får det särskilda stöd som de behöver. Vi ser inte att huvudmannen särskilt har följt upp särskilt stöd, vilket vi bedömer är en allvarlig brist särskilt då måluppfyllelsen under många år har varit förhållandevis låg.

3.5 Systematiskt kvalitetsarbete

Uppföljning utifrån kunskapsmålen görs på lärarnivå, enhetsnivå och huvudmannanivå. Resultaten redovisas årligen i nämndens verksamhetsberättelse, som nämnden fastställer genom beslut.¹⁰ Redovisningen utgår från respektive skolas måluppfyllelse. Varje rektor analyserar måluppfyllelsen och anger "åtgärder för utveckling och förbättring". Måluppfyllelsen efter årskurs 9 analyseras och kommenteras av rektor och "förvaltning". Av verksamhetsrapporten framgår inte annat vad gäller orsaker, än att "det är en kombination av flera olika faktorer"¹¹. Däremot refereras till en rad "planerade och genomförda åtgärder". Till exempel har en skolanalys gjorts utifrån material från SKR. Barn- och utbildningsnämndens ordförande konstaterar att nämnden har brustit vad gäller att analysera orsakerna till den låga måluppfyllelsen, men att flera åtgärder har vidtagits med målet att avhjälpa brister.

I intervjuer berättar lärare att de vid varje terminsslut analyserar måluppfyllelsen för sina elever och skickar dokument däröver till rektor. Lärarna ger exempel på hur arbetet på enheterna har utvecklats utifrån brister som identifieras. Bland annat har arbetslagen på Kung Karls skola organiserats om från årskursvisa arbetslag till arbetslag i spår årkurs 4-9. På det sättet sker samverkan kontinuerligt år för år runt samma elevgrupp. På en annan enhet har samverkan utifrån läslyft påverkat hur den specialpedagogiska insatsen har använts och på en tredje har lärarnas kompetensutveckling påverkats utifrån identifierade behov efter terminsuppföljning.

¹⁰ Verksamhetsberättelse BUN 2022, beslutad av BUN 2023-02-22 § 12

¹¹ Verksamhetsberättelse BUN 2022, sid. 32

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

Intervjuade skolledare bedömer inte att nämnden har styrt det systematiska kvalitetsarbetet. Varje enhet följer upp kunskapsresultaten och analyserar desamma. Därefter lyfts respektive enhets arbete på förvaltningsnivå i ledningsgruppen.

Skolornas rektorer och barn- och utbildningsnämndens presidium har mötts ett par gånger per år i uppföljnings- och dialogmöten. Vid tiden för granskningen finns ingen struktur för dialog utifrån det systematiska kvalitetsarbetet. Däremot förlägger nämnden sina sammanträden ute i verksamheten och vid dessa tillfällen ges representanter för värdskolans möjlighet att presentera sin verksamhet. Kontakten mellan nämnd och enheter upprätthålls också genom nämndens kontaktpolitiker och genom att rektor inbjuds att informera nämnden under förvaltningschefens punkt *Information från förvaltningen*. Nämndens presidium menar att det idag saknas struktur för dialog och att innehållet i dialoger behöver diskuteras. Överlag framför presidiet att en rad åtgärder behöver vidtas och att arbetet har påbörjats, men att det är viktigt att utveckling sker så att personalen känner sig trygg.

Nämndens presidium och skolchefen informerar om att det systematiska kvalitetsarbetet är under utveckling. Skolchefen menar att nämnden inte har erhållit all den information som behövs för att kunna styra verksamheten. Förvaltningen är så transparent som det går. Ett årshjul kommer att tas fram till stöd för nämnd och verksamhet bland annat vad gäller vilka områden som ska följas upp och när. Förvaltningen kommer att ta stöd från SIQ¹² i sitt kvalitetsarbete.

3.5.1 Bedömning

Vår bedömning är att det delvis bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån kunskapsmålen för utbildningen och att åtgärder delvis vidtas.

Vi konstaterar att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som innehåller redovisning, analys och åtgärder att vidtaga på både enhetsnivå och i begränsad omfattning på huvudmannanivå. Vi bedömer dock att analysen brister vad gäller att identifiera orsaker till kunskapsresultatens utfall. Det gäller särskilt måluppfyllelsen efter grundskolans slut.

Av verksamhetsberättelsen framgår att en rad åtgärder är genomförda och planeras att åtgärdas, men då orsakerna till måluppfyllelsen bara i delar identifieras ser vi en risk för att åtgärderna kan brista i ändamålsenlighet.

Vi bedömer vidare att det är en brist att nämnden inte utifrån det systematiska kvalitetsarbetet eller andra källor identifierar områden för särskild uppföljning. Av granskningen framgår bland annat att undervisning i svenska som andraspråk och andra insatser för elever med annat modersmål än svenska kan vara behäftade med brister som påverkar eleverna förutsättningar att nå målen.

¹² Swedish Institute for quality, <https://www.siq.se/>, 2024-02-09 kl. 10:45

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

4 Samlad bedömning och rekommendationer

Syftet med granskningen är att bedöma om nämndens styrning av grundskolan är ändamålsenlig så att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämndens styrning delvis är ändamålsenlig så att elever i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

Vår samlade bedömning bygger på att det finns en resursfördelningsmodell som beaktar olika elevers förutsättningar och behov, men att det inte är säkerställt att den gör det fullt ut då modellen inte följts upp under senare år. Det finns tillgång till elevhälsa och dess olika insatser vid samtliga skolenheter, men elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande. Elever i behov av särskilt stöd får någon form av insats, men det kan brista i form och omfattning. Det gäller till exempel för elever med annat modersmål än svenska. Det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån kunskapsmålen genom redovisning av måluppfyllelse och vidtagna åtgärder. Vi bedömer dock att orsakerna till den förhållandevis låga måluppfyllelsen inte analyseras och därmed riskerar vidtagna åtgärder att inte få de konsekvenser som avses.

Kommunens revisorer har i en tidigare granskning¹³ rekommenderat nämnden att säkerställa att kostnaderna bokförs på rätt kostnadsslag. Av föreliggande granskning framgår att både den totala kostnaden och kostnaderna per kostnadsslag är felaktiga eller behäftade med brister.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- säkerställa att kostnader fördelas och redovisas på rätt verksamhet och kostnadsslag. (SCB-FS 2021:32)
- utvärdera befintlig resursfördelningsmodell och vid behov besluta om revidering. (2 kap. 8 b § SkoL)
- säkerställa att elevhälsan främst är förebyggande och främjande. (2 kap. 25 § SkoL)
- säkerställa att elever ges särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogram. (3 kap. 7 § 3 st. SkoL)
- bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå där orsakerna till måluppfyllelsen identifieras och utifrån analyser vidta åtgärder i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3 § SkoL)
- följa upp och utvärdera särskilt utvalda områden. (4 kap. 5 § SkoL och Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete, SKOLFS 2012:98)

¹³ Granskning av grundskolans måluppfyllelse (2019), sid. 10 och 17

Kungsörs kommun
Granskning av grundskolans måluppfyllelse

2024-02-27

KPMG AB

Joakim Nertyk
Certifierad kommunal yrkesrevisor,
specialist

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Sida
1 (1)

Diarienummer
KS 2024/146

Er beteckning

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Inför stoppförbud på Ängsvägen vid förskolan

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Janne Nordin föreslår i ett medborgarförslag att stoppförbud införs på Ängsvägen framför förskolan.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Inför stoppförbud på Ängsvägen vid förskolan
Medborgarförslag - Inför stoppförbud på Ängsvägen vid förskolan

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Från: medborgarforslag@kungsor.se
Skickat: Sat, 16 Mar 2024 18:25:00 +0100 (CET)
Till: diariet.ks@kungsor.se
Ämne: Mall för e-postformular

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag

Jag vill ha stoppförbud på Ängsvägen på 30-sträckan framför Förskolan.

Bilar stannar för att föräldrar ska lämna sina barn på förskolan. Främst under vintern, men även under varmare månader är det några som låter motorn gå på tomgång under lämnandet. Dessutom parkerar de flesta delvis på trottoaren, en del så långt in att en barnvagn har svårt att passera..

Observera att det är ca 30 m till den stora parkeringen vid Skillingeaffären.

Namn

Janne Nordin

Postadress

Virkesgatan 4

Telefonnummer

070-759 09 46

E-postadress

bijano@telia.com

Samtycke

2024-03-16 18.25

Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar.

Jag är också medveten om att medborgarförslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas.

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Sida
1 (1)

Diarienummer
KS 2024/152

Er beteckning

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Bastu på Björlidens IP

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Daniel Källberg föreslår i ett medborgarförslag att en bastu byggs vid Björlidens idrottsplats.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Bastu på Björlidens IP
Medborgarförslag - Bastu på Björlidens IP

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Från: medborgarforslag@kungsor.se
Skickat: Thu, 21 Mar 2024 09:50:26 +0100 (CET)
Till: diariet.ks@kungsor.se
Ämne: Mall för e-postformular

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag
Bastu på Björlidens IP

Vi önskar en bastu nere på Björliden för att utveckla idrottsplatsen. Bastun på Björliden kan användas av föreningen Valskogs IK samt av andra föreningar i Valskog som t.ex. PRO.
Bastun kan locka till spontana eller planerade sammankomster mellan människor på bygden samt så blir det mer aktivitet nere på Björlidens IP.

alternativt kunna få en barack eller manskapsbod som man kan göra både till möteslokal och bastu.

Namn
Daniel Källberg

Postadress
Sågvägen 43, 73632 Kungsör

Telefonnummer
0722158540

E-postadress
dkallberg86@gmail.com

Samtycke
2024-03-21 09.50

Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar. Jag är också medveten om att medborgarförslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas.

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Diarienummer
KS 2024/153

Er beteckning

Sida
1 (1)

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Lekpark på Björlidens IP

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Daniel Källberg föreslår i ett medborgarförslag att en lekplats anläggs vid Björlidens idrottsplats.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Lekpark på Björlidens IP
Medborgarförslag - Lekpark på Björlidens IP

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Från: medborgarforslag@kungsor.se
Skickat: Thu, 21 Mar 2024 10:00:57 +0100 (CET)
Till: diariet.ks@kungsor.se
Ämne: Mall för e-postformular

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag
Lekpark på Björlidens IP

Björlidens IP är en naturlig samlingspunkt i Valskog som skulle behöva utvecklas. En lekpark/plats där barnen kan leka främjar leklusten hos barn, främjar utomhus aktivitet, utvecklar barnens koordinationsförmåga och uppmuntrar barn och föräldrar till att vara vid idrottsplatsen mer.

Namn
Daniel Källberg

Postadress
Sågvägen 43, 73632 Kungsör

Telefonnummer
0722158540

E-postadress
dkallberg86@gmail.com

Samtycke
2024-03-21 10.00

Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar. Jag är också medveten om att medborgarförslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas.

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Sida
1 (1)

Diarienummer
KS 2024/145

Er beteckning

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Busshållplats vid OKQ8

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget.

Förslaget lämnas vidare till utvecklingsstrateg Stefan Lejerdahl som kan lyfta önskemålet i dialog med Region Västmanland.

Sammanfattning

Molly Nordström föreslår i ett medborgarförslag att en busshållplats uppförs vid OKQ8.

Kommunfullmäktiges presidium har diskuterat förslaget och konstaterar att ansvaret för kollektivtrafiken ligger hos Region Västmanland och frågan ligger därför utanför kommunens kompetensområde.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Busshållplats vid OKQ8
Medborgarförslag - Busshållplats vid OKQ8

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Stefan Lejerdahl

Från: medborgarforslag@kungsor.se
Skickat: Fri, 15 Mar 2024 09:44:45 +0100 (CET)
Till: diariet.ks@kungsor.se
Ämne: Mall för e-postformular

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag

Det borde finnas en busshållsplats vid okq8, som går mellan arboga och köping. Många bor i runna-området och det tar för lång tid att gå till byn.

Namn
Molly Nordström

Postadress
Ekagatan 14

Telefonnummer
0721524161

E-postadress
mollymagnolia@icloud.com

Samtycke
2024-03-15 09.44

Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar. Jag är också medveten om att medborgarförslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas.

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Diarienummer
KS 2024/142

Er beteckning

Sida
1 (1)

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Asfaltera Sjövägen på Skillingeudd

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Anna Östmark föreslår i ett medborgarförslag att Sjövägen på Skillingeudd asfalteras. Detta för att bemöta problem som halka, damm och gropar i vägen.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Asfaltera Sjövägen på Skillingeudd
Medborgarförslag - Asfaltera Sjövägen på Skillingeudd

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Från: medborgarforslag@kungsor.se
Skickat: Mon, 11 Mar 2024 11:03:01 +0100 (CET)
Till: diariet.ks@kungsor.se
Ämne: Mall för e-postformular

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag

Sjövägen är en "kommunal lokalgata" i Kungsörs kommun enligt Plankommittens noteringar. Den sista delen är enskild väg. Detta är en väg som ingår i Kungsörsleden och är därför livligt besökt. I Plankommittens protokoll framgår också att dylika vägar är prioriterade för beläggning av asfalt vilket inte gäller för tillfartsvägar.

Vi har i Skillinge haft en tuff vinter på grund av halkan. Så har det naturligtvis varit i hela Kungsörs kommun. I Skillingeudds Intresseförening vill vi dock hävda att Sjövägen har gjort det extra tufft för oss i Skillinge. Alla som gått på denna väg har gjort det med livet som insats.

På sommaren har vi ett annat problem på Sjövägen. Problemet heter damm och av den anledningen läggs det med jämna mellanrum på en "våt" beläggning som gör att vi helst inte kör på vägen med våra bilar och definitivt inte promenerar med våra hundar. Smeten som beläggningen avger är mycket svår att få bort.

Till sist nästa problem; gropar i vägbanan! Ja det är bara förnamnet. De är ofta djupa och återkommer regelbundet vilket gör att vi ständigt larmar till kommunen.

Vår lösning i Skillingeudds Intresseförening är asfalt, en lösning som skulle eliminera många av våra problem. Vi ser fram emot ett positivt besked!

Skillingeudds Intresseförening

Namn

Anna Östmark

Postadress

Sandviksvägen 33
736 92 Kungsör

Telefonnummer

0709-642275

E-postadress

annaerik@live.se

Samtycke

2024-03-11 11.03

Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar. Jag är också medveten om att medborgarforslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas.

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Sida
1 (1)

Diarienummer
KS 2024/160

Er beteckning

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Ny gångbana längs Trädgårdsgatan

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Rolf Nilsson föreslår i ett medborgarförslag att en gångbana byggs längs den södra delen av Trädgårdsgatan då det är mycket trafik och barn som rör sig där när de ska till och från Hagaskolan.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Ny gångbana längs
Trädgårdsgatan
Medborgarförslag - Ny gångbana längs Trädgårdsgatan

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Från: medborgarforslag@kungsor.se
Skickat: Mon, 25 Mar 2024 17:58:40 +0100 (CET)
Till: diariet.ks@kungsor.se
Ämne: Mall för e-postformular

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag

Medborgarförslag gällande trafiksäkerhet i anslutning till Hagaskolan

Trädgårdsgatan (den södra delen) är en ganska hårt trafikerad gata där boende kör, flera skolbussar per dag och många föräldrar som skjutsar sina skolbarn till Hagaskolan. Här går dessutom många skolbarn och andra.

Jag föreslår att kommunen bygger en gångbana längs Trädgårdsgatans ena sida, förslagsvis den södra, för att öka trafiksäkerheten.

Namn

Rolf Nilsson

Postadress

Bleckkärlsgränd 5

73632 Kungsör

Telefonnummer

0703315600

E-postadress

l.rolf.nilsson@gmail.com

Samtycke

2024-03-25 17.58

Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar.

Jag är också medveten om att medborgarförslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas.

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Diarienummer
KS 2024/161

Er beteckning

Sida
1 (1)

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Skylta upp på Kungsgatan, vid Bleckkärlsfabriken

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Rolf Nilsson föreslår i ett medborgarförslag att en skylt om väjningsplikt för trafik som kommer från backen sätts upp på Kungsgatan utanför Bleckkärlsfabriken.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Skylta upp på Kungsgatan, vid Bleckkärlsfabriken
Medborgarförslag - Skylta upp på Kungsgatan, vid Bleckkärlsfabriken

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Från: medborgarforslag@kungsor.se
Skickat: Mon, 25 Mar 2024 18:09:30 +0100 (CET)
Till: diariet.ks@kungsor.se
Ämne: Mall för e-postformular

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag

Medborgarförslag gällande trafik på Kungsgatan

Vid "Bleckis" (Bleckkärlsfabriken) västra ände lät Trafikverket bygga ett övergångsställe samt smalna av Kungsgatan.

Jag föreslår att Kungsörs kommun skyltar så att trafik som kör mot väster får företräde. Det innebär att denna trafik inte ska behöva stanna för att sedan starta i en lång uppförbacke, vilket i de flesta fall innebär ökat utsläpp från trafiken (alla bilar är inte elektriska)

Dessutom balanseras rättvisan då trafik mot väst på Kungsgatan ofta får stanna vid Ekuddsvägen.

Namn

Rolf Nilsson

Postadress

Bleckkärlsgränd 5

73632 Kungsör

Telefonnummer

0703315600

E-postadress

l.rolf.nilsson@gmail.com

Samtycke

2024-03-25 18.09

Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar.

Jag är också medveten om att medborgarförslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas.

Kungörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Diarienummer
KS 2024/162

Er beteckning

Sida
1 (1)

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Fler övergångsställen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Rolf Nilsson föreslår i ett medborgarförslag att en översyn av övergångsställen görs och övergångsställen som tagits bort återupprättas och nya anläggs där behov finns.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Fler övergångsställen
Medborgarförslag - Fler övergångsställen

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Från: medborgarforslag@kungsor.se
Skickat: Mon, 25 Mar 2024 18:14:46 +0100 (CET)
Till: diariet.ks@kungsor.se
Ämne: Mall för e-postformular

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag
Medborgarförslag gällande övergångsställen i Kungsör
På Kungsgatan och en del andra större gator har det funnits övergångsställen som sedan några år har tagits bort
Jag föreslår att Kungsörs kommun återupprättar dessa och kanske även tittar över var man ska sätta nya
övergångsställen. Detta kanske borde göras även i Valskog?

Namn
Rolf Nilsson

Postadress
Bleckkärlsgränd 5
73632 Kungsör

Telefonnummer
0703315600

E-postadress
1.rolf.nilsson@gmail.com

Samtycke
2024-03-25 18.14

Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar.
Jag är också medveten om att medborgarförslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina
uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas.

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Diarienummer
KS 2024/163

Er beteckning

Sida
1 (1)

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Sänk hastigheten till 40 km/h i tätorten

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Rolf Nilsson föreslår i ett medborgarförslag att den högsta tillåtna hastigheten i Kungsörs tätort fastställs till 40 km/h.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Sänk hastigheten till 40 km/h i tätorten

Medborgarförslag - Sänk hastigheten till 40 km/h i tätorten

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Från: medborgarforslag@kungsor.se
Skickat: Mon, 25 Mar 2024 18:19:47 +0100 (CET)
Till: diariet.ks@kungsor.se
Ämne: Mall för e-postformular

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag
Medborgarförslag o sänkt hastighet inom Kungsörs tätort
I många kommuner har man 40 km/h som högsta tillåtna hastighet.
Jag föreslår att Kungsörs kommun inför 40 km/h som högsta tillåtna hastighet inom Kungsörs tätort. Kanske även i Valskog?

Namn
Rolf Nilsson

Postadress
Bleckkärlsgränd 5
73632 Kungsör

Telefonnummer
0703315600

E-postadress
l.rolf.nilsson@gmail.com

Samtycke
2024-03-25 18.19

Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar.
Jag är också medveten om att medborgarförslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas.

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Sida
1 (1)

Diarienummer
KS 2024/164

Er beteckning

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Länka ihop två trottoarer, Magasinsgatan/Kinnekullevägen med Kungsringen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Alexander och Mikaela Schmidt föreslår i ett medborgarförslag att trottoarerna på Magasinsgatan/Kinnekullevägen länkas ihop med trottoaren längs Kungsringen.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Länka ihop två trottoarer, Magasinsgatan-Kinnekullevägen med Kungsringen
Medborgarförslag - Länka ihop två trottoarer, Magasinsgatan/ Kinnekullevägen med Kungsringen

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag
Alexander och Mikaela Schmidt 26mars 2024

Medborgarförslag – länka ihop två trottoarer

Önskar att kommunen länkar ihop trottoarerna på Magasinsgatan/ Kinnekullevägen med de nya trottoarerna längs med Kungsringen (se bilagor). Detta skulle underlätta för såväl oss som skolbarn och äldre som allt för ofta går längs gräset eller på bilvägen för att det inte finns någon annan gångväg.

Mvh

Alexander och Mikaela Schmidt

Loftstigen 3 Kungsör
0764008711/ 0761843204
Harryalexander1987@gmail.com
Mikaela.schmidt@hotmail.com

Medborgarförslag
Alexander och Mikaela Schmidt 26mars 2024

Bilagor

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Diarienummer
KS 2024/165

Er beteckning

Sida
1 (1)

Adressat
Kommunfullmäktige

Medborgarförslag - Skyltar till elljusspåret i Valskog

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Mary Andersson föreslår i ett medborgarförslag att skyltar om förbud mot ridning sätts upp i elljusspåret i Valskog för att motverka hästspilling i spåren.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Medborgarförslag - Skyltar till elljusspåret i Valskog
Medborgarförslag - Skyltar till elljusspåret i Valskog

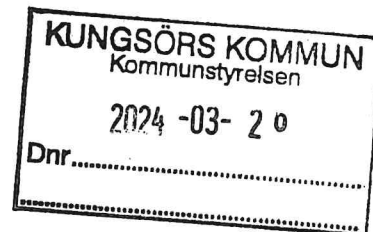
Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Här finns de senast hanterade medborgarförslagen

- Besvarade medborgarförslag 2022 och 2023

Olika sätt att lämna förslag

- Du är välkommen att skicka in ditt medborgarförslag genom att fylla i formuläret nedan.
- Du kan också skicka ditt förslag till oss med posten eller besöka oss och lämna in förslaget personligen i kommunhusets reception.
- Du kan också lämna ditt förslag vid ett fullmäktigesammanträde. Var då medveten om att förslaget inte kommer att behandlas förrän vid ett senare datum.

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag *

Stavgångsgruppen från Arboga 25 pers. varav 7 pers. från Valskog har varit i Lockmora 24-03-19 och gått, där finns skyltar uppsatta med hästförbud.

Det är ju sådana skyltar vi efterfrågar till Valskogs el-spår i d.s.k. skolskogen.

Jag har påtalat det två ggr. till den ansvarige för ca 3år sedan, eftersom vi har problem med hästarnas avföring på våra stigar och skogsglåntor där förskolan, skolan och vi vuxna vistas.

Det behövs även skyltar liknande de i Fellningsbro för ej nedskräpning i skogen. Vi är några skogsbesökare som håller efter i skogen, som kan få hela påsar fulla med pappersnäsdukar, plåtburkar och diverse annat skräp.

Jag bifogar bild på hästförbudsskylten från Lockmora.

Namn *

Mary Andersson

Postadress *

Ekstigen 8
73160 Valskog

Telefonnummer *

0706246915

E-postadress

maryandersson43@gmail.com

- Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar. Jag är också medveten om att medborgarförslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas. *

Skicka

Här finns de senast hanterade medborgarförslagen

- Besvarade medborgarförslag 2022 och 2023

Olika sätt att lämna förslag

- Du är välkommen att skicka in ditt medborgarförslag genom att fylla i formuläret nedan.
- Du kan också skicka ditt förslag till oss med posten eller besöka oss och lämna in förslaget personligen i kommunhusets reception.
- Du kan också lämna ditt förslag vid ett fullmäktigesammanträde. Var då medveten om att förslaget inte kommer att behandlas förrän vid ett senare datum.

Vilket förslag vill du lämna - beskriv ditt förslag *

Det behövs även skyltar liknande de i Fellningsbro för ej nedskräpning i skogen. Vi är några skogsbesökare som håller efter i skogen, som kan få hela påsar fulla med pappersnäsdukar, plåtburkar och diverse annat skräp.

- Jag bifogar bild på hästförbudsskylten från Lockmora.
Bilder från 24-03-25 på hästbajshögarna på stigar och gläntan som används av skolan, privatpersoner och stavgångsgruppen aktiv sedan 21år tillbaka med ledare från Gym mix. Där står vi och stretchar bland bajshögarna. Just nu 7 st.
Och där ska även skolbarnen kunna ha uteaktivitet.
Bifogar en bild från Fellningsbro med info om skräp, hund och cykelförbud.

Namn *

Mary Andersson

Postadress *

Ekstigen 8
73160 Valskog

Telefonnummer *

0706246915

E-postadress

maryandersson43@gmail.com

- Jag godkänner att Kungsörs kommun enligt Dataskyddsförordningen lagrar och behandlar de uppgifter jag lämnar. Jag är också medveten om att medborgarförslag blir en offentlig handling som alla har rätt att läsa och att mina uppgifter kommer att finnas med i kallelser och sammanträdesprotokoll när förslaget behandlas. *

Skicka

Kungsörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Diarienummer
KS 2024/143

Er beteckning

Sida
1 (1)

Adressat
Kommunfullmäktige

Motion - Trädgårdsavfallscontainern i Valskog

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige överlämnar motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Yrjö Björkqvist (M) föreslår i en motion att en container för trädgårdsavfall ska finnas tillgänglig i Valskog mellan mars och oktober.

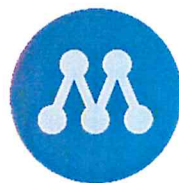
Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Motion - Trädgårdsavfallscontainern i Valskog
Motion - Trädgårdsavfallscontainern i Valskog

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Kommunstyrelsen

Moderaterna
Kungsör

Motion gällande trädgårdsavfallscontainern i Valskog.

Containern i Valskog behövs. Avståndet till åkerbruket i Kungsör är cirka 2.5 mil fram och tillbaka. Hur går det ihop med kommunens miljöpolicy? Många av de som bor i villor är inga ungdomar och är inte alltid bilburna. I centrala Valskog finns det cirka 244 villor.

Reducera containerns uppställning till 8 månader (Mars – Oktober) och inför behovstömning.

Med Moderaternas förslag kommer det ändå att bli en stor besparing utan att servicen märkbart försämras.

Moderaterna i Kungsör yrkar att trädgårdsavfallscontainern behålls i Valskog enligt följande:

Öppettiderna reduceras till perioden Mars – Oktober.

Behovstömning införs, alltså töm endast full container.

Kungsör den 2024 03 07

För Moderata fullmäktigegruppen

Hans Carlsson

Yrjö Björkqvist

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Protokollsutdrag
Beslutande organ
Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2024-03-25

Sida
1 (1)

§ 51 Bokslut och årsredovisning 2023 jämte revisionshandlingar - Kungsörs kommun

Diarienummer KS 2024/43

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner årsredovisningen och lämnar den till revisorerna för vidare granskning.

Sammanfattning

Kommunkoncernen redovisar ett resultat på 12 790 tkr. Kommunens skatteintäkter blev betydligt högre än förväntat, eftersom lågkonjunturen inte medförde den inbromsning av sysselsättningen som befarades vid årets inledning. Resultatet i förhållande till budget har påverkats kraftigt av de höga räntekostnaderna. De helägda kommunala bolagens räntekostnader har ökat med 20 miljoner kronor på ett år, vilket föranleder behov av att genomföra kostnadsbesparande åtgärder framöver.

Gällande måluppföljningen uppnås ett antal mål, medan flera inte uppnås. Förutsättningarna för att mäta måluppfyllelsen påverkas av nyckeltal som inte har kunnat följas upp.

Under året skedde stora förändringar av tjänstemannaledningen.

Beslutsunderlag

BUN 2024-02-21 § 2 Verksamhetsberättelse och årsredovisning ink
Verksamhetsberättelse 2023
SN 2024-02-20 § 14 Verksamhetsberättelse inkl
KS BB 2024-03-11 § 1 Bokslut och årsredovisning 2023 jämte
revisionshandlingar - Kungsörs kommun

Skickas till

Revisorerna

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Kungsörs kommun

Vår handläggare
sara.jonsson@kungsor.se
Ekonomiavdelningen
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-13

Ert datum

Sida
1 (4)

Diarienummer
KS 2024/43

Er beteckning

Adressat
Kommunstyrelsen

Årsredovisning 2023 - Kungsörs kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner årsredovisningen och lämnar den till revisorerna för vidare granskning.

Sammanfattning

Kommunkoncernen redovisar ett resultat på 12 790 tkr. Kommunens skatteintäkter blev betydligt högre än förväntat, eftersom lågkonjunturen inte medförde den inbromsning av sysselsättningen som befarades vid årets inledning. Resultatet i förhållande till budget har påverkats kraftigt av de höga räntekostnaderna. De helägda kommunala bolagens räntekostnader har ökat med 20 miljoner kronor på ett år, vilket föranleder behov av att genomföra kostnadsbesparande åtgärder framöver.

Gällande måluppföljningen uppnås ett antal mål, medan flera inte uppnås. Förutsättningarna för att mäta måluppfyllelsen påverkas av nyckeltal som inte har kunnat följas upp.

Under året skedde stora förändringar av tjänstemannaledningen.

Beslutsunderlag

BUN 2024-02-21 § 2 Verksamhetsberättelse och årsredovisning ink
Verksamhetsberättelse 2023
SN 2024-02-20 § 14 Verksamhetsberättelse inkl
KS BB 2024-03-11 § 1 Bokslut och årsredovisning 2023 jämte
revisionshandlingar - Kungsörs kommun

Anders Mebius
Kommundirektör

Sara Jonsson
Ekonomichef

Skickas till

Revisorerna

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-13

Ert datum

Diarienummer
KS 2024/43

Er beteckning

Sida
2 (4)

Ärendebeskrivning

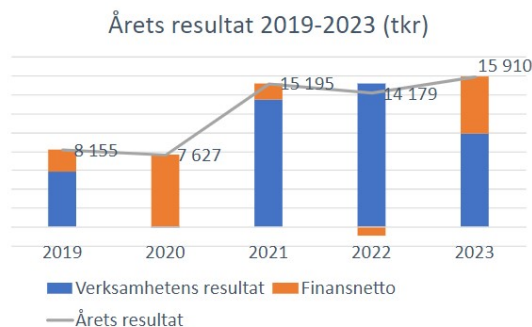
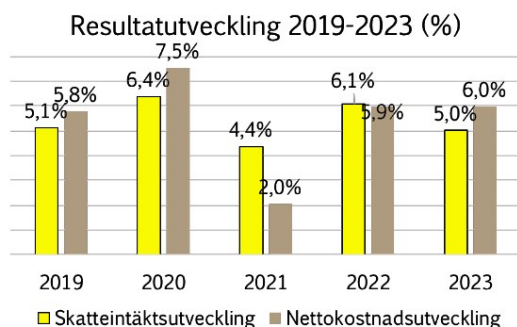
Årets resultat

I årsredovisningen presenteras hur väl kommunstyrelsen, nämnderna och koncernföretagen har levt upp till dem av kommunfullmäktige lämnade uppdragen i 2023 års budget. Koncernbokslutet redovisar ett resultat på 12 790 tkr, varav kommunen och företagen gör följande resultat (tkr):

Kungsörs kommun	15 910
Kungsörs Grus AB	6 007 (25% andel)
Västra Mälardalens myndighetsförbund	-331 (40% andel)
Västra Mälardalens kommunalförbund	-1 986 (14,85% andel)
Kungsörs kommunföretag koncern	-2 461 (100% andel)

I kommunen redovisas en negativ budgetavvikelse avseende verksamhetens nettokostnader med -11 859 tkr. Den förklaras av att budgeterade försäljningsintäkter för tomterna på Runnabäcken 2 uteblev. Att budgetera dessa försäljningsintäkter medförde att de generella effektiviseringskraven i 2023 års budget halverades. Lågkonjunkturen till trots, sjönk inte sysselsättningen lika mycket som befarat och slutavräkningen för 2022 och 2023 års skatteintäkter täcker upp för de försäljningsintäkter som inte inflöt. Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden redovisar negativa budgetavvikelser, men de är mindre än en procent av nämndernas totala omslutning.

Nettokostnadsutvecklingen är högre än skatteunderlagets utveckling och det är viktigt att bromsa kostnadsökningarna under kommande år. Kommunens resultat är i högre grad beroende av finansiella intäkter jämfört med flera tidigare år.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-13

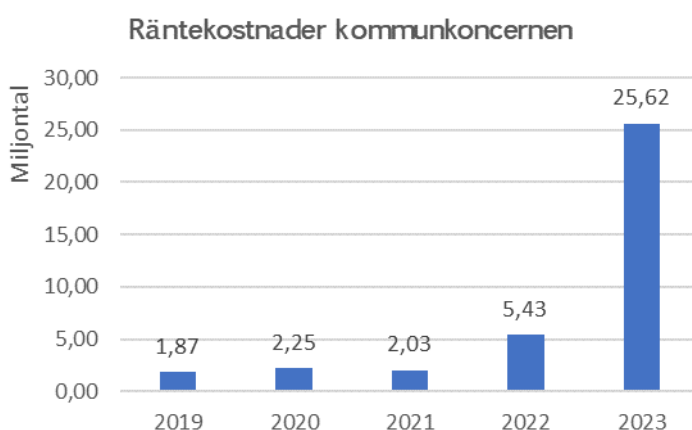
Ert datum

Diarienummer
KS 2024/43

Er beteckning

Sida
3 (4)

Räntekostnaderna i kommunkoncernen ökade markant under året. De helägda koncernföretagen fick en ökad kostnad med 20 miljoner kronor eftersom ränteförfallen inte var spridda över tid. Räntekostnaderna har påverkat de kommunala bolagens resultat i betydande omfattning. De höga kostnaderna i förhållande till omsättningen behöver hanteras kommande år.

Måluppföljning

Måluppföljningen påverkas av att nyckeltal som används för att mäta måluppfyllelsen inte längre mäts eller inte har publicerats ännu. I dessa fall som nyckeltalsdata saknas har bedömningen gjorts med hänsyn till det senaste tillgängliga utfallet.

Flera mål uppnås, ett par uppnås inte och ett av målen är delvis uppnått.

Kommunfullmäktigemål	Måluppfyllelse
Hållbara städer och samhällen	Delvis uppfyllt
God utbildning för alla	Ej uppfyllt
God hälsa och välbefinnande	Ej uppfyllt
Goda arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	I hög grad uppfyllt
Hållbar konsumtion och produktion	I hög grad uppfyllt
Finansiella mål	I hög grad uppfyllt

Väsentliga händelser

Under hösten fick kommunen en väsentligt annorlunda tjänstemannaledning då tidigare kommundirektör och socialchef gick i pension och efterträddes av Anders Mebius och Charlotta Österlund Jansson. Tidigare förvaltningschef över Barn- och utbildningsförvaltningen avslutade tjänsten

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-13

Ert datum

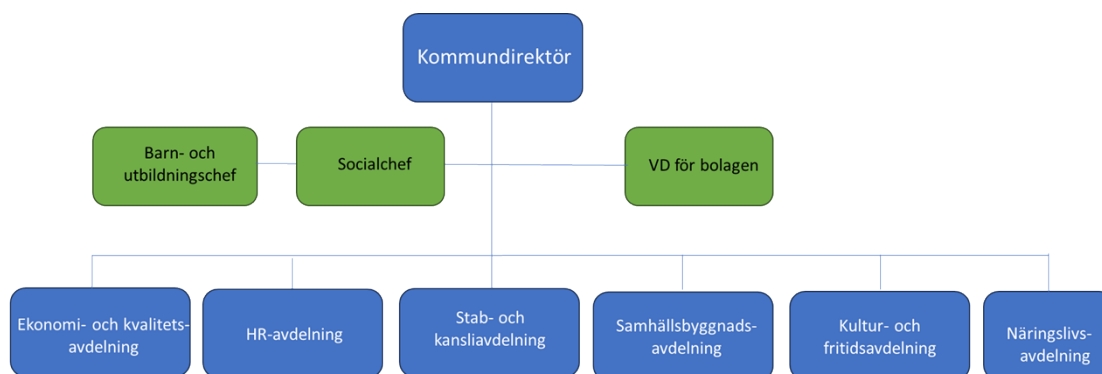
Diarienummer
KS 2024/43

Er beteckning

Sida
4 (4)

och efterträddes av Henrik Junno. VD:n för Kungsörs fastighets AB avslutade sin tjänst och Rune Larsen, som även är VD för Kungsörs kommunteknik AB och Kungsörs Vatten AB under 2023, tog över VD-rollen. HR-chefen avslutade också sin tjänst under hösten och i hennes ställe har ekonomichef Sara Jonsson varit tillförordnad oktober-december 2023. (Från och med 2024 är i stället HR-strateg Anna-Lena Erixon tillförordnad HR-chef.)

På kommunstyrelsens bokslutsberedning den 11 mars 2024 presenterade Anders Mebius sin nya ledningsorganisation, som innebär omorganisation av personal. Den nya organisationen gäller från och med 27 februari 2024.

Kungsör

Årsredovisning 2023

Kungsörs kommun

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	3
Sammanfattning	4
Fem år i sammandrag	5
Organisation och styrning.....	6
Den kommunala koncernen.....	6
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	10
Förvaltningsberättelse.....	14
Händelser av väsentlig betydelse	14
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	17
Ekonomiskt läge.....	17
Befolkningsutveckling.....	18
Bostadsmarknad	19
Näringsliv och arbetsmarknad.....	19
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer	20
Finansiell risk	22
Pensionsförpliktelser	24
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	26
Måluppfyllelse, verksamhetsmål.....	26
Måluppfyllelse, finansiella mål.....	35
Resultat och ekonomisk ställning	37
Balanskravsresultat.....	38
Väsentliga personalförhållanden.....	39
Förväntad utveckling.....	42
Kommunkoncernens finansiella förmåga och långsiktiga planering	42
Tillgodose ökande behov av bostäder för äldre	43
Omfattande reformer påverkar flera kommunala verksamheter	43
Finansiella rapporter	45
Resultaträkning.....	45
Balansräkning	46
Kassaflöde.....	47
Redovisningsprinciper och noter.....	48
Räkenskapernas samband.....	58
Driftredovisning	59
Kommunens totala driftresultat	60
Barn- och utbildningsnämndens ekonomiska resultat	60
Socialnämndens ekonomiska resultat	60

Kommunstyrelseförvaltningens ekonomiska resultat	60
Ekonomiskt resultat intern finans.....	61
De kommunala företagens ekonomiska ställning	61
Investeringsredovisning	63
Kommunkoncernens investeringar	63
Kommunens investeringsuppföljning.....	65
Större investeringsprojekt som har avslutats under året.....	66

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Föregående år skrev jag att vi stod inför för stora utmaningar. Jag vet att det är likaledes i år. Vi vet att det oroliga världsläget påverkar oss med stigande räntor och kraftig inflation. Vi har många tuffa beslut att ta och prioriteringar som måste göras i framtiden.

Vi jobbar vidare med planer för bostäder och industrimark men jag är övertygad att vi även måste prioritera i dessa planer. Vi vet också att det ekonomiska läget, på sikt, blivit tuffare för oss i offentlig sektor i och med stigande kostnadsökningar.

Resultaten har förbättrats både inom miljö - aktuell hållbarhet och företagsklimat där Kungsör landade på 23:e plats i Sverige. Kungsör klättrade även i undersökningen gällande trygghet, vilket är en mycket viktig faktor i dagens samhälle.

Kungsör fick även utmärkelse för bästa tillväxt i Länet 2023, ett gott betyg till vårt arbete i Kungsör. Men vi har också utmaningar inom skolan där vi startat upp ett arbete som jag är övertygad om att ge positiva resultat på sikt.

Vi var med på arrangemangskartan när det arrangerades EM i fårvallning och SM i rallylydnad för hundar under 2023. Ett mycket gott arbete av våra föreningar.

Avslutningsvis vill jag bara skicka en hälsning till alla medarbetare som utför ett bra arbete och jobbar för varumärket Kungsör.

Mikael Peterson
Kommunstyrelsens ordförande

Sammanfattning

Det händer mycket i kommunen. Ett axplock av det presenteras i denna årsredovisning. Ny lagstiftning har börjat gälla, nya byggnationer och annan utveckling av kommunen i stort har färdigställts eller på börjats, exempelvis är infrastrukturen på exploateringsområdet Runnabäcken 2 klar. Olika minder och större projekt har pågått och det finns numera läkemedelsrobotar i äldreomsorgen. Kommunen har klättrar i olika rankingar kopplat till näringsliv, trygghet och miljö. Under året har bland annat samverkan mellan skolorna, socialtjänsten, Polisen och fritidsverksamheten varit en prioriterad fråga, bland annat kopplat till det förebyggande arbetssättet kallat Tidiga samordnande insatser (TSI).

Den sammanfattande bedömningen är att Kungsörs kommun vid årets slut hade en spridd måluppfyllelse där kommunen inte nådde hela vägen fram inom alla områden. Vid årets slut hade tre kommunfullmäktigemål uppfyllts i hög grad, ett mål var delvis uppfyllt och två mål var ej vara uppfyllda.

Kommunfullmäktigemål	Bedömning
Hållbara städer och samhällen	
God utbildning för alla	
God hälsa och välbefinnande	
Goda arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	
Hållbar konsumtion och produktion	
Finansiella mål	

Koncernens resultat uppgår till 12 790 tkr. Resultatet har sin huvudsakliga förklaring i de ökade skatteintäkterna med anledning av ökande sysselsättning. Verksamhetskostnaderna har ökat kraftigt på grund av den höga inflationen och den höga räntenivån. På grund av inflationen och ränteuppgången har byggtakten kraftigt bromsat in och flera planerade tomtförsäljningar uteblev, samtidigt som bygglovsintäkterna kraftigt minskade jämfört med tidigare år. Indexuppräknningen av pensionskostnaderna påverkar kommunen och samtliga koncernföretag och de som har lån har drabbats hårt av högre räntekostnader. Kungsörs kommuns helägda bolag har 20 miljoner kronor i högre räntekostnader 2023 jämfört med 2022.

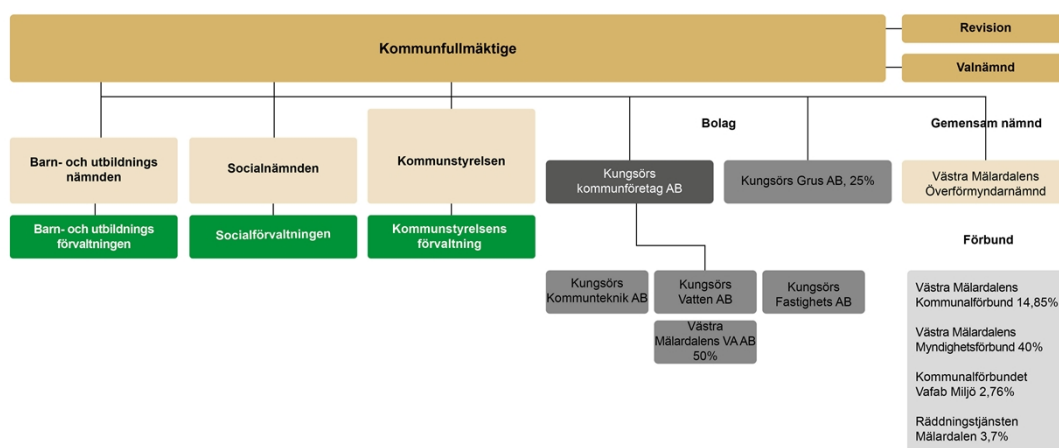
Det är inte bara Kungsörs kommun som har ekonomiska utmaningar. Hela Sverige befinner sig i lågkonjunktur. De ekonomiska utmaningarna förväntas fortgå även 2024. Först 2025 förväntas konjunkturen ta fart igen och utrymmet i de kommunala budgetarna öka.

Fem år i sammandrag

FEM ÅR I SAMMANDRAG	2019	2020	2021	2022	2023
<i>(tusentals kronor)</i>					
Folkmängd 31 dec	8 675	8 745	8 787	8 762	8 643
Kommunalskatt	22,03	22,03	22,03	22,03	22,03
Total skatt inkl landstingsskatt	32,91	32,91	32,91	32,91	32,91
Kommunen					
Nettokostnadsandel av skatteintäkt	98,9%	100,0%	97,8%	97,7%	98,5%
Verksamhetens nettokostnader	542 233	583 006	594 888	630 229	667 822
Skatteintäktsutveckling	5,1%	6,4%	4,4%	6,1%	5,0%
Nettokostnadsutveckling	5,8%	7,5%	2,0%	5,9%	6,0%
Årets resultat	8 155	7 627	15 195	14 179	15 910
Årets resultat i förh t skatteintäkter	1,5%	1,3%	2,5%	2,2%	2,3%
Tillgångar	501 362	597 197	694 085	661 606	689 424
Tillgångar per invånare	57,794	68,290	78,990	75,509	79,767
Eget kapital	318 761	326 389	341 583	355 762	371 562
Eget kapital per inv	36,745	37,323	38,874	40,603	42,990
Soliditet	63,6%	54,7%	49,2%	53,8%	53,9%
Ansvarsförbindelser pensioner	164 423	161 504	160 036	153 603	154 659
Borgensåtaganden	625 693	694 345	765 083	789 239	802 547
Ansvarsförbindelser o borgen per inv	91,080	97,867	105,283	107,606	110,749
Soliditet inkl ansvarsförb o borgen	-94,0%	-104,8%	-84,1%	-88,7%	-97,4%
Kommunala koncernen					
Kassa och bank	59 771	196 890	215 756	152 299	196 667
Årets kassaflöde	-129 437	137 118	18 866	-63 458	55 673
Extern låneskuld	611 330	680 830	756 330	781 330	795 858
Extern låneskuld per inv	70,470	77,854	86,074	89,173	92,081

Organisation och styrning

Den kommunala koncernen

Översikt över kommunens organisation

I det här avsnittet presenteras de organisatoriska delar som har betydelse för kommunkoncernens resultat och ekonomiska ställning. De kommunala verksamheterna organiseras enligt bilden. I Kungsör är stor del av den kommunala verksamheten organiserad i bolagsform eller tillsammans med andra kommuner. Många administrativa stöd- och servicefunktioner är centraliserade hos kommunstyrelsen men arbetar för samtliga förvaltningar och ofta även för de helägda bolagen.

Kungsörs kommun har tre nämnder med tillhörande förvaltningar: Kommunstyrelsen, Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden. Den tekniska verksamheten och vatten- och avloppsverksamheten är bolagiserad i KKTAB (Kungsörs KommunTeknik AB) och KVAB (Kungsörs Vatten AB).

De kommunala förvaltningarna sköter den dagliga verksamheten, förbereder ärenden till nämnder och styrelser och genomför politiska beslut. Varje förvaltning och bolag har administration för samordning och service inom ansvarsområdet.

Kungsörs kommun samarbetar med andra kommuner i en rad frågor. Det finns ett myndighetsförbund tillsammans med Arboga kommun som hanterar miljö- och byggfrågor (Västra Mälardalens myndighetsförbund) och ett kommunalförbund tillsammans med Arboga, Köping och Surahammars kommuner som ansvarar för sådant som kommunernas IT-drift, telefoni, löneadministration, upphandling och beredskapsfrågor (Västra Mälardalens kommunalförbund).

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har en särställning i och med att den utövar uppsikt över kommunens övriga nämnder, bolag och gemensamma förbund. Kommunstyrelsen har även en egen förvaltningsorganisation med ett brett och omfattande uppdrag inom olika verksamhetsområden så som näringsliv, kultur, fritid, turism och samhällsutveckling. Det finns även en servicefunktion som ansvarar för kost och lokalvård i kommunstyrelsens förvaltning. I förvaltningen finns vidare centraliserade ekonomi-, personal-, kommunikations- och kanslifunktioner för samtliga nämnder och förvaltningar, samt resurser för stadsutveckling, miljöfrågor och interna processers kvalitet.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden har en förvaltning som ansvarar bland annat för förskoleverksamhet, grundskola och vuxenutbildning. Förvaltningen ansvarar också för verksamhetsområden inom svenska för invandrare, vägledning, integration, flyktingmottagande, gymnasiefrågor, musikskola, skolhälsovård samt fritidsgårdar och förebyggande ungdomsarbete.

Socialnämnden

Socialnämnden har en förvaltning som omfattar äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt funktionsstöd. Inom äldreomsorg ryms områdena hälso- och sjukvård, hemtjänst, särskilt boende och hemsjukvård. Individ- och familjeomsorgen handlägger all myndighetsutövning utifrån lagstiftning som gäller socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Här finns också en funktion för arbetsmarknad och försörjning. Funktionsstöd omfattar myndighetsutövning utifrån vård- och omsorgens område, personlig assistans, daglig verksamhet, bistånd, LSS och färdtjänst.

Kungsörs helägda bolag

KKAB – Kungsörs Kommunföretag AB

KKAB är kommunens helägda moderbolag i den kommunala bolagskoncernen.

KFAB – Kungsörs Fastighets AB

Kungsörs Fastighets AB är Kungsörs kommuns allmännyttiga bostadsbolag som hyr ut bostäder och lokaler.

KKTAB – Kungsörs KommunTeknik AB

KKTAB har till uppgift att bistå Kungsörs kommun med den tekniska verksamheten; drift, gata, park, fastighet, naturvård och ekologi. KKTAB äger och förvaltar de flesta av de kommunala verksamheternas lokaler.

KVAB – Kungsörs Vatten AB

KVAB har till uppgift att bistå Kungsörs kommun med vatten- och avloppsverksamhet. Verksamheten är i huvudsak avgiftsfinansierad och regleras av en särskild vatten- och avloppslag.

Övriga kommunala bolag

VMVA - Västra Mälardalens vatten och avlopp

Ägs till 50 % av Kungsörs Vatten AB och 50 % av Arboga Vatten AB och är ett gemensamt bolag som nästa år ska sköta driften för de två kommunernas vatten- och avloppsverksamheter. Det bildades i juni 2023 men verksamhetsövergången kommer att ske den 1 januari 2024.

Kungsörs Grus

Ägs till 25% av Kungsörs kommun. Kungsörs Grus bryter och levererar grus till cementfabriker.

Kommunalförbund

VMKF – Västra Mälardalens Kommunalförbund

VMKF är ett samarbete mellan Kungsör, Arboga, Köping och Surahammars kommuner. Förbundet hanterar krisberedskapsfrågor, upphandlingar, bostadsanpassningsbidrag och parkeringstillstånd. Även IT-, telefoni- och lönefrågor samordnas i förbundet.

VMMF – Västra Mälardalens Myndighetsförbund

VMMF är ett samarbete med Arboga kommun i miljö-, hälsoskydds- och byggfrågor.

Räddningstjänsten Mälardalen

Räddningstjänsten upprätthåller en gemensam organisation för räddningstjänst och andra uppgifter för medlemskommunerna Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Arboga, Kungsör och Köping.

Kommunalförbundet Vafab Miljö

Vafab Miljö består av kommunerna i Västmanland samt Heby och Enköpings kommun. Förbundet tillhandahåller och utvecklar avfallstjänster på uppdrag av medlemskommunerna.

Gemensam nämnd

Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn och kontroll av förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag enligt föräldrabalken. Överförmyndarnämnden är gemensam för Köping, Arboga, Kungsör, Hallstahammar och Surahammar.

Övriga samverkansorgan

Samordningsförbundet Västra Mälardalen

En fristående organisation som bildades i maj 2010 av medlemmarna; Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Västmanland, Arboga, Köping och Kungsörs kommun. Samordningsförbundet samordnar arbetslivsriktade rehabiliteringsinsatser för personer mellan 16-64 år. Samordningsförbundet är under avveckling och i stället övergår verksamheten till det nya samordningsförbundet i Västmanland, se nedan (KF 2023-03-20 § 15).

Västmanlands samordningsförbund

Den 1 maj 2023 bildades Västmanlands samordningsförbund genom en sammanslagning av de tre samordningsförbunden i Västmanland. Det nya förbundets medlemmar består av kommunerna Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Norberg, Sala, Skinnskatteberg, Surahammar och Västerås, samt Region Västmanland, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Privata utförare

Kommuner har stor frihet att välja i vilken form den kommunala verksamheten ska bedrivas. Nationellt görs uppföljning över hur mycket av kommunens obligatoriska verksamhet som utförs av olika aktörer. Kommunens vägval är strategiskt viktigt men utvecklingen drivs även på av folkets rätt att välja utbildning och vård utanför den egna kommunen. Under 1990- och 2000-talen genomfördes flera statliga valfrihetsreformer med syftet att öka individens valfrihet och underlätta för privata aktörer att vara verksamma inom välfärdens områden.

Kommunen finansierar barns plats hos privata förskolor och elevers plats i privata grundskolor och gymnasieskolor när vårdnadshavarna har valt den formen. Ersättningen regleras av skollagen och beslutas av Barn- och utbildningsnämnden årligen. Kommunen har inte beslutat att tillämpa lagen om valfrihet (LOV) för privata utförare inom hälsovård och socialtjänster (lag 2008:962 om valfrihetssystem).

Kommunen anlitar privata utförare inom individ- och familjeomsorgens område för att komplettera den egna kommunala organisationen med insatser utifrån individuella behov. Det handlar exempelvis om familjehemsplaceringar eller hem för vård eller boende (HVB). Kommunen anlitar även privata utförare för personlig assistans, som i bland är anhöriga till vårdtagarna och i bland anställda i ett privat företag.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Kungsör kommuns högsta beslutande organ och består av 31 ledamöter som utses i allmänna val vart fjärde år. Kommunfullmäktiges roll är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. De beslutar även om frågor av principiell beskaffenhet, reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för de kommunala bolagen. Det är Kommunfullmäktige som utser ledamöter i kommunstyrelsen och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen.

I samband med budgeten fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Dessa följs upp i delårsrapporter, verksamhetsberättelser och i årsredovisningen. Kommunfullmäktige avgör om kommunstyrelsens avrapportering i rapporterna ska godkännas och huruvida styrelser och nämnder ska beviljas ansvarsfrihet för det gångna året.

Mandatfördelning innevarande mandatperiod

Vart fjärde år är det val till kommunfullmäktige och antalet röster avgör hur många mandat de politiska partierna får i fullmäktigeförsamlingen. I Kungsör styr en koalition mellan Socialdemokraterna (som är det största partiet), Centerpartiet och Vänsterpartiet. Dessa tre styrande partier har tillsammans 16 mandat.

Oppositionspartierna Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna har också bildat en samverkan. Tillsammans med Sverigedemokraterna har dessa en valteknisk samverkan som samlar ihop till 15 mandat i fullmäktige.

Parti	Mandat
Socialdemokraterna	11
Sverigedemokraterna	7
Moderata samlingspartiet	5
Centerpartiet	3
Vänsterpartiet	2
Kristdemokraterna	2
Liberalerna	1
Totalt fördelas	31 mandat

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering, vilket inkluderar ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Det sker genom att kommunstyrelsen regelbundet kräver avrapportering av ekonomi och verksamhet från nämnderna, bolagen och kommunalförbunden. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser

Nämnderna och bolagsstyrelserna ansvarar för att sina respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. KKAB som är moderbolag till de helägda aktiebolagen i koncernen, svarar för viss operativ samordning mellan bolagen samt mellan bolagen och kommunen. Det innebär att KKAB:s styrelse ansvarar för att följa upp att dotterbolagen utvecklas enligt mål och direktiv från kommunfullmäktige samt löpande identifierar samordningsfördelar inom koncernen.

Nämnderna och KKAB rapporterar till kommunstyrelsen.

Tjänstepersoner

Tjänstepersonerna säkerställer att de politiska organen har tillgång till korrekta beslutsunderlag vid beredning av ärenden och för att tillräcklig kompetens finns för att bedriva den operativa verksamheten. Tjänstepersonerna översätter de politiska målen till operativa mål och konkreta aktiviteter. Tjänstepersonerna svarar inför sina respektive nämnder eller bolagsstyrelser och rapporterar regelbundet hur ekonomin och verksamheten utvecklas.

Kungsörs styrning- och uppföljningsprocess utgår från Kungsörs styrmodell, vilken utgår från Kungsörs vision.

Kungsörs vision och ledord

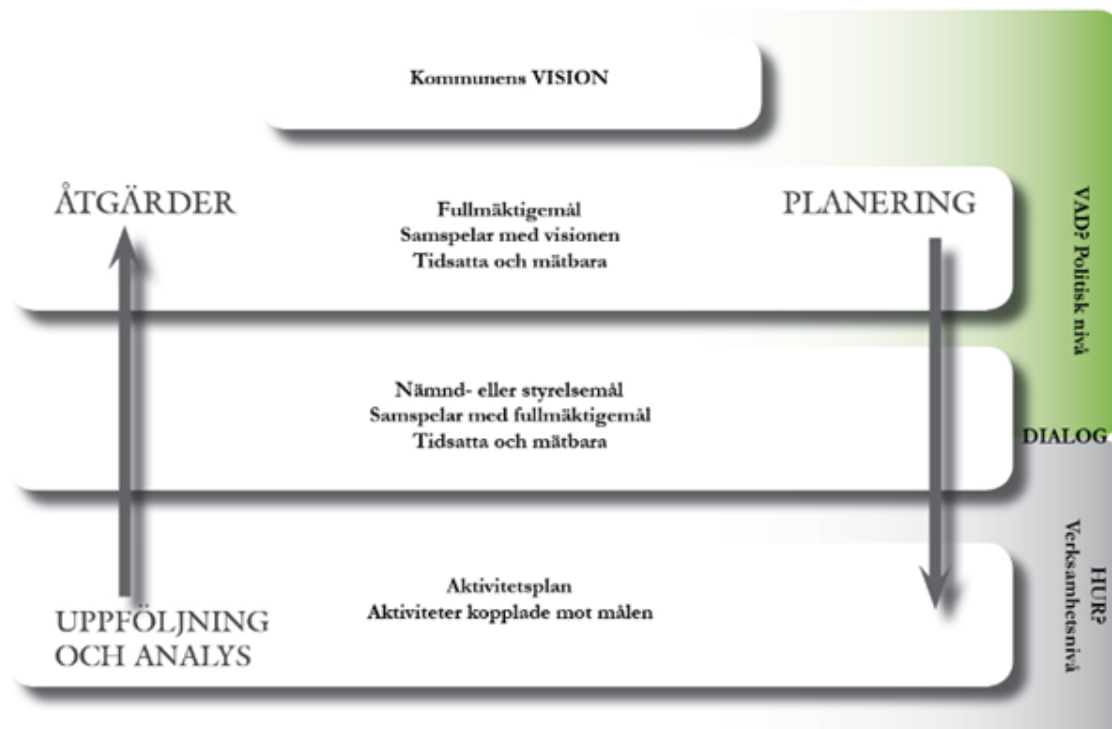
- Vårt Kungsör är den naturnära attraktiva Mälarkommunen, där vi med öppenhet och kreativitet får människor och företag att mötas och växa. Visionen är långsiktig och gäller fram till 2025.

För att nå visionen arbetar kommunen efter tre ledord; Öppenhet, Kreativitet, Närhet.

Öppenhet innebär att vi är stolta över vårt Kungsör. Vi uppmuntrar och värnar om varandra med en öppen och positiv attityd. Oliktid och mångfald ser vi som en tillgång. Det finns möjlighet för alla att vara delaktiga och påverka vår framtida utveckling.

Kreativitet innebär att vi i samverkan får saker att hända i ett Kungsör där både människor och företag växer. I ett kreativt klimat skapar vi engagemang och framåtanda. Långsiktiga lösningar, i takt med omvärldens förändring, bidrar till kommunens hållbara utveckling. Här tar vi tillvara idéer och kompetenser i en innovativ miljö som skapar fördelar och framgång.

Närhet innebär att vår kungliga livsmiljö är valet för den som vill leva hållbart och tryggt i den lugna orten eller på landsbygden. Kungsör är en plats där man vill vara. Här är det nära till Mälaren, natur och friluftsliv, och det är enkelt att skapa en aktiv fritid. Vårt attraktiva och variationsrika boende i Mälardalen är en styrka där goda kommunikationer gör det möjligt att ta tillvara andra städers kvaliteter.

Planering, uppföljning, analys och åtgärder

Kommunen och bolagen planerar, leder, följer upp och bedömer verksamheten utifrån kommunfullmäktiges, nämndernas och styrelsernas mål. Kommunfullmäktiges mål uttrycker långsiktiga mål för verksamheterna – VAD den politiska majoriteten anser viktigast att åstadkomma för kommunens utveckling under mandatperioden. Varje fullmäktigemål har ett eller flera nyckeltal kopplade till sig med angivna målvärden. Dessa används för att löpande följa att arbetet går åt rätt håll samt för att bedöma måluppfyllelsen. Kopplat till fullmäktiges mål kan fullmäktige även besluta om riktande nämnd- och styrelsemål för innevarande år som sedan delas ner till berörda nämnder och styrelser att arbeta med. Nämnden och styrelsen kan sedan komplettera med ytterligare mål och nyckeltal.

Målen bryts sedan ner i aktiviteter som beskriver HUR verksamheterna ska arbeta för att målen ska kunna nås. Samtliga mål, nyckeltal och aktiviteter följs upp minst två gånger per år. Samtliga nämnder och styrelser har i sina respektive verksamhetsberättelser avseende perioden första januari - 31 december bedömt måluppfyllelsen för sina mål och nyckeltal.

Metod för bedömning av måluppfyllelse

I årsredovisningen förekommer olika färgsymbolor som visar graden av måluppfyllelse, nedan finns en förklaring kring symbolerna och dess innebörd.

Kommunfullmäktigemål, nämnd- och styrelsemål	Symbol för måluppfyllelse	Innebörd	Nyckeltal	Symbol för måluppfyllelse	Innebörd
Måluppfyllelsen för respektive mål bedöms med hjälp av tillhörande nyckeltal		Målet är helt uppfyllt på grund av att alla nyckeltal nått sina målvärden och visar grönt.	Måluppfyllelsen för respektive nyckeltal visar hur nära senaste utfall är i förhållande till uppsatt målvärde		Utfall i nivå med eller bättre än målvärdet
		Målet är i hög grad uppfyllt på grund av att övervägande del av nyckeltalen visar grönt samtidigt som inget nyckeltal visar rött.			Utfall nära målvärdet
		Målet är delvis uppfyllt på grund av att övervägande del av nyckeltalen visar gult alternativt har en spridning som visar grönt, gult och rött.			Utfall långt från målvärdet
		Målet är ej uppfyllt på grund av att övervägande del av nyckeltalen visar rött.			

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Nya planer och strategier

Under året antogs en ny planeringsstrategi för Kungsörs kommun enligt plan- och bygglagen (PBL) 3 kap. 23 §. Kravet på planeringsstrategi är nytt och ersätter tidigare krav på aktualitetsprövning. I planeringsstrategin bedömer kommunfullmäktige i vilken utsträckning den befintliga översiktsplanen är aktuell och tar ställning till kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen. Detta resulterade i en bedömning om att Kungsörs kommun behöver ta fram en ny översiktsplan då det tillkommit nya lagar, mål, strategier och program både på nationell, regional och kommunal nivå.

För varje mandatperiod, senast per den 31 december året efter ett val, ska kommunens fastställa ett styrdokument för sitt arbete med krisberedskap. Plan för kommunens krisberedskap 2023-2026 har antagits och beskriver kommunens övergripande inriktning och prioriteringar för arbetet med krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd. Detta enligt Överenskommelse om kommunernas krisberedskap mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ska kommunen.

Nytt vattenbolag

Det nya gemensamma driftbolaget Västra Mälardalens vatten AB (VMVA) har bildats och ägs till lika delar av Kungsörs Vatten AB och Arboga Vatten AB. Verksamhetsövergången sker 1 januari 2024 och då flyttas personalen i moderbolagen över till det nya bolaget.

Ny lagstiftning

Från 1 juli 2023 började förändringar i skollagen gällande i syfte att öka deltagandet i förskolan. Ändringarna innebär nu att alla kommuner ska arbeta aktivt uppsökande och ta kontakt med vårdnadshavare till barn som inte har en plats i förskolan. Kommunen ska informera om förskolan och barns rätt till förskola. Detta ska göras inför hösten det år barnet fyller tre år.

Sedan 2 juli 2023 gäller nya bestämmelser i skollagen som syftar till stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Det som tidigare hette grundsärskolan, gymnasiesärskolan och komvux som särskild utbildning har också ändrat namn till anpassade skolformer. Under höstterminen införde Hagaskolan Anpassad grundskola för mellanstadiet, vilket innebär att kommunen nu erbjuder Anpassad grundskola från förskoleklass till och med årskurs 6 i egen regi.

Skyddad yrkestitel för undersköterskor trädde i kraft 1 juli 2023 och för att ha rätt att använda den skyddade yrkestiteln undersköterska inom vård och omsorg, behövs ett bevis från Socialstyrelsen.

Från och med den 1 oktober 2023 började lagstiftningen om 11 timmarsregeln om dygnsvila och återhämtning gälla. Det innebar i korthet att medarbetarnas rätt till 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod förstärktes och att möjligheterna att göra undantag begränsades.

Ranking för Kungsörs kommun

- I Svenskt näringslivs enkätresultat för lokalt näringslivsklimat fick Kungsör bästa rankingen i länet och hamnade på plats 23 i Sverige. Några rankingområden där Kungsörs goda resultat stack ut var inom områdena; Kommunala tjänstemäns attityder till företagande (plats 4 av 290) och Kommunens information till företagen (plats 4 av 290).
- Bästa Tillväxt i Västmanland tillföll Kungsörs kommun 2023 tack vare 27 Kungsörbaserade företags tillväxt. Utmärkelsen har delats ut sedan 2007 och går till den kommun i varje län i Sverige som har störst andel företag som nyanställer, ökar sin omsättning och går med vinst under året.
- I undersökningen Sveriges tryggaste kommuner (SKR och MSB) hamnar Kungsör på plats 36 (av 290 kommuner) och är därmed länets tryggaste kommun.
- I Aktuell Hållbarhets kommunrankning "Miljöbästa kommun" klättrar Kungsör från plats 70 till 64.

Minskad befolkning

Sedan 2013 har Kungsörs invånarantal stabilt ökat från år till år, men sjönk för första gången under 2022 och har fortsatt sjunka även under 2023, vilket bland annat leder till minskade skatteintäkter för kommunen.

Åtgärder för att minska kommunens kostnader

Utifrån årets ekonomiska förutsättningar har arbete genomförts i syfte att minska kommunens kostnader på olika sätt;

- Kungsörs KommunTeknik AB har avvecklat personalresurser.
- Åtgärder för att sänka livsmedelskostnaderna har vidtagits, bland annat har kommunen minskat på animaliska proteiner, infört dagliga matsvinnsmätningar samt justerat så det numera serveras ett huvudalternativ till lunch inom äldreomsorgen. På så sätt har det blivit lättare att beställa rätt antal portioner och därigenom har matsvinnet och överköp av lagervaror minskat.
- Kungsör har startat upp en Anpassad grundskola, i egen regi, på Hagaskolan. En lösning som minskar kommunens kostnader med flera miljoner kronor per år.
- För att effektivisera lokalresurserna och säkerställa planen för lokalernas underhåll har en lokalförsörjningsplan tagits fram. Verksamhetslokalerna ägs i huvudsak av kommunens helägda bolag, men finansieras genom hyror som kommunen betalar. I anslutning till beslutet om budget 2024 och plan för 2025-2026, gavs kommunstyrelsen i uppdrag från fullmäktige att sänka lokalkostnaderna med 5 000 tkr år 2025. Arbetet med att säkerställa den kostnadsminskningen har påbörjats.

Större digitaliseringsprojekt

Under årets första halvår har flera, stora, projekt slutförts i syfte att utveckla och effektivisera kommunens interna processer;

- Dokumentreda för struktur och ordning och tillgängliggörande av styrande dokument inom kommunen. Kommunens styrande dokument kommer på ett smidigare sätt vara tillgängligt på bland annat webben och kommunens intranät.
- Nytt intranät för internkommunikation.
- Beslutsstödsystemet Hypergene för planering och uppföljning av alla kommunens verksamheter.
- Digital signering för läkemedelshantering.
- Läkemedelsrobotar inom äldreomsorgen.
- Dokumentationssystemet Lifecare inom hälso- och sjukvården.
- Systemet ADATO för hantering av sjukfrånvaro och rehabprocesser.

Det har varit många involverade och engagerad medarbetare i projekten både inom Kungsörs kommun och bolag men också inom Arboga, Köping och Västra Mälardalens Kommunalförbund.

Byggnationer och utveckling av kommunen

Kungsörs kommun har under året färdigställt infrastrukturen på Runnabäcken 2 inför kommande byggnationer samt fortsatt utveckla hamnområdet, färdigställt en ny T-brygga vid badet i Skillinge samt färdigställt ytskiktsrenovering på Södergården. Utöver detta har även gatubelysningen byts ut till LED och motsvarande för verksamhetsfastigheter pågår fortfarande.

Kommunstyrelsen fattade i slutet av året beslut om att godkänna etappindelningen av en ny ridskola i Klämsbo. KKTAB tilldelades detaljprojekteringsmedel på 1 400 tkr för att under våren 2024 detaljprojektera och presentera exakta kostnader för en eventuell investering av etapp 2 och 3. En eventuell etapp 4 får tas ställning till senare i processen

Kommunen har och kommer fortsatt arbeta efter inriktningsbeslut om nybyggnation av trygghetsboende. För att kommunen fortsatt ska kunna hålla kön till särskilt boende liten kommer det inom en 3-årsperiod behöva byggas ytterligare ett trygghetsboende.

En mötesplats för personer med psykisk ohälsa och de som tillhör socialpsykiatrins målgrupp har skapats. Detta är ett led i det förebyggande arbete som kommunerna ska bedriva när det gäller psykisk hälsa/ohälsa.

Utöver detta har bland annat följande skett:

- Verksamhetsanpassning för Turisten 6 - klar.
- Gatu- och VA-byggnation Siktvägen - Klar.
- Gång- och cykelväg kungsringen (aktuell etapp - klar), Centralvallen (klar), Torpa (pågår).
- Byggnation av vatten- och avloppsledning till och i Valskog - pågår.

- Framtagande av ny VA-taxekonstruktion och avgifter - pågår.
- Kvalitetssäkring av dricksvattenförsörjningen - pågår.

Samarbeten och övriga händelser

- Två mästerskap arrangerades i tre olika hundsporter av lokala föreningar. SM i Lydnad och Rallylydnad på Centralvallen samt EM i fårvallning på Norrby Gård. Kungsörs kommun har bidraget genom att vara bollplank till de arrangerande föreningarna Kungsörs BHK och Westmanlands vallhundsklubb samt med visst ekonomiskt stöd.
- Samverkan med skola, polis och fritid har varit och är prioriterad kopplat till det förebyggande arbete och tidiga samordnande insatser (TSI) för ungdomar med ett riskbeteende. Under år 2022 inrättades en tillfällig projektjänst som ungdomsbehandlare kopplat till detta och nu har tjänsten permanentats då tjänsten visat på goda resultat och bidragit till fördjupad samverkan mellan samtliga parter inom TSI.
- Kungsör kommun deltar i ett demokratiprojekt i samverkan med Rufunsa från Zambia, i syfte att delaktiggöra barn och unga i kommunens verksamheter och stärka jämställdheten. Projektet kommer pågå till och med 2024 och möjligtvis förlängas. Projektet finansieras av ICLD (Internationellt Centrum för Lokal Demokrati). I våras kom en delegation från Rufunsa till Kungsör och då stod skolan i fokus. Under hösten genomförde Kungsör ett besök hos Rufunsa.
- Inom förskola och skola har och kommer man även fortsättningsvis lägga stor vikt vid att arbeta med värdegrund och på olika sätt förebygga psykisk ohälsa hos eleverna. Verksamheterna har fortsatt sitt arbete med Viktig vuxen och lågstadiet har även börjat arbetat in begreppet "En viktig kompis" i syfte att stärka relationer mellan elever och minska utanförskap och utsatthet/kränkningar.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomiskt läge

De ekonomiska utsikterna har varit bistra under nästan hela 2023, men mot det absoluta slutet av året fick prognosmakarna något ljusare i blicken. Avgörande för hur svensk ekonomi har utvecklats har varit inflationsnivån mätt som KPI (konsumentprisindex). Inflationen har sjunkit globalt, men precis som i omvärlden har den varit hög under hela 2023. KPI är ett årsmått med rullande tolv månader och eftersom månadsinflationen var hög under 2022, har KPI som årsmått fortsatt att påverkas även av 2022 års kraftiga uppgång. Under 2023 har KPI utvecklats från januari månads 11,7 procent till december månads 4,4 procent. Förutom den allmänna prisutvecklingen påverkas inflationen av det faktum att den svenska kronan är väldigt svag jämfört med andra för svensk del betydande valutor.

Sverige befinner sig i en lågkonjunktur som kommer att fördjupas 2024. Utsikterna för när konjunkturen vänder uppåt har förskjutits under året. Riksbanken har höjt styrräntan successivt, men från och med 27 september ligger styrräntan still på 4,0 procent. Det har under hela året rått stor osäkerhet om räntebanans utveckling.

Det som framförallt påverkar Kungsörs kommun kopplat till inflationen är två saker: den rejäla ökningen av pensionskostnader samt den totala inbromsningen av nya investeringsprojekt på bostadsmarknaden. Budgeterade pensionskostnader ökade med ca. 18 000 tkr 2023 jämfört med 2022 och prognoserna framåt har justerats uppåt på grund av att inflationen hållit i sig på högre nivåer och lönesumman har ökat långsamt. Vad gäller den kraftiga inbromsningen på bostadsmarknaden påverkade det kommunen högst väsentligt genom att budgeterade försäljningsintäkter för tomterna på Runnabäcken 2, motsvarande ca. 19 000 tkr, uteblev. Hushållens stramare ekonomi, kraftigt höjda bostadsräntor och byggkostnader samt en ökad ovilja till finansiella risker gör att Boverket tror att byggtakten kommer att vara låg under lång tid framöver (Byggprognosen, Boverket, 2023-06-08). Däremot är behoven fortsatt stora av nya bostäder och den yngre generationen har det särskilt svårt att ta sig in på bostadsmarknaden.

Med tiden har de ekonomiska utsikterna ljusnat. SKR spår i cirkuläret 24:15 att konjunkturedgången bottnar under 2024 och att återhämtningen inleds 2025. Då förväntas även sysselsättningen ta fart igen, från att ha minskat sedan slutet av 2023.

Befolkningsutveckling

Kungsörs kommun hade vid årsskiftet 8 643 invånare. Det är en minskning med -119 personer jämfört med 2022. Samtliga kommuner i länet förutom Västerås minskade i befolkning. För Kungsör var födelseunderskott -18 personer och flyttnettot negativt med -105 personer. Lägg därtill en positiv justeringspost från Skatteverket på 4. Det var endast Västerås som hade ett födelseöverskott i Västmanlands län. Västmanländska kommuner är inte ensamma om att tappa i befolkning. I Sverige ökade befolkningen endast i 95 kommuner men minskade i hela 193.

Hela Sverige erfar den lägsta befolkningsökningen sedan 2001. Ökningen är endast 0,3 procent, vilket motsvarar 30 200 personer. Det beror delvis på att antalet födda är relativt lågt, men främst på det låga invandringsnettot. Det låga invandringsnettot beror till stor del på den av Tidöpartierna beslutade folkräkningen, varigenom Skatteverket avregistrerade flera tusen folkbokförda personer som inte längre bor i Sverige. Men även om dessa avregistreringar elimineras från statistiken så är folkökningen ändå den lägsta sedan 2001. Antalet födda är det lägsta sedan 2003 och antalet födda barn per kvinna är det lägsta som någonsin har uppmätts och understiger nu 1,5. (Mätningarna startade år 1749.)

Kungsörs kommun ingår i den Stora flytt- och boendestudien från Kairos Future, där 17 kommuner och SKR är medarrangörer. Materialet kommer att användas av hela kommunkoncernen och i samarbete med grannkommunerna i arbetet med marknadsföringsstrategier, mål- och visionsarbete samt politiska prioriteringar. En kommunspecifik rapport för Kungsörs kommuns flytt-mönster genomlyser förutsättningar och framtid för Kungsör som en attraktiv boendeort.

I den kommunspecifika rapporten redovisas mycket statistik. Under åren 2012-2019 ökade befolkningen markant till följd av invandringen. Sedan har befolkningen även ökat på grund av inrikes flytt, av framförallt barnfamiljer från Eskilstuna, under de sk. pandemiåren 2020-2021. Numera är invandringsöverskottet obefintligt och födelseöverskottet har legat nära noll de

senaste 15 åren. Det har medfört en befolkningsminskning åren 2022-2023 till följd av utflyttning.

Framgent antas flytt-mönstren i Sverige bland annat påverkas av klimatet, digitaliseringens möjligheter och en åldrande befolkning. Kungsörs kommun har en stor fördel som boendekommun, med pendlingsmöjligheter till flera större kommuner med mer varierat arbetsmarknadsutbud. Enligt Kairos Future spelar arbetsmarknaden allt mindre roll för valet av boendeort. Nuförtiden är det istället viktigt att ha en god livskvalitet.

I nedanstående tabell redovisas befolkningsutvecklingen mätt den 1 november, vilket är det som påverkar skatteunderlaget.

Befolkning 1 november	2019	2020	2021	2022	2023
Kungsörs kommun	8 637	8 729	8 810	8 752	8 669

Bostadsmarknad

I Kungsörs kommun finns det cirka 4 000 hushåll, i genomsnitt bor det 2,2 personer per hushåll. Det är vanligast med en eller två personers hushåll och de flesta, 64 procent, bor i småhus. Äganderätterna utgör 58,8 procent, hyresrätter 37,7 procent och bostadsrätter 3,6 procent. Jämfört med Västmanland och riket har kommunen en hög andel äganderätter och låg andel bostadsrätter.

Kungsörs kommun har uppvisat en positiv befolkningsutveckling mellan 2012 och 2021, vilket resulterat i ett underskott av bostäder då för få bostäder byggts i förhållande till befolkningsutvecklingen. Under 2022-2023 minskade befolkningen, tillsammans med en osäker omvärld, högre bostadsräntor och högre produktionskostnader har efterfrågan på småhustomter minskat. De kommande åren kommer det förmodligen att ta längre tid att sälja tomter och påbörja byggnation.

I det befintliga bostadsbeståndet i kommunen bor många äldre kvar i sina småhus vilket resulterar i att yngre familjer inte kan flytta in i småhusbeståndet. Flyttkedjorna behöver fungera bättre och fler bostäder behöver byggas för att det ska finnas bostäder för alla i olika skeenden i livet och för att uppnå balans på bostadsmarknaden.

Under de tre första kvartalen 2023 har det färdigställts tio nya småhus, det har även påbörjats byggnation av åtta småhus. Det finns färdiga detaljplaner för Runnabäcken, Alen, Sälgen och Borgvik och arbete med fler detaljplaner pågår som möjliggör byggnation av cirka 200 bostäder inom de kommande åren. Förutsättningen för att dessa bostäder ska byggas är att detaljplaner antas, vinner laga kraft och att tomterna säljs och bebyggs.

Näringsliv och arbetsmarknad

Kungsör har 749 aktiva privata företag som tillsammans sysselsätter 1 730 personer. Största privata arbetsgivaren i Kungsörs kommun är Gnutti Carlo med sina cirka 300 medarbetare. Kungsör är av tradition en industriort, närmare 30 procent av Kungsörs kommuns invånare

arbetar inom tillverkningsindustrin. Tillsammans med lokala näringslivet jobbar Kungsörs kommun fokuserat för ett bättre företagsklimat, för tillväxt, nya etableringar och affärer.

I Kungsör var andelen arbetslösa 7,7 procent av arbetskraften i december 2023, vilket är en minskning med 0,5 procentenheter jämfört med samma period förra året. Motsvarande siffra för Västmanlands län var 7,9, vilket är en minskning på 0,2 procentenheter jämfört med förra året. Högst arbetslöshet inom länet finns i Fagersta (10,6) medan Sala har längst andel arbetslösa (5,9). För riket var utfallet oförändrat i jämförelse med förra året och landade på 6,7.

Vid årsskiftet höjdes pensionsåldern i Sverige med ett år, vilket påverkar Arbetsförmedlingens månadsstatistik genom att den statistik som redovisas för 2022 redovisar arbetskraften som personer i åldern 16-64 år och från och med 2023 redovisas densamma som personer i åldern 16-65 år. Det innebär att historiska jämförelser med årets statistik blir aningen missvisande.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Omvärldsrisk

Omvärldsläget är en krutdurk och påverkar träffsäkerheten i ekonomiska prognoser och behovet av politiska prioriteringar. Samtidigt som kommunsektorn får en allt skralare ekonomi måste svenska staten tänka på rikets säkerhet, rusta upp försvaret och bistå utländska stridskrafter.

Det har uppstått spänningar mellan USA och Kina till följd av Kinas verbala aggressivitet mot Taiwan. Kina och USA är två stora kärnvapenmakter och upprätthåller ett slags maktbalans över världen; mellan demokratier och enpartistater/diktaturer. Taiwan å andra sidan producerar 90 procent av världens avancerade mikrochip, som är oumbärliga för elektroniska apparater över hela världen. Om aggressionerna skulle tillta betydande, är det svårt att överblicka vilka de globala konsekvenserna skulle bli.

Samtidigt håller Indien på att gå om Kina som den folkrikaste nationen i världen. Idag har båda länderna ca. 1,4 miljarder invånare. Indiens tillväxttakt är stark och spås bli världens tredje största ekonomi inom kort. Indien blir således en maktspelare på den globala marknaden och är på väg att rita om den globala handelskartan. Både Kina och Indien har omfattande ekonomiska intressen i Afrika.

I många afrikanska länder är befolkningen hårt ansatt av inbördeskrig och klimatförändringarna. Dessa länder har av strukturella och ekonomiska skäl inte anpassningsförmågan att klara av det varmare klimatet. På flera platser är situationen outhärdlig och barn och vuxna dör. En bråkdel lyckas fly till andra länder. Under två dygn i september 2023 anlände t.ex. 8 500 afrikanska flyktingar till den italienska ön Lampedusa. EU anses inte kunna ta emot flyktingar i den omfattning som skedde från mellanöstern 2015 och har ingått bilaterala överenskommelser med nordafrikanska länder för att minska flyktingströmmen.

Under hösten startade också den mycket våldsamma och fortfarande pågående konflikten mellan terrororganisationen Hamas, som styr Gaza, och staten Israel. Konflikten är oerhört brutal

och dödlig med många civila offer. Bara den 7 oktober dödades 1 200 människor och 200 civila togs som gisslan; både barn och äldre. I motoffensiven har dödstalen tiofaldigats.

Ett annat blodigt krig har pågått i närmare två år och det ser inte ut att vara nära en upplösning. Kriget i Ukraina är en humanitär katastrof och har föranlett Sverige att ansöka om medlemskap i Nato, upprusta försvaret och ställa högre krav på svenska myndigheters säkerhetsarbete. Ukraina är en av världens största spannmålsproducenter och kriget har märkbart påverkat livsmedelspriserna i Europa. Många europeiska länder har varit beroende av rysk gas och olja. Tyskland har tidigare investerat mycket i relationerna med Ryssland och påverkas kraftigt ekonomiskt av att behöva göra stora infrastrukturella omställningar för att minska beroendet av Ryssland. Tyskland är Europas största ekonomi och viktig för svensk export.

Den svenska växelkursen

Den svenska kronan har tydligt försvagats jämfört med andra växelkurser sedan 2022. Den reala växelkursen spelar roll för svenskars och svenska företags köpkraft gentemot omvärlden. Den reala växelkursen tar hänsyn till den nominella växelkursen (dvs. hur många kronor man får betala för varje utländsk enhet) och inflationen/prisutvecklingen. På senare år har den nominella kronkursen försvagats kraftigt, från 6,80 kronor per dollar 2013 till 11 kronor 2023. Vidare är den svenska inflationen jämförelsevis hög och högre än den i eurozonen och i övriga nordiska länder.

Växelkursen är dock väldigt svår att förutspå och göra prognoser om. Lejonparten av handeln med svenska kronor sker mellan finansiella aktörer utomlands. En svag valutakurs behöver därför inte bero på risker i den svenska ekonomin utan på att finansinstitut vill diversifiera sina portföljer eller spekulera i vinstsyfte. Om kronan inte stärks blir det svårt att sänka inflationen och därmed för Riksbanken att sänka styrräntan. Både IMF (Internationella valutafonden) och Riksbanken menar dock att den svenska kronan är undervärderad och kommer att stärkas på sikt, därför att svensk ekonomi är välskött.

Verksamhetsrisk - kompetensförsörjning

Att attrahera och behålla rätt kompetens är en av kommunens absolut största utmaningar. En ökning av invånarantalet i de äldre ålderskategorierna, kommande pensionsavgångar och personalrörlighet påverkar behovet av fler rekryteringar. För att säkerställa kompetensförsörjningen är det viktigt med goda arbetsvillkor och en bra arbetsmiljö. Det är också viktigt att chefer har rätt förutsättningar samt stöd och verktyg i det dagliga arbetet. En liten organisation som Kungsör blir lätt sårbar och personberoende. Det är därför viktigt att redan nu fundera över hur denna sårbarhet kan minska. Eftersom kraven blir högre men resurserna inte ökar, kommer det bli ännu viktigare att öka samverkan internt i kommunkoncernen och med andra kommuner, närings- och föreningslivet.

Omställningsfonden, som stöttar medarbetare inom välfärden som har blivit uppsagda på grund av arbetsbrist eller överenskommelse på grund av nedsatt arbetsförmåga, rapporterar för 2023 att av dem som har gjort en överenskommelse på grund av nedsatt arbetsförmåga, är det

överlägset flest undersköterskor av samtliga yrkeskategorier. När behoven tilltar inom äldreomsorgen är det av vikt att underlätta för undersköterskorna m.fl. att kunna arbeta längre.

Våren 2023 fick kommunens dåvarande socialchef ett uppdrag från kommundirektören att ta fram en "Kommungemensam plan för hur Kungsör ska möta den demografiska utmaningen". Uppdraget har sedan delats in i tre delar: *Säkerställa tillgång till chefer och medarbetare med rätt kompetens*, *Arbetsgivarvarumärket* och *Ekonomisk plan för att möta den demografiska utmaningen*. En delrapport presenterades på en chefsdag med samtliga chefer i kommunkoncernen i november 2023 och den slutliga rapporten ska överlämnas i mars 2024. Det praktiska arbetet med att implementera en strategi för kompetensförsörjningen åligger sedan cheferna med stöd av HR-funktionen.

Finansiell risk

Skuldförvaltning

Kommunens helägda aktiebolag har en utestående nettoskuldsättning på totalt 795 858 tkr. Snitträntan på bokslutsdagen var 3,23 procent (senaste 12 månaderna) på den utestående nettoskulden (exklusive lån till Kungsörs kommun), vilket motsvarar 25 618 tkr. Kungsörs Kommunteknik (KKTAB) innehar 59 procent av låneskulden i bolagskoncernen. Övriga bolag är Kungsörs Vatten AB (KVAB) med 22 procent och Kungsörs Fastighets Aktiebolag (KFAB) som har 19 procent av lånestocken. Enligt aktuell prognos kommer räntekostnaden för 2024 uppgå till totalt 28 434 tkr för de tre bolagen, för att därefter avta enligt aktuell marknadsdata och på befintliga lån som förväntas refinansieras. Marknadsdata förändras kontinuerligt och ska inte tas för en sanning.

Skuldportföljen har omstrukturerats under året för att sprida riskerna. KKTAB har amorterat -10 000 tkr och KVAB har tagit upp nya lån motsvarande 24 528 tkr. KFAB:s låneskuld har inte förändrats sedan förra året.

Uppföljning av finanspolicyn

Kommunkoncernen följer inte kommunfullmäktiges riskmandat till fullo. KVAB är det enda bolag som efterlever finanspolicyn.

Enligt kommunfullmäktiges finanspolicy är högsta tillåtna ränte- respektive låneförfall inom en rullande tolv-månaders period 40 procent. Per den 31 december 2023 är ränteförfallet - totalt för kommunkoncernen - 53 procent och kapitalbindningen 25 procent inom tolv månader.

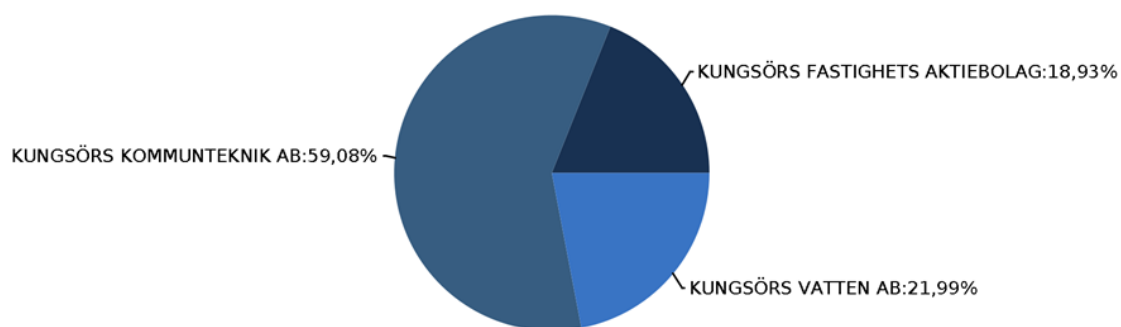
Tillåtet intervall för genomsnittlig räntebindning och kapitalbindning är 1,5 år-4,0 år enligt finanspolicyn. I verkligheten är genomsnittliga räntebindningen - totalt för kommunkoncernen - 1,30 år och kapitalbindningen 1,81 år.

KKTAB:s lån uppgår till 498 440 tkr. Deras genomsnittliga räntebindning uppgår till 1,20 år och kapitalbindning till 1,67 år. Av lånen förfaller 55,44 procent (både ränta och kapital) inom tolv månader.

KVAB har 185 528 tkr i lån. Genomsnittlig kapitalbindning och räntebindning uppgår till drygt två år. Av lånen förfaller 25 procent inom tolv månader. KVAB det enda bolaget i koncernen som uppfyller kommunfullmäktiges samtliga riskmandat.

KFAB:s lån uppgår till 159 750 tkr. Räntebindningen är knappa 0,45 år och kapitalbindningen 1,22 år. Andel ränteförfall inom tolv månader uppgår till 90,61 år och kapitalförfall till 46,79 procent. KFAB antog en egen finanspolicy inför år 2023 som går stick i stäv med kommunfullmäktiges policy och som medgav ränteförfall inom tolv månader på 90 procent. Det är en onormalt hög risk för den typen av bolag.

Risk	Mandat	KKTAB	KVAB	KFAB
Ränteförfall inom ett år	<40 %	55,44	25	90,61
Kapitalförfall inom ett år	<40 %	55,44	25	46,79
Räntebindning (år)	1,5 - 4,0	1,2	2,07	0,45
Kapitalbindning (år)	1,5 - 4,0	1,67	2,34	1,22

Uppföljning av finanspolicy - kapitalförvaltning

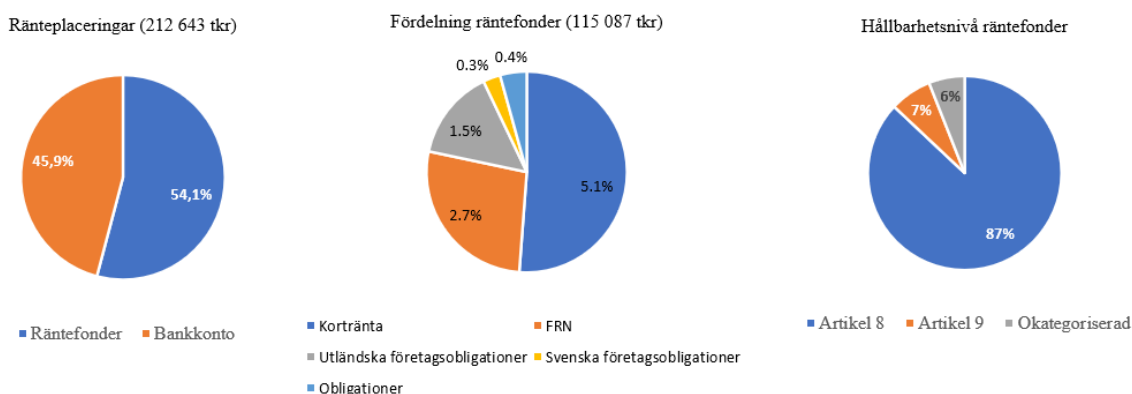
Kungsörs kommuns kapitalförvaltning består enbart av räntebärande placeringar i enlighet med den tidigare finanspolicy. Löptiden på räntebärande värdepapper får vara maximalt 3 år och lägsta tillåtna rating är BBB-/Baa3 enligt Standard & Poor's respektive Moody's. Löptiden är 0,8 år och ingen fond har sämre kreditrating än BBB. Enligt finanspolicy ska den kortsiktiga kapitalförvaltningen uppnå OMRX T-Bill + 0,5 procent - vilket på bokslutsdagen är 3,80 procent. (OMRX T-Bill är ett jämförelseindex framtaget för att se värdeutvecklingen av passivt förvaltade svenska värdepapper med korta löptider.) Årets avkastning i portföljen blev 4,89 procent.

Under året omstrukturerades placeringarna, enligt specifikation i not. Det gjordes för att minska risken genom att sprida innehaven geografiskt och så att andelen svenska företagsobligationsfonder minskade till förmån för utländska. Portföljen har haft en väldigt låg duration, vilket har varit till fördel under året som har präglats av ökande marknadsräntor. Under 2023 återhämtade sig portföljen efter den kraftiga nedgången under förra årets inflationsturbulens. Jämfört med 2022 års bokslut är värdepappersportföljen nu 5 342 tkr högre.

Räntefonderna klassificeras enligt EU:s hållbarhetskategorier enligt diagrammet nedan. De fonder som är märkta med artikel 9 är sk. mörkgröna och sådana fonder har som sitt syfte att investera hållbart. Det kan handla om bolag som levererar klimatlösningar som minskar

koldioxidutsläppen eller tillhandahåller rent vatten. Fonder märkta med artikel 8 är sk. ljusgröna och dessa fonder bidrar till hållbarhet utan att det utgör själva syftet med förvaltningen. Fonder som inte går att kategorisera kan fortfarande ha en hållbarhetsinriktning utan att tillgångarna går att hållbarhetsklassa, exempelvis statsobligationer. Det finns även fonder som investerar i bolag som på olika sätt verkar för att minska användningen av fossila bränslen, även om bolaget per definition säljer fossila bränslen.

Totala kortfristiga ränteplaceringarna (inklusive bankkonto) uppgår till 212 643 tkr på balansdagen. Framöver är målsättningen att effektivisera kapitalförvaltningen och det möjliggörs genom den nyligen beslutade finanspolicyn.

Pensionsförpliktelser

I tabellen nedan redovisas endast kommunens pensionsåtaganden. Pensionsåtagandena innebär omfattande ekonomiska förpliktelser för kommunen på lång sikt. Ansvarförbindelsen redovisas enligt den så kallade *blandmodellen* som innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas utanför balansräkningen. Eftersom nya medel inte upparbetas gör utbetalningarna på ansvarförbindelsen att skulden minskar. Samtliga pensionsåtaganden värdesäkras med inflationen i juni 2022, vilken var historiskt hög. Därför ökade budgeterade pensionskostnader 2023 med ca. 18 000 tkr i kommunen jämfört med 2022, då inflationen värdesäkrades med KPI i juni 2021 som var historiskt låg.

Det nya premiebestämda avtalet AKAP-KR från och med 2023 gör pensionskostnaderna mer förutsägbara därför att det inte byggs upp någon avsättning för de anställda som omfattas av AKAP-KR. Premierna ingår alltså inte i nedanstående tabell. Premieinbetalningarna är dock högre än tidigare avtal vilket är fördyrande för kommunen, men bör ses som ett led i att skapa attraktionskraft för att jobba inom kommunsektorn, då pensionsvillkoren för de anställda generellt blir mer konkurrenskraftiga. De anställda som omfattades av KAP-KL med förmånsbestämd pension fick möjlighet att byta avtal om de ville våren 2023. Kommunens pensionsförvaltare KPA uppmanade alla som hade en valmöjlighet att göra ett aktivt val. Det var 16 pensionsberättigade som gjorde ett aktivt val i kommunen men bara nio stycken som gick över till AKAP-KR.

Med konsolideringsgrad menas andel av pensionsförpliktelserna som täcks av medel i stiftelse, försäkring eller egna förvaltade pensionsmedel. Kommunen har inte tidigare haft några uttryckliga utfästelser om pensionsmedelsförvaltning och därav är konsolideringsgraden 0 procent. Dock beslutade Kommunfullmäktige möjliggöra sådan förvaltning den 13 november 2023 § 181. Att placera medel till framtida pensionsutbetalningar, innebär att utbetalning kan ske utan att kommunen måste budgetera högre resultatnivåer eller finansiera åtagandet med externlån.

Tabell: Pensionsförpliktelser		
belopp i tusentals kronor (tkr)	Bokslut 2023 jan-dec	Bokslut 2022 jan-dec
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
Avsättning inkl. löneskatt	87 638	72 983
Ansvarförbindelse inkl. löneskatt	154 660	153 603
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	242 298	226 586
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Pensionsförsäkringskapital	0	0
Pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	0	0
Finansiering		
Återlånade medel	87 638	72 983
Konsolideringsgrad	0%	0%

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Måluppfyllelse, verksamhetsmål

Den sammanfattande bedömningen är att Kungsörs kommun vid årets slut hade en spridd måluppfyllelse där kommunen inte nådde hela vägen fram inom alla områden. Två kommunfullmäktigemål var uppfyllda i hög grad, ett delvis uppfyllt och två var ej uppfyllda.

Tre av de riktade nämnd- och styrelsemålen var vid årets slut helt uppfyllda och ett var delvis vara uppfyllt.

En del nyckeltal som används för att bedöma måluppfyllelsen saknar utfall för perioden och då har det senaste tillgängliga utfallet använts vid bedömningen av måluppfyllelsen.

Under året och fram till år 2025 är de kommunfullmäktigemålen nedanstående. Vid årets slut 2023 såg måluppfyllelsen ut så här:

Kommunfullmäktigemål	Bedömning
Hållbara städer och samhällen	
God utbildning för alla	
God hälsa och välbefinnande	
Goda arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	
Hållbar konsumtion och produktion	

För året 2023 beslutade även kommunfullmäktige om nedanstående riktade nämnd- och styrelsemål. Vid årets slut 2023 såg måluppfyllelsen ut så här:

Nämnd- och styrelsemål	Bedömning
Minska kommunens miljöpåverkan (alla nämnder och bolag)	
Andelen pojkar och flickor i årskurs 9 med behörighet till yrkesprogram för gymnasiet ska öka från basåret 2021 (77%) (BUN)	
Minska energiförbrukningen (alla nämnder och bolag)	
Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar (alla nämnder och bolag)	

Här nedan redovisas respektive mål och nyckeltal mer i detalj.

Hållbara städer och samhällen

Tilldelas: Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden, Kungsörs Kommunteknik AB, Kungsörs Vatten AB och Kungsörs fastighets AB.

Kungsör är inne i en mycket positiv och expansiv utvecklingsfas som fler väljer att flytta till. För att stärka Kungsör som en attraktiv plats för både befintliga invånare och potentiella inflyttare ska platsvarumärket stärkas i syfte att utveckla och stärka Kungsör.

För att gå i takt med befolkningsutvecklingen ska kommunen tillsammans med bolagen fortsätta att planera för och bygga hållbart med ett varierat bostadsutbud där det finns något för alla. I Kungsör ska medborgaren känna att den har en trygg tillvaro. När kommunen växer ökar efterfrågan på kollektivtrafik och en god infrastruktur.

För att Kungsör ska vara en attraktiv kommun att bo i och för att näringslivet ska kunna rekrytera rätt kompetens behövs det bra kommunikationer till pendlingsorter.

Kungsör har ett starkt näringsliv och ska fortsatt arbeta aktivt med att öka sysselsättningen för att möjliggöra för alla att bidra till en hållbar kommun, genom bland annat fler arbetstillfällen. Näringslivet och Arbetsförmedlingen ska fortsatt samverka för att minska arbetslösheten.

Målet har koppling till målområdet Ett välmående Västmanland och Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt samt delmålen om ökad trygghet, balans på bostadsmarknaden och öka andelen sysselsatta, i Västmanlands Regionala Utvecklings Strategi (RUS).

Bedömning

Kommentar: Måluppfyllelsen bedöms utifrån nyckeltalen; antal invånare, förvärvsarbeteande invånare 20-64 år och utsläpp av kväveoxider.

Antalet invånare i Kungsörs kommun sjönk under året och per den 31 december var invånarantalet 8 643. Det är en minskning med -119 personer jämfört med föregående år. Minskningen beror på en kombination av att det var fler som flyttat från än till Kungsör samtidigt som fler dog än föddes. Kungsör hade vid årets slut ett negativt flyttnetto på -105 personer och ett födelseunderskott på -18 personer.

Förvärvsarbeteande invånare 20-64 år följs inte längre upp i den officiella statistiken, inga utfall efter år 2021 finns. Sedan 2019 använder sig SCB av de månatliga arbetsgivardeklarationerna på individnivå (AGI) som datakälla istället för de årliga kontrolluppgifterna (KU), det gör att jämförelser mellan detta nyckeltal och det nya nyckeltalet "sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%)" bör göras med försiktighet. Tittar vi på utvecklingen av sysselsättningsgraden för invånare 20-64 år ser vi dock att andelen ökar. År 2020 - 78%, 2021 - 80,0%, 2022 - 80,5%. Trenden är positiv och utfall för 2023 kommer först hösten 2024.

När det gäller nyckeltalet utsläpp till luft av kväveoxider visar de senaste utfallen att utsläppen av kväveoxider, kg/invånare har minskat med 0,7 kg/invånare mellan åren 2020 och 2021. Kungsörs resultat ligger en bra bit under rikets på 26 kg/inv. Utfall på nyckeltalet släpar och bedömning är därför gjord utifrån senaste tillgängliga utfall. Utfall för år 2022 kommer först sommaren år 2024.

Den samlade bedömningen är att målet delvis är uppfyllt.

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023	Bedömning
Invånare totalt, antal	8 787	8 762	8 643	8 805	
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%) (-2021)	79.2%			78.0%	
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg/inv	14.9			15.3	

Nämnd- och styrelsemål	Bedömning
Minska kommunens miljöpåverkan (alla nämnder och bolag)	

Kommentar: Att minska kommunens miljöpåverkan och utsläpp kan göras på en mängd olika sätt i olika delar av våra verksamheter och det är när vi jobbar mot samma mål från olika håll som vi får effekt av vårt arbete. Måluppfyllelsen bedöms utifrån nyckeltalen Körda mil på bensen eller diesel och Verksamheter med möjlighet till källsortering.

Målet 2023 var att andelen körda mil på bensen eller diesel skulle minska utifrån utgångsvärdet. Kommunens utgångsvärde var 96,4% per den 31 augusti och resultatet per den 31 december blev 96,1%. Under perioden 1 januari till 31 december har antal körda mil för kommunens verksamheter sett ut enligt följande:
Bensin: 25 356 mil / Diesel: 19 412 mil / El: 1 817 mil.

Data för KFAB ingår inte i redovisningen då de inte följer upp antal körda mil, de har dock inga elbilar så andelen körda mil på bensen eller diesel blir 100% för KFAB. I dagsläget har endast kommunstyrelsens verksamheter och KKTAB tillgång till elbilar. Statistiken avser bilar och lätta lastbilar.

När det gäller verksamheter med möjlighet till källsortering var målet 2023 att möjligheten till källsortering skulle öka utifrån utgångsvärdet. Kommunens utgångsvärde var 76,7% per den 31 augusti och resultat per den 31 december blev 75,8%. Det går inte att avgöra om möjligheten till källsortering ökat eller minskat för kommunen som helhet mellan mättillfällena då resultat från Barn- och utbildningsnämnden saknades vid första mättillfället och utfall från KFAB saknas vid båda tillfällena.

Under året har olika aktiviteter utförts i syfte att minska kommunens miljöpåverkan exempelvis:

- Aktiviteter för att öka personalens och föreningslivets kunskap om miljöpåverkan och utsläpp gällande kommunens anläggningar, lokaler och friluftsområden.
- Brukarna inom socialförvaltningens verksamheter får stöd via bilder samt av personal att tömma kompost och sortera sopor i rätt sopkärl.
- Skolor och förskolor källsorterar.
- Minskad transportleverans av matlådor inom hemtjänsten. Från fem dagar till tre dagar.
- Aktivt arbeta för att andelen kg CO₂e per kg inköpta livsmedel ska vara under 2 kg CO₂e.

Den samlade bedömningen är därmed att målet delvis är uppnått.

Nyckeltal	Senaste utfall	Mål 2023	Bedömning
Körda mil på bensen eller diesel, andel (%)	96.1%	Lägre än 96,4%	
Verksamheter med möjlighet till källsortering, andel (%)	75.8%	Högre än 76,7%	

God utbildning för alla

Tilldelas: Barn- och utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen och Socialnämnden.

Barns utbildning är central för att vårt samhälle ska kännetecknas av kunskap, demokratiska värderingar och likvärdighet. Alla elever ska må bra i skolan, ha en trygg skolgång och klara grundskolan.

Kungsörs kommun ska arbeta med att främja elevers skolgång genom att öka kunskapsresultaten. För att klara detta ska kommunen arbeta med tidiga och förebyggande insatser för eleverna där även kontakten med vårdnadshavare är viktigt.

Vuxenutbildningen är viktig i arbetet med god utbildning och för kompetensförsörjningen. För att med tiden minska arbetslösheten behöver kommunen stötta med utbildning för vuxna som gör att de på sikt har en egen försörjning. Företagarna är viktiga i arbetet.

Målet har koppling till målområdena Ett välmående Västmanland och Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt samt delmålen om ökad trygghet och öka andelen elever som fullföljer sina studier med godkända resultat, i Västmanlands Regionala Utvecklings Strategi (RUS).

Bedömning

Kommentar: Måluppfyllelsen bedöms utifrån nyckeltalen om trygghet, behörigheten till yrkesprogram på gymnasiet, lärare med pedagogisk högskoleexamen samt genom andelen invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning. Flertalet nyckeltal har en eftersläpning och flera utfall för 2023 redovisas först 2024, bedömningen är därför gjord utifrån senaste tillgängliga utfall.

Utifrån de utfall som finns kan vi se att andelen elever i årkurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet har ökat i jämförelse med 2022. 2022 var behörigheten till ett yrkesprogram på gymnasiet 71,8%, utfallet 2023 blev 79,4 procent, vilket gör att målet för 2023 kopplat till behörigheten är uppfyllt.

Utfall på nyckeltalen kopplat till trygghet bygger på resultaten från skolinspektionens enkät, vilken görs vartannat år, senaste undersökningen gjordes år 2022 så näst görs först 2024. Dock har skolorna i Kungsör genomfört sin egen enkät och där ser vi att utfallet gällande trygghet för åk 5 att 72,5% uppgett att de är trygga i skolan och motsvarande siffra för åk 8 var 83,8%. Den egna enkäten undersöker trygghet i klassen och på rasten och resultaten visar att eleverna är tryggare i klassen än på rasten. I den egna undersökningen är elever i åk 5 mindre trygga än elever i åk 8, samma utfall syns i skolinspektionens senaste enkät.

Utfall för 2023 för nyckeltalet lärare med pedagogisk högskoleexamen presenteras under våren 2024, men troligtvis blir det svårt att nå upp till den önskvärda nivån om 82% då trenden varit nedåtgående. Likaså kommer utfall gällande andel invånare med eftergymnasial utbildning våren 2024, här har det dock varit en positiv trend de senaste 20 åren, både i Kungsör och riket.

Den samlade bedömningen är att målet om god utbildning inte är uppfyllt vid årets slut.

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023	Bedömning
Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", Totalt (%)		69.8%	69.8%	72.0%	
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", Totalt, Andel (%)		70.6%	70.6%	72.0%	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	77.0%	71.8%	79.4%	78.0%	
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal grundskola åk 1-9, andel (%)	79.9%	72.2%		82.0%	
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	30.2%	30.6%		31.4%	

Nämnd- och styrelsemål	Bedömning
Andelen pojkar och flickor i årskurs 9 med behörighet till yrkesprogram för gymnasiet ska öka från basåret 2021 (77%) (BUN)	

Kommentar:

För att vara behörig till ett yrkesprogram ska eleven ha fått lägst betyget E i svenska/svenska som andraspråk, engelska, matematik samt fem andra ämnen. Måluppfyllelsen bedöms utifrån nyckeltalet: Elever åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%).

Årets slutbetyg för årskurs nio visar att andelen elever som blivit behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet har ökat. Av eleverna i årskurs nio som slutade grundskolan i somras blev 79,4% behöriga. En ökning med 7,6 procentenheter i jämförelse med föregående år.

Målet bedöms därmed vara uppnått.

God hälsa och välbefinnande

Tilldelas: Socialnämnden, Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden och Kungsörs fastighets AB.

För att ha förutsättningar att klara vardagens krav och förverkliga drömmar behöver alla må bra. Att växa upp under goda förutsättningar, i en familj med goda livsvillkor, påverkar barn och ungas hälsa och utveckling positivt både här och nu men även senare i livet. Kungsörs kommun ska aktivt arbeta för att alla ska må bra.

Kungsör har idag god service till äldre vilket ska bevaras och förbättras, det ska finnas tillgängliga aktiviteter och mötesplatser för att öka tryggheten och bibehålla äldres psykiska och fysiska hälsa. Samlingslokaler, stöd i hemmet, boendelokaler som främjar hälsa och självständighet är viktiga delar för att alla invånare ska trivas. Arbetet med civilsamhället och kopplingen till den regionala strategin för folkhälsa är viktig för att få kraft i folkhälsoarbetet med ett särskilt fokus på ungas hälsa där forskning visar att idrott, rörelse och engagemang är viktigt för att öka välmående.

Våld i nära relationer är ett allvarligt brott, ett folkhälsoproblem och ytterst ett brott mot de mänskliga rättigheterna och vi ser att det ökar. Kungsörs kommun ska fortsatt arbeta aktivt med att våld aldrig ska förekomma och det förebyggande arbetet mot våld i nära relation ska stärkas.

Målet har koppling till målområdet Ett välmående Västmanland och delmålen om att öka tryggheten, minska andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll samt öka andelen barn och vuxna som anger att deras hälsa är bra eller mycket bra, i Västmanlands Regionala Utvecklings Strategi (RUS).

Bedömning

Kommentar: Målet bedöms utifrån nedanstående nyckeltal om brukarnas helhetssyn, deltagartillfällen i idrottsföreningar, implementerade rutiner kopplat till våld i nära relation och andel invånare i ekonomiskt utsatta hushåll. Ett nyckeltalen har en eftersläpning på cirka ett år och nyckeltalet om andel invånare i ekonomiskt utsatta hushåll mäts inte längre. Bedömningen är därför gjord utifrån senaste tillgängliga utfall.

När det gäller brukarbedömning särskilt boende har utfallet förbättras med 18 procentenheter i jämförelse med förra år, men når inte upp till önskvärd nivå. Inte heller brukarbedömning inom hemtjänsten når upp till önskvärd nivå och där har utfallet dessutom minskat med fyra procentenheter i jämförelse med förra året.

När det gäller deltagartillfällen i idrottsföreningar kommer utfall för 2023 först under hösten 2024. Vi kan dock se en förbättring under 2022 i Kungsör och även i riket mot hur utvecklingen sett ut tidigare. Det är dock för tidigt att uttala sig om den nedåtgående trenden nu är bruten eller om utfallet under 2022 var en tillfällighet.

I dagsläget finns det ingen nämnd eller bolag som har en implementerad rutin hur att kunna hantera misstanke om våld i när relation. Dock finns en intern rutin för hur kommunens Vuxenenhet handlägger ärenden vid misstanke om våld i nära relation.

Under året har olika aktiviteter utförts i syfte att skapa förutsättningar för god hälsa och välbefinnande i Kungsörs, exempelvis:

- En öppenverksamhet " Startpunkten" har öppnats för personer med någon form av psykisk ohälsa.
- Förebyggande och främjande arbete för en god hälsa inom äldreomsorgen.
- Kunskapshöjande insatser för medarbetare och förtroendevalda inom området våld i nära relation.
- Arbete för ökad trygghet i skolan.

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023	Bedömning
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		43.0%	61.0%	84.0%	
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		85.0%	81.0%	92.0%	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	16.1	18.2		17.2	
Nämnder och bolag som har en implementerad rutin för att hantera misstanke om våld i nära relationer, andel (%)			0.0%	50.0%	
(N02904) Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta familjer, andel (%)	11.8%			11.2%	

Goda arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Tilldelas: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden, Kungsörs Kommunteknik AB, Kungsörs Vatten AB och Kungsörs fastighets AB.

Detta är ett inåtriktat mål som pekar på de förutsättningar som är nödvändiga för att organisationen ska kunna skapa värde för invånare, brukare och kunder. Kungsörs kommuns viktigaste resurs är medarbetarna med deras kompetens.

Arbetet med goda arbetsvillkor behöver fortsätta och för att kunna arbeta förebyggande ska utvecklingen för sjukfrånvaro följas upp. Medarbetarenkäten ska genomföras återkommande för att ge en indikation på hur organisationen mår och om arbetet känns meningsfullt.

Perspektivet jämställdhet ska genomsyra hela Kungsörs kommun och bolagen och organisationen ska ha konkurrenskraftiga och jämlika löner. I det arbetet blir lönekartläggningarna en viktig del. Arbetet mot upplevd diskriminering ska fortsätta.

Hållbar utveckling kräver smarta arbetssätt, medarbetare som mår bra, kommunikation, kvalitet, god service och tillgänglighet. Organisationen ska använda digital teknik som frigör resurser för att höja kvalitet inom andra områden.

Ekonomisk tillväxt är ett produktions-mått, t.ex. ett lands bruttonationalprodukt (BNP). Kommunen ska bidra till den ekonomiska tillväxten genom att iordningställa industrimark så att fler företag kan etablera sig i kommunen och skapa arbetstillfällen. Men det är också viktigt att tillväxten sker på ett hållbart sätt utifrån miljömässiga och sociala faktorer.

Målet har koppling till målområdet Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt och delmålen om att öka sysselsättningen samt god ekonomisk utveckling, i Västmanlands Regionala Utvecklings Strategi (RUS).

Bedömning

Kommentar: Måluppfyllelsen bedöms utifrån nyckeltalen; Medarbetarengagemang (HME), andel heltids-, tillsvidareanställda och ny industrimark.

Utfall 2023 för HME saknas och bedömningen av nyckeltalets måluppfyllelse är gjord utifrån senaste tillgängliga utfall.

Andelen heltids-, tillsvidareanställda har ökat med 0,6 procentenheter i jämförelse med samma period förra året. Utfallet per den 31 december 2023 visar att Kungsörs kommun har 75,4% heltids-, tillsvidareanställda.

När det gäller ny industrimark är utfallet för 2023 0 kvm, vilket också var målvärdet. Först till år 2025 kommer arbetet med ny industrimark vara klart och det är först då vi når det långsiktiga målet på 30 000 kvm industrimark.

Under året har olika aktiviteter utförts i syfte att målet ska nås, exempelvis:

- Infört stödverktyg för sjukfrånvaro och rehabilitering samt personalanteckningar för chefer.
- Övergång till ny företagshälsovård skedde 1 april.
- Hemtjänstområdena har flyttat till gemensamma lokaler på Kinnekullevägen 9 för att främja sammanhållning, samarbete och effektivare arbetsprocesser. Genom detta har behovet av vikarier minskat och fler heltidstjänster kunnat erbjudas till ordinarie personal.
- Tre personer inom VIVA har utbildats till språkbudsutbildare som i sin tur utbildat 12 medarbetare från vård - och omsorg till språkbud, varav sex medarbetare fullföljde utbildningen.
- Revidering av den kommunala beställningen som kommunen gör till KKTAB har påbörjats.

Vid årets slut bedöms därmed måluppfyllelsen uppfyllts i hög grad.

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023	Bedömning
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex, senaste mätning på tre år	80			82	
Heltidsanställda, tillsvidareanställda, kommun, andel (%)	71.6%	74.8%	75.4%	74.9%	
Ny industrimark (planlagd), kvm	0	0	0	0	

Hållbar konsumtion och produktion

Tilldelas: Kommunstyrelsen, Kungsörs Kommunteknik, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden, Kungsörs Vatten AB och Kungsörs fastighets AB.

Omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor och tjänster är en nödvändighet för att minska negativ påverkan på klimat och miljö samt människors hälsa. Det är en tvärgående fråga och olika verktyg och åtgärder, på olika nivåer och av olika aktörer behövs där utbildning och information är två hörnstenar. Kungsör har och ska fortsatt ha ett stort miljöfokus och behöver utveckla regelbundna mätningar av exempelvis matsvinn, ekologiska- och lokala livsmedel, fordon och transporter.

Ett sätt att främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster är att öka återanvändningen. Genom att återanvända produkter behövs inte nya resurser tas från jorden. Därför ska Kungsörs kommun utveckla ett system för cirkulär ekonomi för kommunen och bolagen.

Kungsör ska fortsätta arbeta och utveckla hållbara byggnader som främjar medvetna val av byggnadsmaterial och hur de ska hanteras. Genom att välja SundaHus eller likvärdigt ska kommunen säkerställa att de material som används har mindre klimatpåverkan och håller länge. För att skapa långsiktigt värdefulla byggda miljöer ska kommunen inom ramavtalsupphandlingar bli bättre på att ställa miljökrav.

Målet har koppling till perspektivet hållbar utveckling i Västmanlands Regionala Utvecklings Strategi (RUS).

Bedömning

Kommentar: Måluppfyllelsen bedöms utifrån senast tillgängliga utfall på nyckeltalen avseende insamlat kommunalt avfall, energianvändning för kommunens lokaler och andel fossiloberoende fordon i kommunorganisationen. Utfall för avfall kommer senare i höst och utfall för fossiloberoende fordon 2023 presenteras först våren 2024.

När det gäller energianvändning för kommunens lokaler har den minskat i jämförelse med samma period föregående år. Under året har olika aktiviteter utförts i syfte att skapa förutsättningar för att energiförbrukningen ska kunna minska, exempelvis:

- Energikontoret i Mälardalen levererade utkast till energiplan under december. Planen kommer att kunna antas under våren 2024.
- Två gemensamma företagsträffar har genomförts tillsammans med Energikontoret.
- Kultur- och fritid har i samverkan med KKTAB sett över möjligheterna att minska energiförbrukningen, bland annat så har temperaturen på vattnet i badhuset sänkts och ett arbete med att byta ut belysningen vid konstgräset till LED har påbörjats.

Vid årets slut bedöms därmed målet i hög grad uppfyllt.

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023	Bedömning
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)	555.0	501.0		540.0	
Energianvändning lokaler för kommunen, gradtalsjusterad	74.7	70.1	67.5		
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	27.0%	29.5%		30.0%	

Nämnd- och styrelsemål	Bedömning
Minska energiförbrukningen (alla nämnder och bolag)	

Kommentar: Målet följs upp via nyckeltalet: Energianvändning lokaler för kommunen, gradjusterad som redovisas ovanför. Energiförbrukningen har sänkts i jämförelse med samma period föregående år och därmed bedöms målet som uppfyllt.

Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar (alla nämnder och bolag)	
--	---

Kommentar:

Hur vi lever våra liv och vilken livsstil vi har påverkar både vårt eget välbefinnande och hälsa men det får även effekter på världens klimat. För att bidra till en hållbar livsstil har verksamheterna under årets arbetat med olika aktiviteter för att Kungsörs invånare får information och en ökad medvetenhet i att göra hållbara livsstilsval. Under året har bland annat följande skett:

- Världsmiljöveckan med bla guidning på Norrby gård tema hållbarhet.
- Återbruksvecka
- Matsvinnsdag
- Find-Fix-fika
- växtbytdagar

Målet bedöms utifrån nyckeltalet om "antal genomförda insatser, riktade till allmänheten, i syfte att öka deras kunskap om hållbara livsstilar". Ambitionen var att minst 8 insatser skulle genomföras under året, utfallet blev 21. Därmed bedöms målet vara uppfyllt.

Nyckeltal	Senaste utfall	Mål 2023	Bedömning
Antal genomförda insatser, riktade till allmänheten, i syfte att öka deras kunskap om hållbara livsstilar	21	8	

Måluppfyllelse, finansiella mål

Tre av fyra finansiella mål uppnås 2023. Kommunens resultat motsvarar 2,3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet är 9 miljoner kronor högre än budgeterat. Verksamhetens nettokostnader är 12 miljoner kronor högre än budgeterat, vilket i huvudsak beror på att hög inflation och marknadsränthöjningar förhindrade flera byggare att köpa de av kommunen iordningsställda tomterna på Runnabäcken 2.

Underskottet i verksamheterna vägs upp av 13 miljoner kronor i högre skatteintäkter och generella statsbidrag samt att finansnettot är 8 miljoner kronor högre än budgeterat.

Eftersom planerad byggnation av nya äldreboendeplatser för att möta den demografiska utmaningen antas föranleda investeringar för ca. 250-300 miljoner kronor från och med 2025,

önskas lånebehoven för andra investeringar hållas nere för att inte den finansiella utmaningen ska bli övermäktig. Dessvärre är det inte rimligt att hålla nere investeringarna och därav lånebehoven i vatten- och avloppsverksamheten, vilken förväntas öka belåningen långsiktigt.

Finansiella mål

Enligt kommunallagens bestämmelser ska kommunfullmäktige i budgeten ange finansiella mål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär att varje generation själv ska bära kostnaderna för det den konsumerar.

Bedömning

Kommunens resultat ska minst uppgå till 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag vid årets slut

Nyckeltal	Senaste utfall	Mål 2023	Bedömning
Kommunens resultat av skatteintäkter och finansiella statsbidrag, (%)	2.3%	1.0%	

Kommunkoncernens låneskuld ska inte öka och därför uppgå till högst 781 miljoner kronor vid årets slut

Nyckeltal	Senaste utfall	Mål 2023	Bedömning
Kommunkoncernens låneskuld, miljoner kronor	796	781	

Kommentar:

Kommunkoncernens låneskuld uppgår till 796 miljoner kronor. Kungsörs kommunteknik AB har amorterat 10 miljoner kronor på pengar som bolaget har återfått för investeringsmoms. Kungsörs Vatten AB har tagit upp nya lån motsvarande 24 miljoner kronor. Målet uppnås därmed inte.

Kommunens självfinansieringsgrad av årets inventeringar ska vara minst 100%

Med självfinansieringsgrad avses förmågan att betala investeringar med egna medel. Om självfinansieringsgraden är mer än 100% har kommunen finansierat investeringarna utan att ianspråkta sparade eller lånade medel.

Nyckeltal	Senaste utfall	Mål 2023	Bedömning
Kommunens självfinansieringsgrad, %	166%	100%	

Kommentar:

Målet uppnås. Självfinansieringsgraden uppgår till 166 procent. Budgeterad självfinansieringsgrad var 134 procent.

Kommunkoncernens kassalikviditet ska vara högre än 100 procent

Kassalikviditet är ett mått på kortsiktig betalningsförmåga. Den beräknas som omsättningstillgångar exkl. lager och pågående arbeten i procent av kortfristiga skulder. I och med att kostnaderna förväntas öka mer än intäkterna nästa år är det viktigt att följa kommunens och bolagens kassaflöden.

Nyckeltal	Senaste utfall	Mål 2023	Bedömning
Kommunkoncernens kassalikviditet, procent (%)	144.3%	100.1%	

Kommentar:

Den totala kassalikviditeten för kommunen, KKAB, KKTAB, KVAB och KFAB är 144,3 procent. Kommunens är starkast av dem med sina 173,4 procent. KKAB och KVAB har svagast likviditet med 11,1 respektive 64,2 procent. KKAB har en skuld sedan gammalt till Kungsörs kommun, vilken aldrig amorteras men ändå betraktas som en kortfristig skuld enligt bolagskoncernen.

KKTAB:s kassalikviditet uppgår till 108,8 procent och KFAB:s till 106,1 procent. Totalt sett har det inte skett någon märkbar förändring av kassalikviditeten, men för KKTAB:s och KFAB:s del är försämringen betydande.

Resultat och ekonomisk ställning

Den ekonomiska ställningen i kommunen är fortsatt god och resurserna har använts till det som kommunfullmäktige har beslutat. Kommunen håller budget och kraven på motprestation, i form av målen för verksamheterna för en god ekonomisk hushållning, uppnås.

Enligt beslutet i Kommunfullmäktige den 19 december 2022 om årets budget är målen för verksamheterna för en god ekonomisk hushållning följande:

-Andelen pojkar och flickor i årskurs 9 med behörighet till yrkesprogram för gymnasiet ska öka från basåret 2021 (77 procent).

-Energiförbrukningen och miljöpåverkan i övrigt ska minska 2023.

-Allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar ska öka.

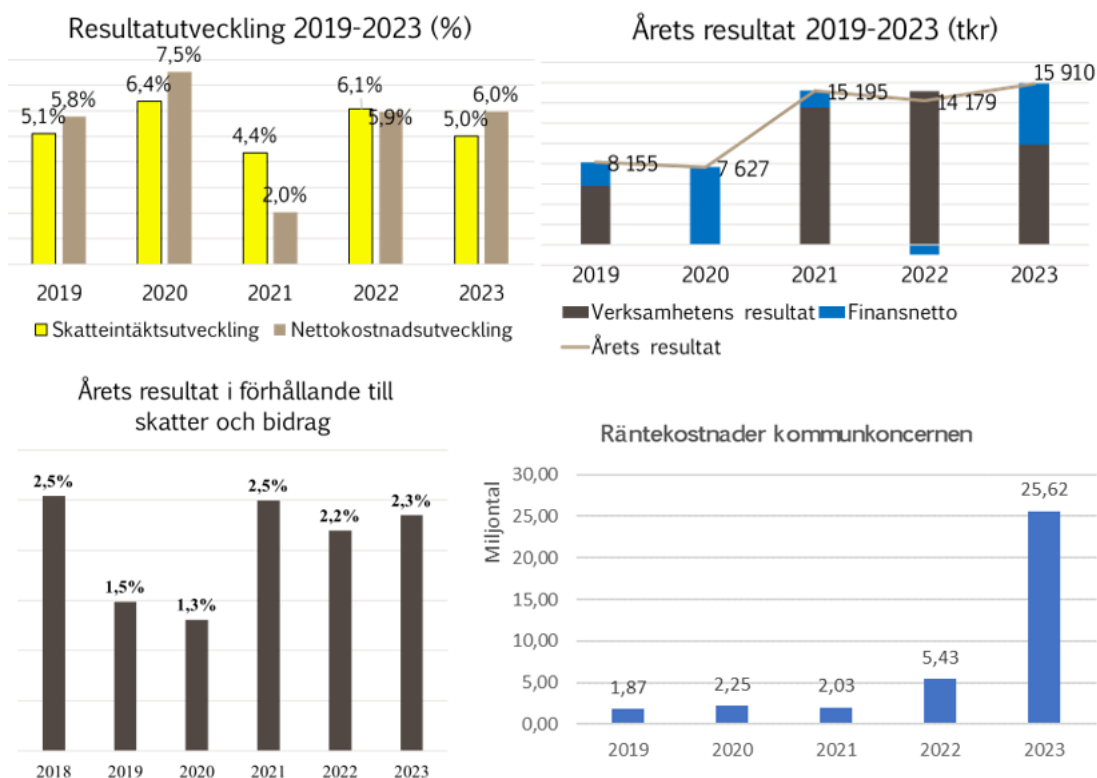
Samtliga mål uppnås och därmed har de kommunala verksamheterna använt skattepengarna effektivt. Skolans resultat identifierats i flera sammanhang som den mest prioriterade målsättningen för kommunen. En bra skola anses vara viktig för attraktionskraften och få nya invånare att bosätta sig i Kungsörs kommun. Att skolresultaten har förbättrats är lovande för framtiden.

God ekonomisk hushållning har sedan gammalt inneburit att kommunens egendom ska förvaltas med en strävan att hålla förmögenheten åtminstone intakt. Det gäller även verksamhet som organiseras i bolags- eller annan form. Löpande intäkter ska täcka löpande kostnader och det är inte effektivt att finansiera löpande kostnader med lån. Intäkter från försäljning av tillgångar ska i första hand utnyttjas till andra investeringar eller amortering av lån.

Kommunens helägda bolag har små marginaler och framförallt KKTAB har inte haft förutsättningar att reinvestera i verksamhetslokalerna i den utsträckning som inbringas av hyresintäkterna, eftersom andra delar av bolagets verksamhet har haft underskott som måste täckas. Skogsintäkter från avverkning av skog har inte kunnat användas i sin helhet tillbaka till skogen. Den senaste tidens ränteuppgång har medfört att räntekostnaderna idag motsvarar nästan en femtedel av bolagens omsättning, jämfört med en tjugondel för drygt ett år sedan. Det innebär att det är svårare för de kommunala bolagen att hålla förmögenheten intakt.

I de kommunala verksamheterna ökar nettokostnaderna mer än skatteintäkterna, vilket var tydligt redan vid årets ingång. Ekonomin är en stor utmaning för hela kommunsektorn och

nettokostnaderna har ökat kraftigt i år på grund av inflationen. Kungsörs kommun har dock haft en resultatnivå på mellan 2,0–2,50 procent de senaste tre åren, vilket får anses uttrycka stabilitet. För 2023 är resultatnivån beroende av finansiella intäkter i större utsträckning än den tre senaste åren. Tack vare en ansvarsfull ekonomisk förvaltning har kommunen lyckats parera underskott i koncernen och ändå uppnå stabila resultatnivåer över tid.

Balanskravsresultat

Kommunen har ett positivt balanskravsresultat i år med 11 392 tkr. Det finns poster som påverkar kommunens resultat och som behöver elimineras vid en bedömning av huruvida kommunen får anses uppfylla lagens krav om god ekonomisk hushållning. De poster som elimineras härrör inte till den egentliga verksamheten. Exempelvis elimineras här kommunens intäkter efter tomtförsäljningar. Motiveringen till att samtliga realisationsvinster ska elimineras är att vinsterna ska användas för att investera i andra anläggningstillgångar eller för att betala skulder som tagits för att förvärva tillgångarna. Även marknadsvärden på finansiella placeringar elimineras när balanskravsutredningen görs eftersom det inte vore rimligt om kortsiktiga upp- eller nedgångar i marknadsvärden på värdepapper fick effekter som exempelvis oönskade verksamhetsneddragningar.

Enligt 11 kap. 14 § kommunallagen får kommuner under vissa förutsättningar reservera medel i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Om balanskravsresultatet skulle vara negativt något år finns möjlighet att utnyttja kommunens RUR om skatteunderlagets utveckling har varit lägre än snittet de senaste åren. Kommunen får enligt

sina egna riktlinjer använda RUR under högst två på varandra följande år och värdet på kommunens RUR vid årets slut är 30 000 tkr.

År 2023 är däremot det sista året som det är möjligt att reservera medel till RUR, vilken kan användas till och med år 2033. Riksdagen fattade beslutet den 25 oktober 2023, om att kommuner från och med 2024 ska kunna avsätta medel till en resultatreserv (RER) istället för till RUR. RER är flexiblare än RUR (SOU 2021:75).

Tabell: Balanskravsresultat belopp i tusentals kronor (tkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	15 910	14 179
Samtliga realisationsvinster (-)	-787	-737
Orealiserade vinster (-) och förluster (+) i värdepapper	-3 731	2 972
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	11 392	16 414
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv (-)	0	-6 000
Användning av medel från resultatutjämningsreserv (+)	0	0
Årets balanskravsresultat	11 392	10 414

Väsentliga personalförhållanden

	Antal anställda		Antal årsarbetare		2023-2022
	2023	2023	2023	2022	Skillnad
Kommun alla anställningsformer	1 103	727	724	724	3
varav tillsvidare	637	607	596	596	11
varav tidsbegränsad	466	120	128	128	-9
KKTAB alla anställningsformer	37	33	40	40	-7
varav tillsvidare	33	33	37	37	-4
varav tidsbegränsad	4	0	3	3	-3
KFAB alla anställningsformer	10	10	11	11	-1
varav tillsvidare	10	10	11	11	-1
varav tidsbegränsad					
KVAB alla anställningsformer	5	5	5	5	0
varav tillsvidare	4	4	4	4	0
varav tidsbegränsad	1	1	1	1	0
Summa	1 155	775	780	780	-5

Medarbetare kommunkoncernen

Kungsörs kommunkoncern (inklusive Kungsörs kommun, KKTAB, KFAB och KVAB) har sammanlagt 1 155 anställda och omräknat till årsarbetare 775. Förra året var antalet årsarbetare 780 så minskningen är måttliga fem. För kommunen har antalet årsarbetare ökat med tre. I KFAB har antalet minskat med en och i KVAB är antalet detsamma som föregående år. I KKTAB genomfördes en organisationsförändring med uppsägningar som följd, på grund av ett

besparingsuppdrag som lades och därför har personalstaten där minskat med sju (17,5 procent av total anställd personalstyrka).

Av det totala antalet årsarbetare i koncernen är 186 män och 588 kvinnor. Omräknat till procent innebär det att andelen män är 24 procent och andelen kvinnor 76 procent. Det är övervägande andel män anställda i bolagen jämfört med andelen kvinnor.

Medarbetare kommunen

Totalt i kommunen finns 1 103 anställda och omräknat till årsarbetare blir det 727. Andelen män är 21 procent och andelen kvinnor 79 procent. För ett år sedan var antalet årsarbetare 724, vilket då innebär en måttlig ökning med tre. Kommunen har 607 tillsvidareanställda årsarbetare, vilket är elva årsarbetare fler än för ett år sedan. Ökningen återfinns främst inom Socialförvaltningen, som har ökat med tolv. Barn- och utbildningsförvaltningen har minskat med fyra och kommunstyrelseförvaltningen har ökat med tre. Antalet heltidsanställda har ökat och deltidsanställda minskat i kommunen. Tidsbegränsade anställningar har minskat med nio. Med andra ord är personalstaten i stort sett intakt jämfört med förra året, med den skillnaden att antalet tillsvidareanställda har ökat och visstidsanställda minskat.

Fler än hälften av kommunens anställda finns inom Socialförvaltningen, närmare bestämt 51 procent, följt av Barn- och utbildningsförvaltningens 38 procent och kommunstyrelseförvaltningens 10 procent.

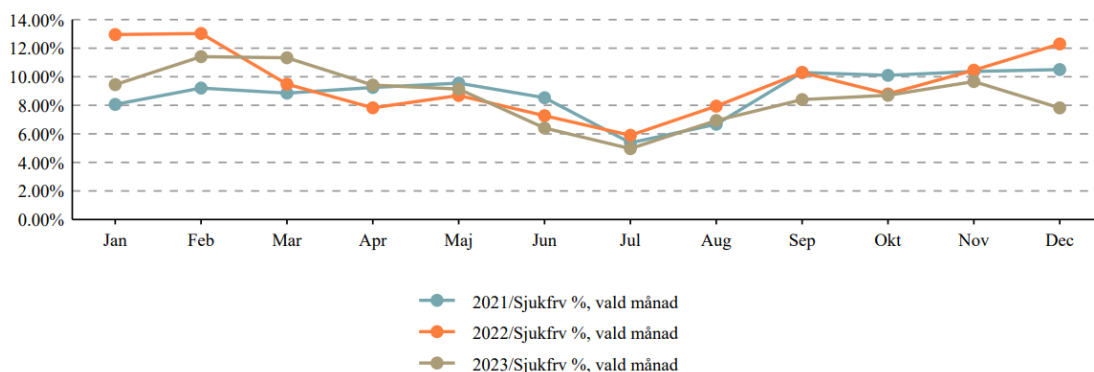
Pensionsprognos

Under åren 2024-2032 beräknas 146 medarbetare gå i pension från kommunen utifrån en prognostiserad pensionsålder på 65 år. Av dessa är 125 kvinnor och 21 män. Under kommande budget- och planperiod 2024-2026 är antalet som uppnår 65 år av kommunens anställda 38, varav 31 är kvinnor och sju är män. I KKTAB är det fyra som uppnår 65 års ålder under perioden 2024-2026, varav samtliga är män. I KFAB är det två som uppnår 65 års ålder och även där är båda män.

Från och med 1 januari 2024 sker en verksamhetsövergång av samtliga anställda i KVAB som blir anställda i det nya bolaget Västra Mälardalens vatten och avlopp AB (VMVA). Därför görs ingen pensionsprognos för KVAB.

Sjukfrånvaro kommunala verksamheter

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2021	8.06%	9.20%	8.85%	9.25%	9.55%	8.53%	5.37%	6.67%	10.30%	10.10%	10.37%	10.50%
2022	12.95%	13.03%	9.48%	7.82%	8.69%	7.27%	5.90%	7.94%	10.30%	8.80%	10.46%	12.30%
2023	9.45%	11.41%	11.33%	9.42%	9.14%	6.41%	4.96%	6.93%	8.40%	8.70%	9.66%	7.82%

Sjukfrånvaro kommunkoncernen (inkl. kommunen, KKTAB, KVAB och KFAB)

Kommunkoncernens sjukfrånvaro uppgår till 8,3 procent av den totala tiden, varav 45,1 procent klassificeras som långtidssjukfrånvaro, det vill säga frånvaro mer än 59 dagar. Kommunens sjukfrånvaro uppgår till 8,6 procent av den totala tiden, varav 44,7 procent av den klassificeras som långtidssjukfrånvaro. För ett år sedan var sjukfrånvaron i kommunen 9,5 procent, varav långtidssjukfrånvaron 37,77 procent. (Detta är beräknat för månadsanställda, ej vilande anställningar. Om samtliga anställningsförhållanden inkluderas i beräkningen, sjunker sjukfrånvaron till 8,08 procent.)

KKTAB:s sjukfrånvaro uppgår till 5,9 procent (4,8), varav långtidssjukfrånvaron är 55,8 procent (18,7) av den. KFAB har på motsvarande sätt 0,9 procent (3,4) sjukfrånvaro varav 0,0 långtid (0,0) och KVAB 0,2 procent (3,2), varav 0,0 långtid (0,0).

Sjukfrånvaron i kommunen har minskat jämfört med ett år sedan. KKTAB:s sjukfrånvaro har ökat, men å andra sidan har deras personalstat radikalt minskat. Övriga bolag har väldigt få anställda och en låg frånvaro.

Andra väsentliga personalförhållanden

Under höstterminen blev det väsentliga förändringar av tjänstemannaledningen. Kommundirektören och socialchefen gick i pension och efterträddes av andra. Förvaltningschefen för Barn- och utbildning, HR-chefen och VD för KFAB avslutade också sina tjänster. En ny förvaltningschef för Barn- och utbildning har tillträtt och på HR-funktionen finns en tillförordnad HR-chef. VD för KKTAB och KVAB är numera även VD för KFAB. Den sedan 4 december nytillträdde kommundirektören kommer under 2024 göra förändringar i sin ledningsgrupp och göra vissa förändringar inom kommunstyrelseförvaltningens tjänstemannaorganisation.

Förväntad utveckling

Kommunkoncernens finansiella förmåga och långsiktiga planering

Riksbanken har höjt styrräntan successivt sedan 2022, från 0 procent till dagens 4 procent, i syfte att bromsa inflationen. I december 2022 var KPIF (KPI rensat för ränteeffekter) 10,2 procent och i december 2023 har den sjunkit till 2,3 procent. Att göra långsiktiga antaganden om ränteutvecklingen, elprisutvecklingen eller den allmänna inflationen, är lika svårt som att göra väderprognoser. Därför behöver kommunkoncernen agera långsiktigt i den ekonomiska planeringen och inte fokusera på enskilda marknadshändelser. Investeringsbehoven är fortsatt stora i koncernen och lånen kommer ganska snart att stiga till närmare 1 miljard kronor.

Den 14 november 2022 (KS 2022/382) beslutade kommunfullmäktige om ett åtgärdspaket till KKTAB med anledning av att bolaget annars hade blivit tvunget att upprätta en kontrollbalansräkning. Den dåliga ekonomin under många år hade urholkat det egna kapitalet, med de största underskotten i gatuverksamheten och centraladministrationen, men i övrigt underskott i nästan samtliga verksamheter som kommunstyrelsen finansierade. Kommunfullmäktige beslutade om långsiktiga ramtillskott med 1 100 tkr till gatuverksamheten, 1 280 tkr till centraladministrationen och 200 tkr för att täcka kostnaderna för den politiskt tillsatta styrelsen, vilken saknade budget. Att täcka underskotten i den så kallade beställningen hade till ändamål att säkerställa underhållet av fastighetsbeståndet, vilket hade prioriterats ned till förmån för annat.

En av flera andra åtgärder som vidtogs var att KKTAB fick höja hyrorna med 22 procent inför 2023 för att täcka ökade räntekostnader, vilket baserades på den ränteprognos som var just då, hösten 2022. Räntehöjningarna var inget bolaget hade tagit höjd för och var övermäktiga. Eftersom räntorna fortsatte att öka även under 2023, täcker dessvärre hyreshöjningen endast ränteökningarna men inte övriga prishöjningar 2023. Som framgått tidigare i förvaltningsberättelsen, under avsnittet om resultat och finansiell ställning, har kommunkoncernens räntekostnader ökat med 20 miljoner kronor under 2023.

När utredningen, som föranledde åtgärdspaketet 2022, gjordes var underskottet i beställningen -3 410 tkr. I bokslutet 2023 har underskottet ökat till -4 519 tkr. Underhållet av fastighetsbeståndet har därmed fått stryka på foten igen, vilket innebär att skattebetalarnas pengar eldas upp i båda ändar: resultatunderskott och tillgångsvärden som urholkas. Det är högst angeläget att bromsa nettokostnadsökningarna i KKTAB. Kommunen får en svagare ekonomi under kommande budget- och planperiod och har inte råd att vidta liknande räddningspaket som 2022 igen.

Behovet av reinvesteringar i äldre verksamhetslokaler samt vatten- och avloppsanläggningar är växande generellt i svenska kommuner. Dessutom måste antalet boendeplatser för äldre kraftigt ökas genom omfattande investeringsprojekt. Precis som i Kungsör blir kassaflöden och resultat i kommunerna allt svagare. Ovanpå detta är den totala befolkningsökningen den lägsta på 20 år, till följd av särdeles låga födseltal och liten invandring. Många kommuner kommer att få minskade barnkullar i förskola och skola kommande år. Därav även minskade behov av lokaler för de yngre åldersgrupperna. Det blir viktigt framöver att ha kontroll på behoven långsiktigt

med hjälp av investerings-, underhålls- och lokalförsörjningsplaner. Trots allt måste nettokostnaderna anpassas till ett skatteunderlag som växer i svagare takt än tidigare, på grund av befolkningsminskning och lågkonjunktur. Det kommer att kräva att pengar flyttas från Barn- och utbildningsnämnden till Socialnämnden.

Tillgodose ökande behov av bostäder för äldre

Den 23 mars anordnades en Framtidsdag för framtidens äldreomsorg dit politiker och högre tjänstemän var inbjudna. Socialchefen fick då uppdraget att ta fram en kommungemensam plan för att möta utmaningen och som ska harmoniera med den lokalförsörjningsplan som är under färdigställande våren 2023. Utmaningen kan delas in i två delar, där den ena handlar om att frambringa tillräckliga ekonomiska resurser och den andra handlar om att säkerställa personalförsörjningen.

Under kommande tioårsperiod visar befolkningsprognosen (mars 2023) att antalet äldre än 80 år kommer att öka med 220 personer. Under åren 2022–2026 kommer antalet att öka med 124 personer. Kostnaden för äldreomsorg fördelat i kronor per invånare som är äldre än 80 år i Kungsör är ca. 260 tkr. Det innebär att kommunen nominellt kan räkna med att kostnaderna för äldreomsorg kommer att öka med omkring 32 240 tkr till år 2026 och med omkring 57 200 tkr till år 2032. Ovanpå detta kan man räkna med en 30-procentig ökning av personalstaten 2021–2026 och en 50-procentig mellan åren 2021–2032.

Utmaningen blir att prioritera tillräckligt med resurser till äldreomsorgen och att säkerställa kompetensförsörjningen, men även att de facto åstadkomma en byggnation av ändamålsenliga bostäder och verksamhetslokaler. En förprojektering under 2024 ska redogöra för kostnadsbilden av att uppföra byggnader som rymmer trygghetsbostäder, särskilda boendeplatser, lokaler och bostäder för funktionshindrade, mötesplats/matsal och personalutrymmen på området Tallåsgården. Investeringen blir den största i Kungsör i modern tid.

Omfattande reformer påverkar flera kommunala verksamheter

Det finns en rad statliga utredningar och lagförändringar som kommer att påverka det strategiska arbetet i kommunen framöver. Här presenteras endast ett fåtal men mycket omfattande reformer.

Riksdagen har beslutat om en reform för gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen, för att underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv. Den avser nationella program och introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion, som utformas för en grupp elever, samt yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar på gymnasial nivå inom Komvux. Varje kommun måste samverka med minst två andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildningar. Utöver detta ska kommunerna även samverka med fler för att bredda utbildningsutbudet. Bestämmelserna träder i kraft den 1 juli 2023 och ska tillämpas på utbildning i Komvux från den 1 januari 2025 och i gymnasieskolan från 1 juli

2025. För Kungsörs del pågår processer med Köpings kommun och Arboga kommun. Dialoger om sekundärval pågår också med andra kommuner där Kungsörs elever har nytta av det.

Samsjuklighetsutredningens (En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet SOU 2021:93) förslag innebär att regionerna ska ta ett större ansvar för personer med missbruk och beroende. LVM (lag om vård av missbrukare i vissa fall) ska upphävas och vården tas över av regionerna, medan kommunerna ska arbeta aktivt för att det ska finnas boende och sysselsättning. LVM har inneburit högst betydande kostnader för kommunerna och just tvångsvården kommer att utredas vidare på nationell nivå. Det kan innebära en utmaning för Kungsör att erbjuda både lågtröskelverksamheter, utan krav på nykterhet och drogfrihet, och miljöer där sådana krav finns för att garantera trygghet och säkerhet för dem som behöver insatserna. Det är också en process att tydliggöra uppdraget för den kommunala hälso- och sjukvården gällande personer med missbruk och beroende. Om utredningens förslag blir verklighet träder lagförändringarna i kraft från och med 1 januari 2025.

I direktivet 2021:76 "Statligt huvudmannaskap för personlig assistans" har regeringen gett ett uppdrag att utreda förutsättningarna för att flytta utredning och kostnadsansvaret för personlig assistans från kommunerna till staten. Utredaren föreslår därtill omfattande skärpningar av de grundläggande behoven enligt LSS samt instiftande av nya insatser - så som personlig service, boendestöd enligt LSS, personligt stöd till barn och förebyggande pedagogiskt stöd.

KKTAB berörs av ett förslag till omarbetning av EU-direktivet om byggnaders energiprestanda, som bland annat anger att inga offentliga byggnader får ge ifrån sig utsläpp från och med 2027. Det är ett led i att höja kraven för att nå EU:s klimatmål. Förslaget processades länge och en preliminär överenskommelse togs i december 2023 som innebär att medlemsländerna själva får välja vilka styrmedel och åtgärder som ska användas för att uppnå nivåerna.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		2023 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall	2023 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall
Belopp i tusentals kronor (tkr)					
Verksamhetens intäkter	1	244 531	178 935	105 715	98 880
Verksamhetens kostnader	2	-841 370	-739 024	-765 015	-720 594
- varav jämförelsestörande poster	3	-10 410	-9 763	-10 410	-29 763
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-47 600	-49 949	-8 523	-8 515
Verksamhetens nettokostnader		-644 439	-610 038	-667 823	-630 229
Skatteintäkter	5	441 747	414 167	441 747	414 167
Generella statsbidrag och utjämning	6	235 951	231 222	235 951	231 222
Verksamhetens resultat		33 259	35 351	9 875	15 160
Finansiella intäkter	7	13 110	4 382	11 635	3 704
Finansiella kostnader	8	-33 579	-11 258	-5 600	-4 685
Resultat efter finansiella poster		12 790	28 475	15 910	14 179
Extraordinära intäkter		0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0
Årets resultat		12 790	28 475	15 910	14 179

Balansräkning

Balansräkning	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		2023 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall	2023 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall
Belopp i tusentals kronor (tkr)					
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	383			
Materiella anläggningstillgångar					
- mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	808 379	773 587	150 394	147 790
- pågående nyanläggningar	10	82 802	91 073	11 462	9 442
- maskiner och inventarier	11	200 012	202 167	19 912	18 692
- pågående investeringar fordon, maskiner, inv.	11	228	1 221	0	408
Finansiella anläggningstillgångar	12	10 885	10 583	127 309	126 382
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		1 102 689	1 078 631	309 077	302 714
Omsättningstillgångar					
Bidrag statlig infrastruktur	13	5 867	6 222	5 867	6 222
Förråd, lager och exploatering	14	5 808	5 246	5 055	4 455
Kortfristiga fordringar	15	78 688	79 753	67 070	86 173
Kortfristiga placeringar	16	115 085	109 743	115 085	109 743
Kassa och bank	17	196 667	166 237	187 270	152 299
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		402 115	367 201	380 347	358 892
SUMMA TILLGÅNGAR		1 504 804	1 445 832	689 424	661 606
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	18	359 664	314 357	325 652	311 472
- periodens resultat		12 790	28 475	15 910	14 179
- resultatutjämningsreserv		30 000	30 000	30 000	30 000
Övrigt eget kapital			111	0	111
SUMMA EGET KAPITAL		402 454	372 943	371 562	355 762
Avsättningar	19				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		89 919	75 504	87 638	72 984
Övriga avsättningar		18 433	19 495	17 132	17 462
SUMMA AVSÄTTNINGAR		108 352	94 999	104 770	90 446
Skulder					
Långfristiga skulder	20	561 837	263 490	0	0
Kortfristiga skulder	21	432 161	714 400	213 092	215 398
SUMMA SKULDER		993 998	977 890	213 092	215 398
SUMMA					
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 504 804	1 445 832	689 424	661 606
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Ansvarförbindelser					
- Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	22	154 659	153 603	154 659	153 603
- Övriga ansvarförbindelser	23				
<i>Borgensåtaganden</i>		802 547	789 239	802 547	789 239

Kassaflöde

Kassaflödesanalys	Kommunkoncernen			Kommunen	
	Not	2023 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall	2023 jan-dec Utfall	2022 jan-dec Utfall
Belopp i tusentals kronor (tkr)					
Den löpande verksamheten					
		12 790	28 475	15 910	14 179
Justeringar för ej likviditetspåverkande poster	24	58 529	65 123	20 324	23 347
Kassaflöde från den löpande verksamheten före rörelsekapitalförändring		71 319	93 598	36 234	37 526
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet					
Ökning (-) minskning (+) av förråd/exploateringsutg.	14	-562	-3 542	-600	-3 377
Ökning (-) minskning (+) av kortfristiga fordringar	15	38 273	-35 729	19 547	-24 057
Ökning (+) minskning (-) av kortfristiga skulder	21	-10 837	-69 664	-2 860	-61 490
Ökning (-) minskning (+) av kortfristiga placeringar		-5 342	3 169	-5 342	3 169
Kassaflöde från den löpande verksamheten		92 851	-12 168	46 979	-48 229
Investeringsverksamheten					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar (-)			0	0	
Investering i materiella anläggningstillgångar (-)	10,11	-56 808	-154 726	-13 662	-15 130
Investering i finansiella anläggningstillgångar (-)	12	-827	-1 654	-827	-1 654
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar (+)	10,11	4 396	53	2 226	
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar (+)	12	-255	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-53 494	-156 327	-12 263	-16 784
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån (+)	20	29 280	29 250	0	0
Amortering av skuld (-)	20	-13 219	-3 881	0	0
Utdelning					
Ökning (-) minskning (+) av långfristiga fordringar	12	-100	-300	-100	1 200
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		15 961	25 069	-100	1 200
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	13	355	355	355	355
Årets kassaflöde		55 673	-143 071	34 971	-63 458
Likvida medel vid årets början		230 831	374 158	152 299	215 756
Likvida medel vid årets slut*		286 504	231 087	187 270	152 299

*Likvida medel vid årets slut 2022 och vid årets början 2023 har en differens på 256 tkr, vilken beror på att Kungsörs kommuns andel av VMKF har justerat i och med Surahammars kommuns inträde.

Redovisningsprinciper och noter

Tillämpade redovisningsprinciper

Avvikelser från grundläggande redovisningsprinciper

Enligt RKR R5 Leasing ska finansiellt leasade objekt redovisas som anläggningstillgångar och -skulder i balansräkningen. Kommunen har inte påbörjat harmoniseringen till rekommendationen då annat utvecklingsarbete med årsredovisningen har prioriterats. Kommunen leasar inte personbilar. Leasing sker förutom lokaler endast till mindre belopp.

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen består av kommunen och de kommunala koncernföretagen (LKBR 2:6). Enligt LKBR 2:5 är ett kommunalt koncernföretag en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommunen har ett betydande inflytande. Kungsörs koncern består av de kommunalt helägda bolagen, Kungsörs Grus AB, VMMF och VMKF.

Jämförelsetal

Jämförelsetalen är samma som i årsredovisningen för 2022, men fördelningen mellan olika poster har justerats för att anpassas till RKR:s rekommendationer.

Periodiseringar

Leverantörsfakturor, kundfakturor, räntor, sparade semesterdagar, ferielöner och okompenserad övertid har bokförts på den period de bedömts tillhöra.

Sociala avgifter

Sociala avgifter har bokförts i form av procentuella personalomkostnadspålägg som SKR kommunicerar för aktuellt år (44,53 procent för 2023).

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med RKR R2 Intäkter. Kommunalskatten periodiseras, vilket innebär att mellanskillnaden mellan den definitiva slutavräkningen för föregående år och den slutavräkning som bokades upp i bokslutet föregående år påverkar årets resultat tillsammans med den preliminära slutavräkningen för innevarande år.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 100 tkr. Realisationsvinster och -förluster vid försäljning av anläggningstillgångar, realiserade och orealiserade värdeförändringar inom finansiella tillgångar samt intäkter och kostnader till följd av exploateringsverksamheten redovisas alltid som jämförelsestörande.

Exploateringsredovisning

Exploateringsverksamheten redovisas som en omsättningstillgång och värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Intäkterna bokförs i takt med att tomträttsförsäljning sker och matchas mot kalkylerade kostnader, i enlighet med RKR R2 Intäkter. När exploateringsområdet är avslutat sker en slutavräkning mot faktiska kostnader.

Avskrivningsmetod och internränta

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserad på anskaffningsvärdet. För mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. SKR:s internränta debiteras likaledes med rak ränta månaden efter att anläggningen tagits i bruk.

Anskaffningsvärde materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk, eller med en nyttjandeperiod om minst tre år, klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet, minskat med ev investeringsbidrag och försäljningsinkomster, överstiger ett prisbasbelopp. Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som en kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänför sig till.

Avsättning och ansvarsförbindelse för pensioner

Kommunen redovisar sina pensionsåtaganden enligt blandmodellen och i enlighet med RKR R10 Pensioner. Blandmodellen innebär att avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och avtalspensioner som intjänats från och med 1998 samt samtliga garanti- och visstidspensioner redovisas som en avsättning. Förpliktelser för pensionsåtagandet för anställda är beräknade enligt RIPS22.

Finansiella instrument

Kommunens kapitalförvaltning är avsedd att täcka framtida åtaganden och klassificeras som omsättningstillgång enligt RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder. Placerade medel är föremål för försäljning och kan inte betraktas som stadigvarande. Samtliga placerade medel värderas till marknadsvärdet på balansdagen.

Not 1 Verksamhetens intäkter	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Försäljningsintäkter	39 636	38 000	5 925	5 570
Taxor och avgifter	17 499	15 463	14 806	12 865
Hyror och arrenden	88 166	32 885	6 652	6 588
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	68 166	63 063	62 270	62 524
EU-bidrag	85		85	73
Övriga bidrag	3 890	1 445	3 890	1 799
Försäljning av verksamhet, övriga intäkter	26 286	27 342	11 300	8 724
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	787	737	787	737
SUMMA	244 515	178 935	105 715	98 880

Not 2 Verksamhetens kostnader	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Inköp av material och varor	-90 850	-107 992	-35 424	-34 180
Bidrag	-15 362	-18 389	-18 812	-18 389
Köp av verksamhet	-92 642	-82 760	-136 495	-141 831

Personalkostnader inkl. sociala avgifter	-455 645	-429 233	-407 290	-384 515
Pensionskostnader	-64 080	-29 383	-60 670	-29 150
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-50 961	-69 159	-80 634	-85 707
Inköp av tjänster	-61 057		-25 690	-26 822
Realisationsförluster och utrangeringar				
Bolagsskatt	59	-2 108		
Övriga verksamhetskostnader	-10 832			
SUMMA	-841 370	-739 024	-765 015	-720 594

Kostnader för revision	Kommunkoncernen		Kommunen	
Kostnad för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	-1 014		-348	-340
Förtroendevalda revisorer	-285		-276	-175
Bolagsrevision	-26	-798		
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	-438		-185	-154
Förtroendevalda revisorer	-10			
SUMMA	-1 773	-798	-809	-669

Not 3 Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Jämförelsestörande intäkter				
Exploateringsintäkter	787	737	787	737
Försäkringsersättning	191		191	
Summa intäkter	978	737	978	737
Jämförelsestörande kostnader				
Åtgärds paket KKTAB ekonomi på kort och lång sikt				-20 000
Miljöskuld		-10 500		-10 500
Nedgrävning kraftledning	-10 000		-10 000	
Löneskatt lönevaxling	-1 388		-1 388	
Summa kostnader	-11 388	-10 500	-11 388	-30 500
SUMMA	-10 410	-9 763	-10 410	-29 763

Not 4 Avskrivningar och nedskrivningar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Avskrivning immateriella anläggningstillgångar	-55			
Avskrivningar byggnader och tekniska anläggningar	-29 648	-23 626	-4 993	-4 736
Avskrivningar maskiner och inventarier	-17 880	-17 807	-3 513	-3 779

Nedskrivningar och utrangeringar	-17	-8 516	-17	
SUMMA	-47 600	-49 949	-8 523	-8 515

Not 5 Skatteintäkter	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Preliminära skatteintäkter	432 566	401 062	432 566	401 062
Slutavräkning	2 293	2 788	2 293	2 788
Preliminär slutavräkning	6 888	10 317	6 888	10 317
SUMMA	441 747	414 167	441 747	414 167
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Inkomstutjämning	133 792	136 000	133 792	136 000
Kostnadsutjämning	14 290	10 546	14 290	10 546
Regleringspost	20 443	24 320	20 443	24 320
Generella bidrag från staten	3 277	3 523	3 277	3 523
Utjämningsbidrag LSS	42 135	36 166	42 135	36 166
Kommunal fastighetsavgift	22 014	20 667	22 014	20 667
SUMMA	235 951	231 222	235 951	231 222

Not 7 Finansiella intäkter	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Utdelning aktier och andelar		1 547	1 625	1 547
Räntor på lån till koncernföretag	3 217	277	3 217	277
Ränteintäkter medelsplacering	3 109	1 238	11	580
Borgensavgifter	1 427	1 273	1 427	1 273
Ränteintäkter kundfordringar	15	47	13	27
Orealiserad värdeökning på räntebärande värdepapper	5 342	0	5 342	0
SUMMA	13 110	4 382	11 635	3 704

Not 8 Finansiella kostnader	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Räntekostnader	-27 854	-6 470	-54	0
Räntekostnader pensionsskuld	-5 610	-1 439	-5 441	-1 349
Orealiserad värdeminskning räntebärande värdepapper		-3 169		-3 169
Bankkostnader	-41	-167	-41	-167
Övriga finansiella kostnader	-74	-13	-64	0
SUMMA	-33 579	-11 258	-5 600	-4 685
Not 9 Immateriella tillgångar	Kommunkoncernen		Kommunen	

belopp i tusentals kronor (tkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Ingående värden	2 124			
Inköp	6			
Försäljning/bidrag				
Utrangering/justeringar	-1 180			
Summa utgående värden	950			
Årets avskrivningar	-55			
Ackumulerade avskrivningar	-512			
Totala avskrivningar	-567			
Årets nedskrivningar/återföringar				
Pågående projekt				
Elimineringar uppskrivningar				
Summa utgående redovisat värde	383	0	0	0

Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Ingående värden	1 292			
Inköp	671	1 122 750	208 373	204 708
Försäljning/bidrag	49 204	154 582	8 649	5 161
Utrangering/justeringar	-3 038	-4 082	-1 053	-1 496
Summa utgående värden	1 339	1 273 250	215 969	208 373
Årets avskrivningar	831	1 273 250	215 969	208 373
Ackumulerade avskrivningar	-29 262	-22 099	-4 992	-4 737
Totala avskrivningar	-531 452	-491 163	-65 575	-60 583
Årets nedskrivningar/återföringar		-8 500		
Pågående projekt	82 802	91 073	11 462	9 442
Elimineringar uppskrivningar				
Summa utgående redovisat värde	891 181	864 660	161 856	157 232

Not 11 Maskiner och inventarier	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Ingående värden	322 734	293 239	58 058	55 088
Inköp	18 728	14 904	5 542	2 970
Försäljning/bidrag	-3 759	-1 724	-3 315	
Utrangering/justeringar		21 640		
Summa utgående värden	337 703	328 059	60 285	58 058
Årets avskrivningar	-17 604	-16 811	-3 234	-3 779
Ackumulerade avskrivningar	-122 587	-110 106	-39 366	-35 587

Totala avskrivningar	-140 191	-126 917	-42 600	-39 366
Årets nedskrivningar/återföringar	2500	1 025	2 227	
Pågående projekt	228	1 221	0	408
Summa utgående redovisat värde	200 240	203 388	19 912	19 100

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Aktier och andelar				
Kungsörs Grus AB			30	30
Kommunaktiebolaget	1	1	1	1
VAFAB Miljö AB	1 777	1 777	1 777	1 777
Kungsörs Kommunföretag AB	0	0	68 148	68 148
Mälardalens Brand och räddning	1 737	1 737	1 737	1 737
Inera AB	42	42	42	42
Energikontoret i Mälardalen	9	9	9	9
Mälarskog Insatskonto	7	7	7	7
Kommuninvest ekonomisk förening	6 773	5 946	6 773	5 946
Kooperativ utveckling i Västmanland	1	1	1	1
Västmanlands tolkservice	13	13	13	13
Nätverk för byggnadsvård	10	10	10	10
Insatskonton	1	1	1	1
SABO	5			
HBV	80			
Andel i Västra Mälardalens VA AB	250			
Finansiella anläggningstillgångar bolag		1 039		
Summa aktier och andelar	10 706	10 583	78 549	77 722
Långfristiga fordringar				
Kungsörs Kommunteknik AB			47 860	47 860
Kungsörs Kommunföretag AB			900	800
Förlagslån Kommuninvest				
Återbäring HBV	179			
Summa långfristiga fordringar	179	0	48 760	48 660
Elimineringar				
Summa finansiella anläggningstillgångar	10 885	10 583	127 309	126 382

Not 13 Bidrag statlig infrastruktur	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Totalt bidrag Citybanan	8 882	8 882	8 882	8 882
Ackumulerad upplösning	-3 015	-2 660	-3 015	-2 660
varav årets upplösning	-355	-355	-355	-355

SUMMA	5 867	6 222	5 867	6 222
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Not 14 Förråd, lager och exploatering	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Förråd	753	791		
Tomter till försäljning	4 889	4 289	4 889	4 289
Tomträttsmark till försäljning	166	166	166	166
SUMMA	5 808	5 246	5 055	4 455

Not 15 Kortfristiga fordringar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Kundfordringar	11 284	15 268	7 482	5 112
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	85	1 995	85	73
Övriga kortfristiga fordringar	54 630	35 745	51 500	60 612
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11 469	26 745	8 003	20 376
Skattefordringar	1 220			
SUMMA	78 688	79 753	67 070	86 173

Not 16 Kortfristiga placeringar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Räntefonder				
Handelsbanken korträntefond	13 096	18 030	13 096	18 030
SPP Korträntefond	19 796	20 075	19 796	20 075
Swedbank Robur Ethica Obligationsfond	5 130	5 130	5 130	5 130
SEB Företagsobligationsfond A		7 340		7 340
SPP FRN företagsobligationsfond	12 322	16 350	12 322	16 350
SPP Global företagsobligationsfond	4 990	5 130	4 990	5 130
Öhman investment grade A	1 421	2 830	1 421	2 830
Simplicity företagsobligationer A	1 803	2 830	1 803	2 830
Simplicity likviditet A	13 785	18 650	13 785	18 650
Öhman FRN SEK A		16 350		16 350
Öhman Global Investment Grade A SEK	4 301		4 301	
Candriam Bonds FRN SEK HDG	10 002		10 002	
Enter Klimatfokus Ränta A	8 002		8 002	
JPM Global korträntefond hållbar SEK	7 047		7 047	
UBAM Dynamic US Dollar Bond SEKHDG	10 190		10 190	
Anskaffningsvärde vid årets slut	111 885	112 715	111 885	112 715
Realiserad värdeförändring vid årets slut	-530		-530	
Orealiserad värdeförändring vid årets slut	3 730	-2 972	3 730	-2 972
Depåns värdeutveckling	3 200	-2 972	3 200	-2 972

Summa kortfristiga placeringar	115 085	109 743	115 085	109 743
---------------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Not 17 Kassa och bank	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Kassa	47	68	47	68
Bank	196 620	166 169	187 223	152 231
SUMMA	196 667	166 237	187 270	152 299

Not 18 Eget kapital	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Ingående eget kapital	359 664	314 357	325 652	311 472
Övrigt eget kapital		111		111
Resultatutjämningsreserv	30 000	30 000	30 000	30 000
Årets resultat	12 790	28 475	15 910	14 179
SUMMA	402 454	372 943	371 562	355 762

Not 19 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	72 110	72 299	69 829	72 299
varav förtroendevalda	1 169	4 765	1 169	4 765
Nyintjänad pension	8 829	-179	8 829	2 132
Årets utbetalningar	-2 660		-2 660	-2 306
Ränta och basbeloppsuppräkning	5 441	1 349	5 441	1 349
Övrig post	-92		-92	-5
Avsättning förtroendevalda	205	-2 894	205	-2 894
Löneskatt förtroendevalda	50		50	-702
Förändring löneskatt	3 123	-746	3 123	-44
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	2 369	2 540	2 369	2 540
Mälardalens brand och räddning				
Periodens förändring pensionsskuld	-252	-138	-252	-138
Periodens förändring löneskatt	-61	-33	-61	-33
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	785	775	785	775
Västra Mälardalens räddningstjänst (VMKF)				
Periodens förändring pensionsskuld	58	8	58	8
Periodens förändring löneskatt	14	2	14	2
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	89 919	72 983	87 638	72 984
Andra avsättningar:	1 301	4 554		
Avsatt för åtgärdande av miljöskuld				
Redovisat värde vid årets början	17 462		17 462	

Nya avsättningar (ändrat bokföringsprincip jmf m 2021)		17 500		17 500
Ianspråktaga avsättningar	-330	-38	-330	-38
Outnyttjade belopp som återförts	17 132	17 462	17 132	17 462
Utgående avsättning för miljöskuld	17 132	17 462	17 132	17 462
SUMMA	108 352	94 999	104 770	90 446

Not 20 Långfristiga skulder	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	561 837	263 490		
Långfristiga skulder koncernföretag				
Förutbetalda intäkter anläggnings- /anslutningsavgifter				
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag				
Summa långfristiga skulder	561 837	263 490	0	0
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
-Genomsnittlig ränta %	3,21%	0,70%		
-Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	3,21%	0,70%		
-Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,79 år	1,12 år		
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	25,0%	97,2%		
1-3 år	55,7%	2,6%		
3-5 år	19,2%	0,2%		
Över 5 år	0,0%	0,0%		
Genomsnittlig räntebindingstid inkl derivat	1,29 år	0,26 år		
Genomsnittlig räntebindingstid exkl derivat	1,29 år	0,26 år		

Not 21 Kortfristiga skulder	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Leverantörsskulder	51 508	78 862	38 970	71 676
Kortfristiga skulder till bank och kreditinstitut	197 592	464 546		
Moms och punktskatter	1 270	515	270	232
Personalens skatter, avgifter och avdrag	7 686	6 529	6 036	6 252
Upplupna sociala avgifter	8 842	8 355	7 944	7 555
Semesterlöneskuld	24 910	22 830	22 877	20 904
Upplupen pension individuell del	22 080	14 528	20 679	14 176
Löneskatt individuell del och utbetalda pensioner	7 212	5 310	7 054	5 310
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	43 847	47 642	2 200	5 083
Övriga kortfristiga skulder	67 214	65 283	107 062	84 320
SUMMA	432 161	714 400	213 092	215 508

Not 22 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	123 614	127 566	123 614	127 566
Årets utbetalningar	-8 996	-8 174	-8 996	-8 174
Ränte- och basbeloppsuppräknig	10 226	3 726	10 226	3 726
Övrig post	-380	495	-380	495
Förändring av löneskatt	30 195	29 989	30 195	29 990
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	154 659	153 603	154 659	153 603
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseingsgrad	95%	95%	95%	95%

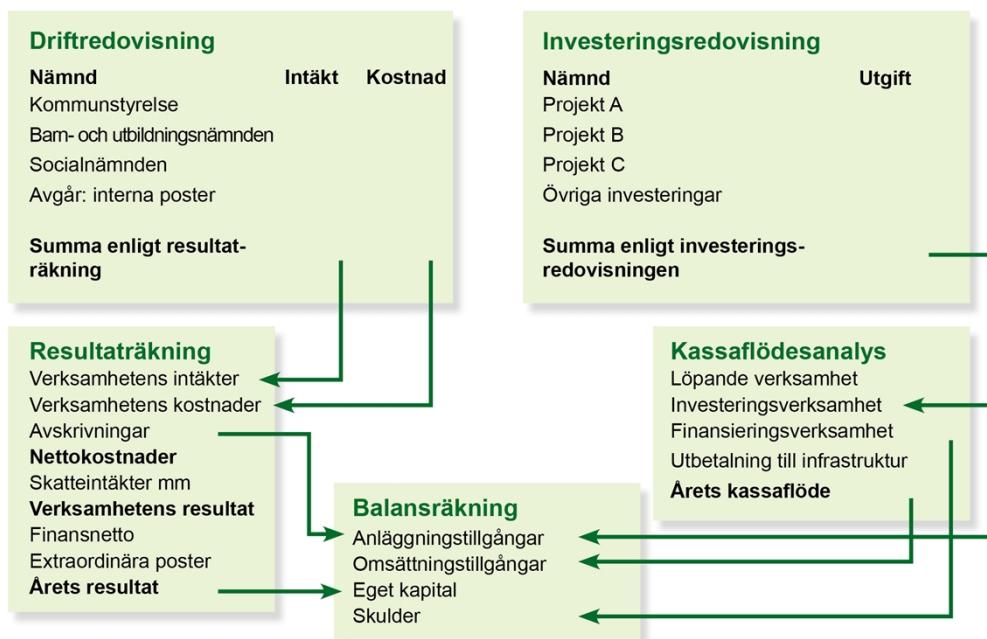
Not 23 Övriga ansvarsförbindelser	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
belopp i tusentals kronor (tkr)				
Borgensåtagande kommunala bolag				
Kungsörs Fastighet AB	159 750	159 750	159 750	159 750
Kungsörs Kommunteknik AB	450 580	460 580	450 580	460 580
Kungsörs Vatten AB	185 528	161 000	185 528	161 000
Övriga borgensförbindelser				
Västra Mälardalens kommunalförbund	1 742	1 656	1 742	1 656
VafabMiljö kommunalförbund	4 947	6 253	4 947	6 253
Summa övriga ansvarsförbindelser	802 547	789 239	802 547	789 239

Kungsör kommun har i juni 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförpliktelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vis ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Kungsörs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Kungsörs kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 848 700 183 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 866 074 882 kronor.

Räkenskapernas samband

Driftredovisning

Nämnd (tkr)	2023					2022		
	Utfall	Budget	Just budget	Total budget	Avvik	Utfall	Budget	Avvik
Barn och utbildning								
Politisk verksamhet	-673	-760	0	-760	87	-651	-758	107
Musikskola/kulturskola	-997	-1 060	-30	-1 090	93	-1 106	-1 056	-50
Fritidsgårdar	-2 301	-2 197	-24	-2 221	-80	-2 378	-2 251	-127
Förskola	-52 587	-50 999	-1 610	-52 609	22	-51 416	-51 383	-33
Pedagogisk omsorg	-1 375	-1 269	0	-1 269	-106	-1 236	-1 230	-6
Öppen fritidsverksamhet	-646	-415	-17	-432	-214	-719	-1 012	293
Fritidshem	-5 154	-3 500	-93	-3 593	-1 561	-4 853	-4 556	-297
Förskoleklass	-3 094	-4 249	-92	-4 341	1 247	-3 698	-4 357	659
Grundskola	-101 461	-94 378	-1 977	-96 355	-5 106	-93 119	-95 296	2 176
Anpassad grundskola	-13 281	-15 975	-49	-16 024	2 743	-16 767	-15 898	-869
Gymnasieutbildning	-42 403	-44 529	-62	-44 591	2 188	-43 732	-44 596	864
Gymnasienpassad skola	-7 038	-6 000	0	-6 000	-1 038	-6 409	-2 044	-4 365
Vuxenutbildning	-6 341	-6 402	-134	-6 536	195	-5 954	-5 936	-18
Gymnasial vuxenutbildning	-1 350	-1 037	-49	-1 086	-264	-1 165	-90	-1 075
Anpassad vux	-120	-104	0	-104	-16	-85	-104	19
SFI	-2 949	-3 069	-116	-3 185	236	-3 626	-4 612	986
Flyktingmottagande	676	-245	-39	-284	960	362	-657	1 019
Totalt Barn- och utbildning	-241 094	-236 188	-4 292	-240 480	-614	-236 552	-235 836	-716
Socialförvaltningen								
Politisk verksamhet	-793	-780	0	-780	-13	-724	-669	-55
Vård och omsorg om äldre	-102 943	-96 563	-1 960	-98 523	-4 420	-95 891	-91 120	-4 771
Insatser LSS/LASS	-79 556	-77 847	-1 223	-79 070	-486	-77 362	-76 021	-1 341
Insatser ej LSS/LASS	-6 764	-6 966	-155	-7 121	357	-6 375	-6 676	301
Färdtjänst	-1 757	-1 894	0	-1 894	137	-1 180	-1 818	638
Individ och familjevård	-39 078	-37 816	-206	-38 022	-1 056	-38 512	-36 550	-1 962
Ekonomiskt bistånd	-12 067	-11 826	-82	-11 908	-159	-10 968	-10 930	-38
Flyktingmottagande	1 477	1 811	0	1 811	-334	747	-1 589	2 336
Arbetsmarknadsåtgärder	-7 296	-7 534	-34	-7 568	272	-5 280	-6 329	1 049
Förvaltningsledning	-6 076	-6 268	-148	-6 416	340	-6 657	-7 408	751
Gemensamt vård och omsorg	-21 371	-23 940	-233	-24 173	2 802	-21 914	-24 164	2 250
Totalt Socialförvaltningen	-276 224	-269 623	-4 041	-273 664	-2 560	-264 116	-263 274	-842
Kommunstyrelsen								
Politisk verksamhet	-7 226	-7 262	-19	-7 281	55	-6 941	-7 809	868
Infrastruktur o skydd	-31 743	-31 070	-490	-31 560	-183	-31 983	-29 942	-2 041
Kultur- och fritid	-23 300	-23 624	-145	-23 769	469	-22 062	-21 596	-466
Kommunikationer	-1 039	-1 038	0	-1 038	-1	-1 788	-1 731	-57
Gemensam verksamhet	-37 970	-41 736	-503	-42 239	4 269	-35 049	-17 994	-17 055
Mark- och exploatering	-9 412	11 991	8	11 999	-21 411	565	-95	660
Serviceenheten	-22 484	-22 767	-448	-23 215	731	-21 807	-22 116	309
Totalt Kommunstyrelsen	-133 174	-115 506	-1 597	-117 103	-16 071	-119 065	-101 283	-17 782
Totalt intern finans	-17 331	-26 056	1 339	-24 717	7 386	10 496	21 431	10 935
Total driftsredovisning	-667 823	-647 373	-8 591	-655 964	-11 859	-617 752	-587 433	-8 361

Kommunens totala driftresultat

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 667 826 tkr, vilket motsvarar en negativ budgetavvikelse på -11 862 tkr. Den huvudsakliga förklaringen till den stora budgetavvikelsen är att budgeterade intäkter efter försäljning av exploateringsstomter på Runnabäcken 2 inte har influtit. Dessa intäkter uppgick i budgeten till -19 220 tkr. De budgeterade intäkterna hade till avsikt att sänka de generella effektiviseringskraven för alla kommunala verksamheter 2023, eftersom 2023 är jämförelsevis tungt ekonomisk, med betydande prisökningar till följd av inflationen.

Med det sagt är nämndernas budgetavvikelser i övrigt små. Värt att nämna är att Socialförvaltningen aviserar om allt ökande kostnader för äldreomsorgen och personalkostnaderna där överstiger budget i år. Men det ska sägas att båda Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden redovisar underskott som är mindre än en procent av deras totala budgetram. Deras budget motsvarar ungefär 80 procent av den kommunala budgeten.

För en djupare analys av det ekonomiska resultatet i förvaltningarna hänvisas till respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Barn- och utbildningsnämndens ekonomiska resultat

Barn- och utbildningsnämnden har en budgetavvikelse på totalt -614 tkr, vilket får anses vara en liten avvikelse i relation till den totala budgeten, då den utgör mindre än en procent av den. Ett sätt att minska kostnaderna ytterligare är att fler barn och elever väljer att gå i kommunens egna förskolor och grundskolor istället för i annan kommun. Förvaltningens ekonomi är i viss mån beroende av riktade statliga bidrag, vilket är en sårbarhet, om staten bestämmer sig för att sänka bidragen.

Socialnämndens ekonomiska resultat

Socialförvaltningen redovisar ett underskott mot budget för 2023 motsvarande -2 560 tkr. Till största del beror underskottet på höga personalkostnader inom hemtjänsten och dyra kostnader för placeringar inom individ- och familjeomsorgen. Äldreomsorgens ökade behov på grund av det ökande antalet äldre invånare i kommunen som är i behov av kommunal service, kräver ytterligare ekonomiska resurser. Kommunfullmäktige har riktat särskilda satsningar under budget- och planperioden för att möta den demografiska utmaningen och verksamheten effektiviserar genom digitalisering. Men det kommer även att kräva förändrade arbetssätt om resurserna ska räcka till. Socialförvaltningen är i högre utsträckning än Barn- och utbildningsförvaltningen beroende av riktade statsbidrag, vilket innebär en sårbarhet på sikt.

Kommunstyrelseförvaltningens ekonomiska resultat

För Kommunstyrelseförvaltningen är budgetunderskottet högst betydande med -16 071 tkr och det beror på att budgeterade intäkter för försäljningen av tomter på Runnabäcken 2 har

uteblivit, på grund av att byggarna har valt att avvakta köp, med anledning av inflationen och räntekostnadsökningarna. Det ekonomiska läget i Sverige gör att marginalerna för byggherrarna försämras, men kommunen räknar med att intresset för att köpa tomterna kommer att återuppstå när vi befinner oss i konjunkturell balans igen. Den högre avsättningen för nedgrävningen av kraftledningen tvärsöver en tomt, bidrar också till underskottet.

Ekonomiskt resultat intern finans

Lönerevisionen genererade ett överskott med 4 298 tkr. En avstämning av motpartsredovisningen avseende personalomkostnadspålägg som påförs verksamheterna och finansierar de kollektivavtalade personalförmånerna centralt, genererade i ett överskott. Pensionskostnaderna blev däremot markant högre än förväntat, trots att inflationseffekten var så hög inför året och redan hade budgeterats till 18 000 tkr högre än 2022. Eftersom inkomstbasbeloppet i november 2023 inte höjdes lika mycket som KPA:s prognoser spådde, blev pensionskostnaderna ännu högre mot slutet av 2023. Det berodde på att andelen sysselsatta med låga inkomster hade ökat. Flertalet poster avseende pensionskostnader och personalomkostnadspålägg genererade ett budgetöverskott med 3 088 tkr.

De kommunala företagens ekonomiska ställning

Bolagskoncernen i Kungsörs kommun

För samtliga bolag har räntekostnaderna ökat rejält vilket har medfört att utrymmet för att finansiera investeringar med egna medel har minskat. Bolagens verksamheter behöver anpassas till det nya ekonomiska läget, annars riskerar bolagens förmögenhet att urholkas.

KKAB:s resultat är 0 och det beror på att de löpande kostnaderna belastar dotterbolagen. Dotterbolagens koncernbidrag har ökat i år till 431 tkr, jämfört med 2022 års 190 tkr. Revisions- och räntekostnader har ökat.

KKTAB:s egna kapital har ökat med årets resultat som uppgår till 489 tkr. Värdet på anläggningstillgångarna har minskat med 4 683 tkr och kassan ökat med 7 631 tkr. Räntenettot är 9 695 tkr sämre än föregående år. Den ackumulerade förlusten för alla år med bolaget uppgår till -2 711 tkr.

KVAB:s egna kapital har minskat med årets förlust, som uppgår till -3 199 tkr. Den balanserade vinsten uppgår till 2 050 tkr. Anläggningstillgångarnas värde har ökat med 4 548 tkr tack vare pågående investeringsprojekt. I anläggningstillgångarnas värde inkluderas en bortskrivna fordran på KFAB med -3 000 tkr. Den har klassificerats som ett koncernbidrag i bolagets räkenskaper. Kassan har ökat med 15 878 tkr och härrör från lån som har tagits i förskott för att finansiera stundande investeringar. Räntenettot har försämrats med 4 921 tkr på ett år.

KFAB:s resultat är positivt med 3 161 tkr och förklaras i huvudsak av att den tidigare skulden till KVAB har skrivits bort, vilket gjorde att KFAB:s resultat påverkades med 3 000 tkr i sänkta åtaganden. Utan bokslutsdispositioner hade resultatet varit negativt med -1 559 tkr. Det har sin förklaring i att utthyrningen är sämre än föregående år (vattenläckor är en bidragande orsak)

men även att räntekostnaderna har ökat. Balansomslutningen har minskat med -2 477 tkr. Kassan har minskat med -1 497 tkr och värdet på anläggningstillgångarna med -1 391 tkr. Räntenettet är 4 227 tkr sämre än 2022.

Västra Mälardalens myndighetsförbund (VMMF)

Förbundet redovisar ett resultat för 2023 på -331 tkr. Budgeterat resultat motsvarande en procent av kommunbidraget, det vill säga 99 tkr, vilket innebär budgetavvikelsen är negativ med -430 tkr. Underskottet beror bland annat på kraftigt ökade kostnader för revisionen. Kostnaderna är 193 tkr högre än det medlemsbidrag på 80 tkr som förbundet erhållit för revisionen. Ytterligare har lågkonjunkturen medfört färre bygglov med lägre bygglovsintäkter som följd. Antalet nya ansökningar inom miljöskydd har minskat något vilket har medfört lägre intäkter.

För att möta de minskade intäkterna har besparingar gjorts på kostnader för personal (vakanser), konsultstöd, kurser, årliga kontorsdagar, prenumerationer och övriga inköp samt att överföring av ärenden till långtidsarkiv har flyttats fram. Besparingarna har kompenserat underskottet till viss del men inte fullt ut.

Pensionskostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen och efterlevandepension ökade under 2023. Enligt prognosen fortsätter kostnaderna att öka ytterligare något 2024 för att sedan bli lägre.

Västra Mälardalens kommunalförbund (VMKF)

Förbundet har ett negativt resultat för 2023 på -1 986 tkr. Det motsvarar en negativ budgetavvikelse med -2 036 tkr. Orsakerna handlar om pensions- och räntekostnader. Pensionskostnaderna ökade med ca. 2 100 tkr (124 procent) och räntekostnaderna med ca 1 800 tkr (180 procent). Förbundet har tagit nya lån med 32 000 tkr under året och amorterat 21 680 tkr. Förbundet har haft goda resultat föregående år, vilket till stor del har varit avhängigt vakanta tjänster.

Kungsörs Grus AB

Under 2023 har leveranser skett till betong- och betongvaruindustrin och till ett flertal mindre eller medelstora entreprenad-projekt, så väl som till anläggnings- och byggentreprenörer, vägsamfälligheter, lantbruk och privatpersoner. Kungsörs Grus AB har erhållit täktillstånd för en bergtäkt i Nytorpsberget gällande brytning av 11 miljoner ton under 25 år. Därmed är tillgången på vara säkrad till år 2042. Soliditeten har ökat i bolaget, från 60,9 procent år 2022 till 62,9 procent 2023. Omsättning och resultat är förhållandevis stadiga de senaste fyra åren. Årets vinst blev 6 007 tkr och av det utdelades 5 343 tkr till aktieägarna. Kungsörs kommun fick 1 500 tkr i utdelning.

Investeringsredovisning

Kommunkoncernens investeringar

Kommunkoncernens investeringar

I kommunen och de helägda bolagen KKTAB, KVAB och KFAB har det investerats sammanlagt motsvarande 51 157 tkr i nettoutgifter i år. Mest investeringar sker i kommunens egen regi. Stor andel av investeringarna sker inom det tekniska området och handlar om asfaltering av gator, gatubelysning, cykelbanor. Exploateringen på Runnabäcken 2 är ett stort projekt som pågår. Nämnderna har investeringar i inventarier och verksamhetssystem. Totalt sett har kommunen investerat för 14 750 tkr i år. (I ett senare avsnitt finns en tabell med analys över kommunens investeringar.)

KKTAB:s investeringar

KKTAB har investerat för sammanlagt 14 412 tkr netto under 2023. Av totalen är ca. 39 procent investeringar i fordon eller inventarier. Det inkluderar en lastväxlarbil och förnyelse av maskinparken till följd av slitage eller haveri, så som inköp av plogar, skopor, kranar, gräsklippare, mm. Det handlar även om förnyelse av fordonsflottan som används till de kommunala verksamheterna och som KKTAB tog över från och med 2023. KKTAB har börjat byta ut de äldsta fordonen.

Vidare har 32 procent av investeringarna gått till reinvesteringar i fastigheterna enligt en underhållsplan som tas fram årligen av fastighetsavdelningen, för tre år i taget. Under 2023 har det genomförts flera besiktningar av brandmyndigheten, som resulterade i anmärkningar och som bolaget har åtgärdat.

Medel motsvarande 18 procent av totalen har nyttjats till Klämsbo ridskola, var det planeras för en stor utbyggnad framöver. Ridsporten är en av de populäraste sporterna i Kungsörs kommun.

Övriga 8 procent har använts till verksamhetsanpassningar på Turisten plan 2, där individ- och familjeomsorgen huserar samt ca. 3 procent till styr och ventilation i syfte att optimera energiförbrukningen.

KVAB:s investeringar

Bolaget har investerat för sammanlagt 12 601 tkr i år netto. VA Valskog är ett omfattande projekt, där ledningar är klara för användning, dock kvarstår genomspolning av ledningsnätet. När projektet var klart upptäcktes problem med lågreservoaren, där det har varit dieselläckage som har trängt in i betongen, och den har därför tagits ur drift. En utredning har pekat ut en möjlig placering för en ny lågreservoar.

Ett annat omfattande projekt är uppgradering av det nya reningsverket. En uppgradering av biosteget är det sista som kvarstår i den totala investeringar och det påbörjades 2023 och förväntas slutföras våren 2024.

KFAB:s investeringar

KFAB har investerat för sammanlagt 9 394 tkr i år. Investeringarna avser takbyte, hissrenovering och installation av fjärrvärmenät på två fastigheter.

Investeringar i de helägda kommunala bolagen 2023

KKTAB	(tkr)	KVAB	
Reinvestering enligt plan	4 659	VA Valskog	4 917
Klämsbo ridskola	1 657	Reningsverket	2 842
Fordonsflotta	1 983	PST Lundagatan	1 496
Styr och ventilation	350	Ledningsförnyelse	1 472
Lastväxlarbil	2 642	Skottbacken VV	792
Turisten plan 2	1 222	PST Varvsgatan	926
VA-anslutning Klämsbo ridskola	503	Säkerhetsåtgärder	90
Traktor Klämsbo ridskola	457	VA-ledningsflytt	13
Övriga fordon och inventarier	939	VA-serviser	53
Totalt KKTAB	14 412	Totalt KVAB	12 601

KFAB	
Takbyte Sågvägen 2-4	558
Hissrenoveringar	616
Nytt fjärrvärmenät Bågen	5 396
Nytt fjärrvärmenät Häggen 2	2 824
Totalt KFAB	9 394

Kommunens investeringsuppföljning

Investeringsredovisning belopp i tusentals kronor (tkr)	Utfall 2023	Ingående budget 2023	Justerad budget	Total budget 2023	Budget- avvik	Avslutad
Maskiner kost och städ	58	70		70		X
Totalt Kommunstyrelsen (KS) i egen regi	58	0	0	0	0	
Toppbeläggningar	2 125	2 000		2 000	-125	X
Torgbyggnad	129	0		0	-129	X
Gatubelysning utbyte lampor	2 114	2 407		2 407	293	X
Spår och leder (ej Kungsörsleden)		0	113	113	113	X
Upprustning staket Hagmarker	209	0	109	109	-100	X
GC väg Kungsringen	-1 053	0	60	60	1 113	X
GC väg Frejgatan/Kung Karl	422	350		350	-72	
GC väg Centralvallen	517	250		250	-267	X
Infrastruktur Runnabäcken 2	5 568	6 022	2 000	8 022	2 454	
Nybyggnad Skillingeudd T-brygga	1 449	1 500		1 500	51	X
Cykelväg Torpa-Kungsör	164	654		654	490	
P-platser Skillingeudd bad	21				-21	
Totalt KKTAB:s investeringar åt KS	11 665	13 183	2 282	15 465	3 800	
Inventarier	1 305	1 200		1 200	-105	X
Totalt Barn- och utbildningsnämnden	1 305	1 200	0	1 200	-105	
Inventarier	1 130	1 050	0	1 050	-80	X
Nytt verksamhetssystem	592	0	417	417	-175	X
Totalt Socialnämnden	1 722	1 050	417	1 467	-255	
Total kommunen	14 750	15 433	2 699	18 132	3 440	

Investeringsbudgeten har förbrukats i stort sett som planerat och redovisar totalt sett ett överskott, oaktat att det för enskilda poster även finns negativa budgetavvikelser. På Runnabäcken 2 kommer försäljningsintäkter så väl som utgifter skjutas på framtiden, eftersom tomtförsäljningar förväntas ske senare än vad som först planerades. Totalt sett förväntas investeringsprojektet förbruka planerade medel.

Med anledning av undermålig ventilation för den verksamhet som bedrivs i Torgkiosken, har ny ventilation installerats. Kapitalkostnaderna kommer att faktureras KKTAB av kommunstyrelseförvaltningen, som i sin tur höjer hyran på hyresgästen för att täcka de högre kostnaderna.

Slutrapporteringen av utbytet av högtrycksnatrium till LED-belysning behandlades i kommunstyrelsen under hösten. Det var ett led i energieffektiviseringen och i budgetbesparingarna inför 2023. Det finns en årlig pott på 400 tkr till gatubelysning från och med nästa år i budget och plan.

Byte av staket hagmarker blev dubbelt så dyrt som budgeterat och det beror på att budgeten beräknades med förutsättningen att Naturvårdslaget skulle genomföra investeringen. Investeringen utfördes i stället av KKTAB:s egen personal. Cykelvägen Torpa-Kungsör är ett

pågående flerårigt investeringsprojekt och ingår i majoritetsstyrets tio-punkts-program. Överskottet 2023 planeras föras över till nästa år om beslut så sker. I samband med ett sådant beslut ska även beslutet om att anlägga en parkering intill Skillingeudds badplats beredas. I bokslutet redovisas 21 tkr i utgifter utan budget, men det finns en bred politisk majoritet för investeringen, som ska underlätta för badgäster och besökare till paviljongen.

Både Barn- och utbildningsnämnden samt Socialnämnden har förbrukat mer än sin investeringsbudget till inventarier och verksamhetssystem.

Större investeringsprojekt som har avslutats under året

I nedanstående tabell görs en uppföljning enligt RKR R14 av de totala nettoutgifterna för större investeringsprojekt som har avslutats under året, mot projektens totala budget (ibland fleråriga). Slutredovisning har skett av utbytet av gatubelysningsarmaturer från högtrycksnatrium till LED (KS 2022/441) den 25 september 2023. Projektet hade till syfte att minska energiförbrukningen, vilket lyckades genom att förbrukningen hade halverats enligt en mätning när de flesta armaturer var utbytta. Budgeterade kostnader för den s.k. beställningen från KKTAB kunde därför minskas med -400 tkr.

Turisten plan 2 avser en verksamhetsanpassning av lokalerna där Individ- och familjeomsorgens personal sitter och tar emot besökare. PST (avloppspumstation) Lundagatan har genomgått en renovering i samband med mottagande av avloppsvatten från Valskog. Investeringen gjordes för att öka säkerheten i avloppshanteringen. PST Varvsgatan var gammal och uttjänt och byttes därför ut.

Större investeringsprojekt som har avslutats under	Åtgärd	Total nettoutgift	Total budget	Avvikelse
Kungsörs kommun		-8 126	-8 207	81
Belysningsarmaturer	Utbyte högtrycksnatrium till LED	-6 677	-6 707	30
-Skillingeudds badbrygga	T-bryggan	-1 449	-1 500	51
Kungsörs Kommunteknik AB		-2 642	-2 650	8
-Turisten plan 2		-2 464	-2 500	36
-Lastväxlarbil		-2 642	-2 650	8
Kungsörs Vatten AB		-1 265	-1 500	235
PST Lundagatan		-4 245	-4 000	-245
PST Varvsgatan		-1 265	-1 500	235

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Protokollsutdrag**Beslutande organ**
Kommunstyrelsens budget- och bokslutsberedning**Sammanträdesdatum**
2024-03-11**Sida**
1 (1)

§ 1 Bokslut och årsredovisning 2023 jämte revisionshandlingar - Kungsörs kommun

Diarienummer KS 2024/43

Beslut

Kommunstyrelsens budget- och bokslutsberedning tackar för presentationerna. Underlag för vidare beslut finns för närvarande hos revisionen och kommer till kommunstyrelsen i mars.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens budget- och bokslutsberedning presenteras resultaten från 2023 år gällande kommunens, kommunkoncernens och förbundens verksamheter.

Kungsörs kommun redovisar per den 31 december 2023 ett positivt resultat på 15 910 000 kronor. Kungsörs Grus AB redovisar ett positivt resultat på 6 007 000 kronor, Västra Mälardalens Myndighetsförbund ett underskott på -331 000 kronor, Västra Mälardalens kommunalförbund ett underskott på -1 986 000 kronor och Kungsörs Kommunföretags AB ett underskott på -2 461 000 kronor.

Koncernens samlade resultat är positivt på 12 790 000 kronor.

I presentationerna framkommer även uppföljning av mål för verksamheterna.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
-----------------------------	---------------------------

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Protokollsutdrag
Beslutande organ
Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2024-03-25

Sida
1 (1)

§ 53 Plan för inkludering

Diarienummer KS 2024/106

Beslut

Kommunstyrelsens förslag: Kommunfullmäktige beslutar att anta Plan för inkludering.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens förvaltning fick tillsammans med socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag efter en framtidsdag 2022 att ta fram ett styrdokument som kunde ersätta den utdaterade integrationsplanen. Fokus skulle vara på att hitta strategier för hållbar sysselsättning och vända sig till alla målgrupper som står utanför arbetsmarknaden. Efter en grundlig omvärldsbevakning av hur andra kommuner idag arbetar med frågan har arbetet utvecklats till att ta fram en plan för inkludering, vilket är ett bredare och idag mer relevant fokus utifrån behov. Med kommunens ledningsgrupp som styrgrupp har projektet bedrivits med hög delaktighet. Kommunens invånare har bjudits in till att lämna input via facebook, på biblioteket och genom annons i kommunkontakt Kungsör som går hem till alla hushåll. Kommunfullmäktige genomförde en workshop i september 2023 och workshops har även hållits med representanter från BRÅ (brottsförebyggande rådet), näringsliv och föreningsliv. Planen knyter an till aktuell lagstiftning och övrig styrning som kan påverka området och är avsedd att ligga som ett av flera viktiga underlag inför årlig planering i verksamheter och bolag.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-02-07 Plan för inkludering
Utkast – Plan för inkludering

Skickas till

KS
BUN
SN
Koncernens bolag
Kommundirektör

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Kungsörs kommun

Vår handläggare
josephine.hardin@kungsor.se
Kansliet
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-02-07

Ert datum

Sida
1 (2)

Diarienummer
KS 2024/106

Er beteckning

Adressat
Kommunstyrelsen

Plan för inkludering

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag: Kommunfullmäktige beslutar att anta Plan för inkludering.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens förvaltning fick tillsammans med socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag efter en framtidstag 2022 att ta fram ett styrdokument som kunde ersätta den utdaterade integrationsplanen. Fokus skulle vara på att hitta strategier för hållbar sysselsättning och vända sig till alla målgrupper som står utanför arbetsmarknaden. Efter en grundlig omvärldsbevakning av hur andra kommuner idag arbetar med frågan har arbetet utvecklats till att ta fram en plan för inkludering, vilket är ett bredare och idag mer relevant fokus utifrån behov. Med kommunens ledningsgrupp som styrgrupp har projektet bedrivits med hög delaktighet. Kommunens invånare har bjudits in till att lämna input via facebook, på biblioteket och genom annons i kommunkontakt Kungsör som går hem till alla hushåll. Kommunfullmäktige genomförde en workshop i september 2023 och workshops har även hållits med representanter från BRÅ (brottsförebyggande rådet), näringsliv och föreningsliv. Planen knyter an till aktuell lagstiftning och övrig styrning som kan påverka området och är avsedd att ligga som ett av flera viktiga underlag inför årlig planering i verksamheter och bolag.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-02-07 Plan för inkludering
Utkast – Plan för inkludering

Anders Mebius
Kommundirektör

Josephine Härdin
Kanslichef

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-02-07

Ert datum

Diarienummer
KS 2024/106

Er beteckning

Sida
2 (2)

Skickas till

KS

BUN

SN

Koncernens bolag

Kommundirektör

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Plan
Beslutsdatum
2024-04-08
Beslutad av
Kommunfullmäktige

Giltigt från
2024-04-08
Aktualiserad
2024-04-08
Gäller för
Kommunkoncernen

Giltigt till
2028-04-08
Diarienummer
KS 2024/106
Dokumentansvarig
Anders Mebius

Plan för inkludering

Innehåll

Plan för inkludering.....	1
Syfte	2
Inledning	2
Bakgrund.....	2
Framtagandet.....	2
Inkludering som begrepp.....	2
Ägandeskap och ansvar.....	3
Struktur i planen.....	3
Relevant lagstiftning kopplat till planen – med kortare beskrivning.....	3
Nationella och regionala planer	4
Interna styrdokument	4
Uppföljning	4
Samhälle.....	4
1. Hållbara städer och samhällen	5
Stärka demokratin och stödja civilsamhället.....	5
Bekämpa brottsligheten.....	5
2. God utbildning för alla	6
Lyfta skolors och elevers resultat.....	6
3. God hälsa och välbefinnande	7
Minska boendesegregation och stärka samhällsservicen	7
4. Goda arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	8
Minska långtidsarbetslösheten	8
5. Hållbar konsumtion och produktion.....	9
Kommunikationsplan	10
Enkätfrågor.....	11

Syfte

Plan för inkludering ska stödja Kungsörs ambition att vara en inkluderande kommun. Dokumentet ersätter tidigare integrationsplan.

Inledning

Bakgrund

Kungsörs kommun har tidigare haft en integrationsplan vars syfte var att lyfta fram hela kommunens ansvar och vikten av en god samverkan kring den berörda målgruppen. I april 2022 genomfördes en framtidstag med fokus på hållbar sysselsättning. Den genererade ett antal kommunövergripande uppdrag, där uppdatering av integrationsplanen var en del. Ett förslag som lyftes var att göra om integrationsplanen till en plan för inkludering, för att bredda perspektivet.

Nationellt framräknade siffror visar att 5 års försenat inträde på arbetsmarknaden kostar samhället 2 – 2,5 miljoner per individ, förutom den personliga förlusten. En långtidsarbetslös kostar betydligt mer än så. Den kostnaden beräknas till mellan 10 och 50 miljoner kronor. (Nilsson et al. 2014) Kan vi åstadkomma effekt där dessa scenarier inte infaller genom att bidra till att någon inkluderas i samhället tidigare än annars, så har arbetet varit värt det.

Framtagandet

Planen har tagits fram under 2023 av en arbetsgrupp med representanter från kommunens samtliga förvaltningar. Kommunens centrala ledningsgrupp har agerat styrgrupp. Under sommaren 2023 bjöds medborgarna in att delta i en enkät i framtagandet via kommunens tryckta informationsblad ”Kommunkontakt Kungsör”, vilket även marknadsfördes på kommunens hemsida och Facebook. I enkäten ställdes ett antal öppna frågor vilka redovisas under särskild rubrik i slutet på planen. Resultat finns integrerat i denna plan. Möjlighet gavs även att lämna skriftliga svar på biblioteket och i kommunhusets reception för den som inte hade digital möjlighet. Vi fick in 83 svar vilket motsvarar 1 % av befolkningen. 56 var kvinnor och 27 män. 4 personer var under 31 års ålder. 31 av de 83 var mellan 30 - 50 år och lika många mellan 51 - 70. Övriga var över 70 år. 93 procent var boende i kommunen och 28 procent arbetar i kommunen. 12 procent var föreningsaktiva och 5 procent näringsidkare. 1 var elev och 2 säsongsboende.

Workshop med samtliga 52 ledamöter och ersättare i fullmäktige liksom workshop med kommunens 40 chefer genomfördes i september 2023. Ytterligare två workshops med totalt tio representanter från näringsliv, föreningsliv och kommunens brottsförebyggande råd har också bidragit till innehållet. Workshoparna var strukturerade enligt metoden ”World Café” och de teman som bearbetades var de fem som nu är huvudrubriker i planen.

Inkludering som begrepp

Nationalencyklopedin (NE) definierar inkludering som att ”låta ingå som del i viss grupp”. I den öppna enkäten till allmänheten via Kommunkontakt Kungsör ställdes den öppna frågan vad inkludering betyder för den svarande. Vid en kategorisering av svaren framkom att de allra flesta (55 svar) betonar vikten av att uppleva delaktighet, vilket väl stämmer in på NE:s definition. 26 av svaren resonerade kring begreppet rättvisa och 10 runt tillgänglighet. Ämnena information, skolan och trygghet nämndes i några få svar. På frågan om man upplever Kungsör som inkluderande svarade 48 procent JA och 52 procent NEJ. Motivering till svaret JA handlade om att Kungsör är inkluderande till stor

del men kan jobba mer med utsatta grupper, vilket också var en motivering till flera NEJ-svar. Svaret delvis fanns inte som alternativ men flera resonerade i sina svar kring att det inte går att beskriva detta som 100 procent det ena eller det andra.

Ägandeskap och ansvar

Ett inkluderande samhälle skapas i samverkan. Kungsörs kommun som organisation kan inte ensam åstadkomma resultat utifrån planens ambitioner. Organisationen har inte ensam rådighet över om Kungsör som geografisk ort upplevs inkluderande eller inte. Dock har kommunen en betydande och i många frågor ledande roll både i sin myndighetsutövning och frivillig verksamhet, vilket gör vikten av att kommunen många gånger tar täten i frågor. Förverkligandet av planens ambitioner innebär att många behöver vara engagerade och att den hålls ihop i kommunens centrala ledningsgrupp, under ledning av kommundirektören. Det är meningen att planen ska kunna ligga som en av grunderna till de prioriteringar som görs av de förtroendevalda till kommande års Mål- och budgetdokument.

Struktur i planen

Strukturen i Agenda 2030 med de övergripande områden som gäller kommuner är också strukturen i Kungsörs kommuns nuvarande styrsystem. Det har därför varit naturligt att koppla planens ambitioner till denna struktur. Perspektiv jämställdhet, barns rättigheter och miljö ska även genomsyra vår verksamhet och de strategier som föreslås ska ha tagit hänsyn till dessa.

Delegationen mot segregation (Delmos), vars verksamhet lades ner vid årsskiftet 22/23 och uppdrag nu har inlemmats i Boverket, sammanfattade forskning om insatser med betydelse för att minska och motverka segregation. Detta har vi valt att tolka som motsatsen till ett inkluderande samhälle och använt för att sortera arbetet med framtagande av planen. Fem beståndsdelar nämns

1. Lyfta skolors och elevers resultat
2. Stärka demokratin och stödja civilsamhället
3. Minska boendesegregation och stärka samhällsservicen
4. Bekämpa brottsligheten
5. Minska långtidsarbetslösheten

Dessa fem har använts för att sortera in materialet som framkommit under workshops. Syftet med planen är inte att redogöra för kommunens alla aktiviteter som ryms under rubrikerna. Syftet är att få med det som framkommit under workshops, berätta vad kommunen redan gör av detta, och vad som skulle kunna göras ytterligare. Det visade sig under framtagandet att det finns ett behov av att informera och upplysa om aktiviteter som anses saknas, men som redan finns – eller som kan utvecklas och förstärkas.

Relevant lagstiftning kopplat till planen – med kortare beskrivning

- Regeringsformen - det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas tillvara. Det allmänna ska motverka diskriminering.
- Kommunallagen - likställighetsprincipen – alla kommuner ska behandla sina medlemmar lika.
- Skollagen och läroplaner - alla barn och elever har rätt till en inkluderande utbildning. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt och kunskap om de mänskliga rättigheterna och om grundläggande demokratiska värderingar och ska fungera som förberedelse så att eleverna aktivt kan delta i samhället.

- **Socialtjänstlagen** - Socialtjänstens mål är att stödja och främja att människor har ekonomisk och social trygghet, jämlika levnadsvillkor och möjlighet att aktivt delta i samhällslivet.
- **Barnkonventionen** - att värna om barns rättighet till inflytande över sitt eget liv.
- **FN:s Konvention om mänskliga rättigheter**
- **Diskrimineringslagen** – främjar lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- **Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk**
- **Bosättningslagen**

Nationella och regionala planer

- Västmanlands integrationsstrategi
- Agenda 2030
- Regionala Utvecklingsstrategin (RUS)
- Nationella mål för integration
- Sveriges Jämställdhetspolitiska mål
- Arbetslinjen - Förespråkar arbete och aktivitet före passivt bidragsmottagande

Interna styrdokument

- Vision
- Översiktsplan
- Plan för kultur- och fritid
- Överenskommelse AF
- Strategi för psykisk hälsa 2020-2030 (socialnämnden)
- Plan för äldreomsorgs 2019-2035 Kungsörs kommun
- Plan för bostadsförsörjning 2021-2025
- Regler för bidrag till organisationer och föreningar
- Regler för bidrag till studieförbund
- Policy för upphandling och inköp
- Riktlinjer för kultur- och fritidsstipendier i Kungsörs kommun
- Riktlinje för sociala krav vid upphandling

Uppföljning

Uppföljning av planen ska ske genom att centrala ledningsgruppen under ledning av kommundirektören årligen ber om en uppdatering av nuläge gällande de föreslagna åtgärderna som vi kan göra mer, av arbetsmarknadsenheten, näringslivsenheten och integrationsenheten i samverkan.

Samhälle

Ett vanligt svar på frågan vad inkludering är från de som bidragit till planens innehåll är att vara en del av samhället. Vad är då samhället? Det svenska ordet samhälle härrör från det latinska societas, vilket betyder "sällskap" eller "förbund" och kommer från socius som betyder "följeslagare", "kamrat" eller "partner" enligt nationalencyklopedin. Inom sociologin är ett samhälle är en grupp av människor som förenas av ett nätverk av sociala relationer med viss varaktighet och kontinuitet. Ett samhälle är territoriellt avgränsat och individerna i samhället delar gemensamma institutioner samt, i högre eller lägre grad, en gemensam kultur och tradition. Ett samhälle överlever sina samhällsmedlemmar och

reproducerar sig självt. Inom ramen för detta dokument definieras Kungsör som det geografiska samhället och skapas tillsammans av de som för stunden bor, lever eller verkar i kommunen.

1. Hållbara städer och samhällen

I kommunens styrsystem handlar detta område bland annat om Kungsör som boendeort, näringsliv, uppdragen till bolagen, trygghet, infrastruktur och samverkan inom sitt geografiska närområde.

Stärka demokratin och stödja civilsamhället

Inom området framkom att det viktigaste är att information om vad som redan görs sprids på ett bra sätt. Det ses också som viktigt att öka delaktighet och närvaro i föreningslivet. Vi föreslås även jobba mer för ökat valdeltagande, medborgardialog och inflöde av nya politiker samt generera mera mångfald i kommunfullmäktige och nämnder. Kungsör följde den nationella trenden med minskat valdeltagande mellan valen 2018 och 2022 men ligger någon procentenhet över riket.

Detta gör vi redan idag

- Kommunfullmäktige är redan idag ett öppet möte, det kan vi vara tydligare med
- Vi har flera mötesplatser där föreningar möter kommunen

Detta skulle vi kunna göra ytterligare

I workshop föreslås bland annat

- Medborgarkontor
- Välkomstfolder (med information för den som är ny i kommunen och/eller i landet)
- Ökat inflytande för ungdomar

Bekämpa brottsligheten

Inom området framkom att det viktigaste är att ha fler vuxna i ungdomars närvaro, och skapa trygga och positiva arenor/mötesplatser för ungdomar. Aktiviteter som trygghetsvandring, mer belysning och praktik- samt lärlingsplatser föreslås. Ansvaret är övergripande: föreningar, kommunen, föräldrar, näringslivet. Vi ser resultat i statistik som; färre anmälda brott, bättre studieresultat i skolan, ingen skadegörelse

Detta gör vi redan idag

- Vi jobbar i team med tidiga insatser
- Huskurage är infört i kommunens fastighetsbolags fastigheter samt används som material inom vuxenutbildningen
- Fritidsgården har aktiviteter för kommunens unga medborgare
- Aktivt Brottsförebyggande råd (BRÅ)
  - Civilkurage
  - Grannsamverkan
- På kommunens hemsida finns en digital enkät där näringslivet kan ange hur de önskar samarbeta med kommunens utbildnings- och arbetsmarknadsenheter, exempelvis praktikplatser och studiebesök

Detta skulle vi kunna göra ytterligare

- Införa aktiviteter i kommunens fritidsverksamhet som förebygger och bryter utanförskap
- Ta reda på ungdomarnas intresse, matcha med förening och/eller företag
- Jobba mer med lärlingsplatser, tillsammans med olika arbetsgivare
- Erbjudare arenor för samtal med både profession och politiker
- Kommunicera det som redan görs, vilka olika trygghetskapande grupper som finns
- Stärka upp och utveckla verksamheter som redan finns, exempelvis biblioteket
- Ytterligare synliggöra och öka användandet av Embrace (kommunens system för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete)

2. God utbildning för alla

I kommunens styrsystem handlar detta område om att barns utbildning är central för att vårt samhälle ska kännetecknas av kunskap, demokratiska värderingar och likvärdighet. Vikten av tidiga insatser och samverkan med vårdnadshavare och andra aktörer lyfts för att möjliggöra goda resultat. Utbildning för vuxna behöver finnas för att möjliggöra övergång från utanförskap till arbete eller som start av en ny karriär i livet.

Lyfta skolors och elevers resultat

Ett tydligt positivt ledarskap, hos såväl skolledare som lärare i klassrummet lyfts som viktiga delar i arbetet med en ökad måluppfyllelse. En utökad levande samverkan mellan skola, vårdnadshavare, IFO (Individ- och familjeomsorg), näringsliv, polis och civilsamhälle är också viktigt delar. Andra områden som kommit fram i de workshops som genomförts är att inlärning starkt är kopplat till relationer och tillit och att det i sin tur är viktigt för att eleverna ska känna sig sedda och motiverade i skolarbetet. Även aspekten att lärare och elever behöver ha rätt förutsättningar för att lyckas och dra åt samma håll har lyfts fram.

Studieresultat kan även sammankopplas med studieteknik och här är rörelsepauser en viktig aspekt. Ett exempel på störningsmoment för inlärning, trygghet och studiero är mobiltelefoner och sociala medier, något som direkt stör fokus och inlärning och bidrar till att elevernas prestation och koncentration avbryts. Tydliga trivselregler för trygghet och studiero som alla på skolorna känner till där satsningen "En viktig vuxen" har en betydande roll kan vara avgörande.

Detta gör vi redan idag

- Samtliga skolformer och enheter arbetar för att få en högre måluppfyllelse. Bland annat genom:
- Fortbildningsinsatser inom bland annat generella anpassningar genomförs för att möjliggöra att fler elever ska nå målen och kunna delta i undervisningen på samma villkor
- Utveckling av samverkan mellan olika parter där bland annat TSI (Tidigt Samordnade Insatser) är en viktig del
- Arbete med att få till en röd tråd kring olika typer av kartläggning och screening pågår för att på så sätt kunna följa elevers kunskapsutveckling, samtidigt som man kan se vart och vilka insatser som är aktuella

Detta skulle vi kunna göra ytterligare

- Ta fram aktiviteter där all skolpersonal arbetar systematiskt med kollegial utveckling av ledarskap i klassrummet för att skapa studiero, trivsel och ökad måluppfyllelse. Till exempel genom IBIS (Inkluderande Beteendestöd I Skolan)

3. God hälsa och välbefinnande

I kommunens styrsystem handlar detta område om vikten av att alla ska få må bra som förutsättning för att klara vardagens krav och förverkliga drömmar. Såväl uppväxt, vuxenliv och åldrande innefattas. Aktiviteter och mötesplatser, samlingslokaler, stöd i hemmet, arbetet med civilsamhället och kopplingen till den regionala strategin för folkhälsa nämns. Våld i nära relationer ska ses som ett allvarligt brott och förebyggas, och vara en del i vårt arbete för att stärka mänskliga rättigheter.

Minska boendesegregation och stärka samhällsservicen

För området framgår att förutsättningen för att känna sig inkluderad är att ha möjlighet att kunna påverka och vara delaktig samt att känna gemenskap. Det är också tydligt att kommunen ses som en "möjliggörare" för att kommuninvånarna ska ha rätt förutsättningar. Exempelvis poängteras vikten av att inte förstärka olikheter i samhället vid planering av ny bebyggelse och vid fördelning av platser i skolan. Likaså tillskrivs hög grad av underhåll av fastigheter en betydande roll för att alla kommuninvånare ska uppleva god boendemiljö.

Utöver en medvetenhet vid planering av ny bebyggelse lyfts också betydelsen av ett rikt föreningsliv fram samt att nyanlända får en god samhällsintroduktion. Att minska boendesegregationen konstateras leda till ökad delaktighet och en högre tolerans för olikheter.

Detta gör vi redan idag

- Samhällsorientering ges till alla nyanlända på sitt modersmål. Där ges information om rättigheter och skyldigheter, svensk demokrati och om hur det svenska samhället är organiserat. Kursen handlar om praktiskt vardagsliv, till exempel frågor om arbete och utbildning, bostad, hälsa och sjukvård och barn och familj. Den är minst 100 timmar och genomförs i dialogform
- Information om Sverige och fokus på det svenska samhället samt svenska som språk prioriteras även inom de kommunala arbetsmarknadsinsatser som majoriteten av arbetslösa kommuninvånare tar del av
- Föräldraskap i Sverige, utbildning som genomförs i samverkan mellan vuxenenheten, vuxenutbildningen och integrationsenheten

Detta skulle vi kunna göra ytterligare

- Att vid nybyggnation blanda olika boendeformer, hyresrätter, bostadsrätter och småhus, för att på så sätt skapa mångfald i bostadsområden
- Att blanda elever från olika kommundelar vid tilldelning av plats i skolor
- Att hålla hög kvalitet när det kommer till underhåll av fastigheter för att öka trivsel och engagemang i boendemiljön
- Utveckla arbetet med unga inom KAA (Kommunernas AktivitetsAnsvar för ungdomar och unga vuxna)
- Dans för hälsa, ACT (Acceptance and Commitment Training) och liknande förebyggande aktiviteter för att främja hälsa

4. Goda arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

I styrsystemet beskrivs detta som ett inåtriktat mål som pekar på de förutsättningar som är nödvändiga för att organisationen ska kunna skapa värde för invånare, brukare och kunder. Kungsörs kommuns viktigaste resurs är medarbetarna med deras kompetens. Arbetet med goda arbetsvillkor, att motverka diskriminering gällande villkor, ta hänsyn till jämställdhet, och vara konkurrenskraftig behöver fortsätta. Vi ska stå för en hållbar utveckling med smarta arbetssätt, medarbetare som mår bra, kommunikation, kvalitet, god service och tillgänglighet. Organisationen ska använda digital teknik som frigör resurser för att höja kvalitet inom andra områden. Kommunen ska förutom en egen god ekonomisk hushållning i sin organisation också bidra till den ekonomiska tillväxten genom att iordningsställa industrimark så att fler företag kan etablera sig i kommunen och skapa arbetstillfällen. Det är också viktigt att tillväxten sker på ett hållbart sätt utifrån miljömässiga och sociala faktorer.

Minska långtidsarbetslösheten

Inom området framkom att det viktigaste att göra inom området är inventering av alla arbetslösa, skapa anställningsbarhet, motivationshöjande åtgärder, behov av kompetens på nuvarande och framtidens arbetsmarknad, etableringsmöjlighet för företag samt motprestation för bidrag. Resultaten ser vi på statistik som exempelvis färre inskrivna hos arbetsförmedlingen, färre som söker försörjningsstöd och fler arbetstillfällen på orten.

Detta gör vi redan idag

Kommunen arbetar redan idag aktivt för att bidra till att arbetslösheten ska minska. Socialförvaltningen och Vuxenutbildningen samverkar med Arbetsförmedlingen för att fler kommuninvånare ska komma i studier och arbete. Den samverkan som har byggts upp gör att samtliga arbetslösa kommuninvånare kan nås och synliggöras av någon av de samverkande parterna. Vilka insatser och åtgärder man som arbetslös kan ta del av beror dock på om man är inskriven som arbetssökande på Arbetsförmedlingen, om man uppbär ekonomiskt bistånd, om man studerar genom vuxenutbildningen etcetera. Nedan följer exempel på insatser som erbjuds idag.

- Motivationshöjande insatser samt arbete för att öka anställningsbarheten bedrivs redan idag inom den kommunala arbetsmarknadsverksamheten
- I samverkan med Vuxenutbildningen kombineras motivationshöjande insatser samt anställningar med olika former av lönesubvention och studier för att öka människors möjlighet till anställning och egen försörjning
- För att veta vilka insatser som behöver erbjudas följs behoven hos till exempel de målgrupper som ansöker om ekonomiskt bistånd
- Den kommunala arbetsmarknadsverksamheten genomför flera språkstärkande insatser vid sidan av den ordinarie undervisningen som bedrivs av Komvux SFI (Svenska För Invandrare)
- Vuxenutbildningen erbjuder studieförberedande kurser/utbildningar samt yrkesutbildningar som matchar behovet på arbetsmarknaden
- Integrationsenheten samordnar och stöttar kommunala verksamheter som har fastställt ett behov av ökade kunskaper i yrkessvenska hos sina medarbetare
- Vuxenutbildningen och integrationsenheten genomför utbildning av språkutvecklare, som sedan tillsammans med berörd chef arbetar för att skapa ett språkutvecklande förhållningssätt på arbetsplatsen

- Enheten för arbetsmarknad och försörjning samverkar med vuxenutbildningen och Arbetsförmedlingen för att målgrupperna ska nå snabbaste vägen till sysselsättning

Detta skulle vi kunna göra ytterligare

- Göra begreppen självförsörjning och arbetslinje mer kända i samhället
- Utveckla arbetet med språkombud och utbilda medarbetare inom andra verksamheter än vård
- Utveckla och erbjuda fler yrkesutbildningar där man kombinerar yrkeskurser med studier i svenska/yrkessvenska
- Utveckla arbetet med lärlingsplatser

5. Hållbar konsumtion och produktion

I storsystemet handlar målet om en omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor och tjänster är en nödvändighet för att minska negativ påverkan på klimat och miljö samt människors hälsa. Kommunen ska utveckla system för cirkulär ekonomi och konsumera så hållbara produkter och på ett så hållbart sätt som är möjligt. I arbetet med Plan för inkludering är ingen av de fem kategorierna av ambitioner insorterade under detta mål.

Kommunikationsplan

För att plan för inkludering ska nå ut till berörda och få genomslag enligt tänkt ambition med dokumentet så har en kommunikationsplan tagits fram för detta arbete enligt nedan

VAD	ANSVAR	NÄR
Nyhet på intranätet om ny plan för inkludering	Kommunikationsenheten	Direkt när planen är antagen
Information på chefsdag för att involvera och engagera medarbetare.	Projektgrupp för framtagande	Hösten 2024
Information till fullmäktige – Genomgång och återkoppling av resultat inför beslut	Projektgrupp för framtagande	April 2024
Intranätsnyheter med uppdateringar gällande vad som görs inom området.	Projektgrupp för framtagande för en årlig uppföljning som bearbetas av kommunikationsenheten, webbredaktörer	Vår 2025, 2026, 2027, summering och avgörande om justering/förlängning av plan 2028
Webbnyhet om planen, återkoppling gällande enkät för medborgare	kommunikationsenheten	Direkt när planen är antagen
Nyhet i kommunkontakt om planen, återkoppling gällande enkät för medborgare	kommunikationsenheten	Första numret som ges ut efter planen är antagen
Informera, involvera och engagera externa aktörer genom befintliga samarbetsytor	Respektive projektgruppsdeltagare återkopplar planen när den är antagen till de som deltagit i workshops	Juni 2024
Inlägg på webben, Facebook, LinkedIn för att berätta hur vi arbetar med inkludering. Material i form av stafett i våra verksamheter	Kommunikationsenheten utarbetar frågemall – verksamheter utpekade av chefer i KLG	Månatligen från och med hösten 2024, utvärdering om eventuell fortsättning efter ett år.
Presentation av planen på företagsfrukost	Näringslivschef	Hösten 2024

Enkätfrågor

Här redovisas de frågor som gick ut i Kommunkontakt Kungsör.

Bidra med dina tankar till kommunens inkluderingsplan

Kungsörs kommun tar fram en plan för inkludering. Visionen är att bana väg för ett mer inkluderat samhälle och minskat utanförskap. Arbetsprocessen för att ta fram planen pågår under 2023, och sker tillsammans; civilsamhället, näringslivet och kommunen.

Nu bjuder vi in dig att bidra med dina tankar kring inkludering, och önskar därför några minuter av din tid till att svara på några frågor. Enkäten kommer vara öppen till 15 augusti.

1. Åldersspann

- Upp till 20
- 21-30
- 31-50
- 51-70
- 70-

2. Kön

- Kvinna
- Man
- Vill ej uppge

3. Vem är du?

(fler alternativ är möjliga)

- Boende i kommunen
- Säsongsboende i kommunen
- Elev/student i kommunen
- Arbetar i kommunen
- Föreningsaktiv i kommunen
- Näringsidkare i kommunen

4. Vad är inkludering för dig?

5. Upplever du Kungsörs kommun som inkluderande?

- Ja
- Nej

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Protokollsutdrag
Beslutande organ
Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2024-03-25

Sida
1 (1)

§ 52 Överföring av investeringsmedel 2023

Diarienummer KS 2023/115

Beslut

Kommunstyrelsens förslag: Kommunfullmäktige beslutar att justera investeringsbudgeten enligt kommunstyrelsens förslag, innebärande att 2024 års investeringsbudget summerar till totalt 19 404 tkr.

Sammanfattning

Av 2023 års beslutade investeringsbudget har inte allting utnyttjats. Kommunstyrelsen önskar överföra 2 944 tkr av ej utnyttjade investeringsanslag 2023 till 2024 års budget.

Dessutom önskar kommunstyrelsen omdisponera 2 000 tkr i investeringsanslag tillägnade upprustning och renovering av Karlavägen etapp 2, till en parkering invid Skillinge badplats samt en pott för kommunstyrelsen att disponera under året, i enlighet med tabellen i tjänsteskrivelsen.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-04 Överföring av investeringsmedel 2023

Skickas till

Driftchef KKTAB
Ekonom KKTAB
VD KKTAB
Ekonom kommunstyrelseförvaltningen, kommunen
KU Ekonomi

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Kungälv kommun

Vår handläggare
sara.jonsson@kungsor.se
Ekonomiavdelningen
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-04

Ert datum

Sida
1 (2)

Diarienummer
KS 2023/115

Er beteckning

Adressat
Kommunstyrelsen

Överföring av investeringsmedel 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag: Kommunfullmäktige beslutar att justera investeringsbudgeten enligt kommunstyrelsens förslag, innebärande att 2024 års investeringsbudget summerar till totalt 19 404 tkr.

Sammanfattning

Av 2023 års beslutade investeringsbudget har inte allting utnyttjats. Kommunstyrelsen önskar överföra 2 944 tkr av ej utnyttjade investeringsanslag 2023 till 2024 års budget.

Dessutom önskar kommunstyrelsen omdisponera 2 000 tkr i investeringsanslag tillägnade upprustning och renovering av Karlavägen etapp 2, till en parkering invid Skillinge badplats samt en pott för kommunstyrelsen att disponera under året, i enlighet med tabellen i tjänsteskrivelsen.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-04 Överföring av investeringsmedel 2023

Anders Mebius
Kommundirektör

Sara Jonsson
Ekonomichef

Skickas till

Driftchef KKTAB
Ekonom KKTAB
VD KKTAB
Ekonom kommunstyrelseförvaltningen, kommunen
KU Ekonomi

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-04

Ert datum

Diarienummer
KS 2023/115

Er beteckning

Sida
2 (2)

Ärendebeskrivning

Enligt 2023 års investeringsuppföljning har kommunen en positiv budgetavvikelse med totalt 3 452 tkr, innebärande att det totala utrymmet inte utnyttjades 2023. Kommunstyrelsen önskar överföra ej utnyttjade investeringsanslag från 2023 till 2024, avseende exploateringsprojektet på Runnabäcken 2 samt cykelväg Torpa-Kungsör – totalt 2 944 tkr.

Dessutom önskar kommunstyrelsen omdisponera 2 000 tkr för upprustning och renovering av Karlavägen etapp 2 till att anlägga en parkering vid Skillinge badplats för 800 tkr. Resterande 1 200 tkr önskas omdisponeras till en pott för kommunstyrelsen att fritt disponera för behov som uppstår under 2024.

Investeringsbudget och -uppföljning	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023	Överför till 2024	Budget 2024	Tilläggs-budget	Justerad budget 2024
Maskiner kost/städ	70	58	12		335		335
Maskiner städ			0		150		150
Belysning Kungsör	2 407	2 114	293		400		400
Reinvestering asfalt	2 000	2 125	-125		2 000		2 000
Trafikåtgärder tätort			0		250		250
Parkering Skillinge badplats		21	-21			800	800
Pott KS till föfogande						1 200	1 200
Upprustning och renovering av Karlavägen etapp 2			0		2 000	-2 000	0
Grönytestruktur/träd			0		400		400
Upprustning staket Hagmarker	109	209	-100				0
Lekplats Agnet KS2020/352			0		400		400
Lekplats Skillingeudd (KS2022/240)			0		462		462
Vägrenovering i samb med VA förnyelse			0		2 500		2 500
Spår och leder (ej Kungsörsleden)	113		113		113		113
GC väg Kungsringen	60	-1 053	1 113				0
GC Frejgatan-Kung Karl	350	422	-72				0
GC Centralvallen	250	517	-267				0
GC-väg Runnavägen-Ågatan			0		1 000		1 000
Infrastruktur Runnabäcken 2	8 022	5 568	2 454	2 454	330		2 784
Nybyggnation Skillingeudd T-brygga	1 500	1 449	51				0
Torgbyggnad		129	-129				0
Hundlekård (KS2022/143) Valskog			0		150		150
Cykelväg Torpa Kungsör (KS2016/331)	654	164	490	490	1 890		2 380
Totalt kommunstyrelsen	15 535	11 723	3 812	2 944	12 380	0	15 324
Inventarier förskolan					200		200
Inventarier grundskolor					300		300
Inventarier	1 200	1 305	-105				0
Skolgårdsutrustning förskolor					300		300
Skolgårdsutrustning skolor					300		300
IKT infrastruktur förskolor					500		500
IKT infrastruktur skolor					200		200
Multiplan, Västerskolan					500		500
Uteklassrum förskolor					200		200
Totalt Barn- och utbildningsnämnden	1 200	1 305	-105	0	2 500		2 500
Arbets tekniska hjälpmedel, sängar					980		980
Nytt verksamhetssystem	417	592	-175				0
Digitala hjälpmedel					400		400
Inventarier boenden					200		200
Inventarier	1 050	1 130	-80				0
Totalt Socialnämnden	1 467	1 722	-255	0	1 580		1 580
Totalt kommunen	18 202	14 750	3 452	2 944	16 460	0	19 404

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Protokollsutdrag
Beslutande organ
Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2024-03-25

Sida
1 (2)

§ 54 Reglemente för intern kontroll - revidering

Diarienummer KS 2024/66

Beslut

Kommunstyrelsens förslag: Kommunfullmäktige beslutar om reviderat reglemente för intern kontroll enligt kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Sammanfattning

Nuvarande reglemente för intern kontroll antogs av kommunfullmäktige 2015-03-09 och reviderades sedan av kommunfullmäktige 2018-04-09.

Kopplat till reglementet antog Kommunstyrelsen 2017-04-21 tillämpningsanvisningar till reglementet för intern kontroll.

I början av 2021 påbörjades arbetet med upphandling av ett beslutstödssystem som bland annat skulle möjliggöra att arbetet med intern kontroll kunde ske på ett systematiskt och effektivt sätt. Sedan 2023 arbetar Kungsörs kommun och dess helägda bolag med intern kontroll i beslutstödssystemet. I systemet finns ett gemensamt regelverk med inbyggd styrning samt gemensamma mallar för intern kontroll. I och med detta är nuvarande tillämpningsanvisningar inbyggda direkt i beslutstödssystemet.

Förslaget på reviderat reglemente för intern kontroll är:

- Mer anpassat efter hur Kungsör behöver arbeta med intern kontroll.
- Mer läsbart utifrån ett enkelt och begripligt språk.
- Tydligare gällande att även de helägda kommunala bolagen omfattas.
- Tydligare gällande roller och ansvar.
- Tydligare gällande hur processen för intern kontroll ska gå till.

Intentionen med det reviderade reglementet för intern kontroll är dock densamma som nuvarande reglemente. Reglementet tydliggör och anger ansvarsfördelning för att säkerställa att kommunen som helhet och dess nämnder och bolagsstyrelser för helägda bolag bedriver en tillräcklig intern kontroll.

Beslutsunderlag

Förslag på reviderat reglemente för intern kontroll
KSF tjänsteskrivelse 2024-01-11 Reglemente för intern kontroll

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Protokollsutdrag
Beslutande organ
Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2024-03-25

Sida
2 (2)

Kungsörs kommunTekniska AB
Kungsörs Kommunfastighets AB

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
-----------------------------	---------------------------

Kungsörs kommun

Vår handläggare
malin.soderroos@kungsor.se
Utvecklingsenheten
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-02-05

Ert datum

Sida
1 (2)

Diarienummer
KS 2024/66

Er beteckning

Adressat
Kommunstyrelsen

Revidering av Reglemente för intern kontroll

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag: Kommunfullmäktige beslutar om reviderat reglemente för intern kontroll enligt kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Sammanfattning

Nuvarande reglemente för intern kontroll antogs av kommunfullmäktige 2015-03-09 och reviderades sedan av kommunfullmäktige 2018-04-09.

Kopplat till reglementet antog Kommunstyrelsen 2017-04-21 tillämpningsanvisningar till reglementet för intern kontroll.

I början av 2021 påbörjades arbetet med upphandling av ett beslutstödssystem som bland annat skulle möjliggöra att arbetet med intern kontroll kunde ske på ett systematiskt och effektivt sätt. Sedan 2023 arbetar Kungsörs kommun och dess helägda bolag med intern kontroll i beslutstödssystemet. I systemet finns ett gemensamt regelverk med inbyggd styrning samt gemensamma mallar för intern kontroll. I och med detta är nuvarande tillämpningsanvisningar inbyggda direkt i beslutstödssystemet.

Förslaget på reviderat reglemente för intern kontroll är:

- Mer anpassat efter hur Kungsör behöver arbeta med intern kontroll.
- Mer läsbart utifrån ett enkelt och begripligt språk.
- Tydligare gällande att även de helägda kommunala bolagen omfattas.
- Tydligare gällande roller och ansvar.
- Tydligare gällande hur processen för intern kontroll ska gå till.

Intentionen med det reviderade reglementet för intern kontroll är dock densamma som nuvarande reglemente. Reglementet tydliggör och anger ansvarsfördelning för att säkerställa att kommunen som helhet och dess nämnder och bolagsstyrelser för helägda bolag bedriver en tillräcklig intern kontroll.

Beslutsunderlag

Förslag på reviderat reglemente för intern kontroll

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-02-05

Ert datum

Diarienummer
KS 2024/66

Er beteckning

Sida
2 (2)

KSF tjänsteskrivelse 2024-01-11 Reglemente för intern kontroll

Anders Mebius
Kommundirektör

Malin Söderoos
Kvalitetsstrateg

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden
Kungsörs kommun Tekniska AB
Kungsörs Kommunfastighets AB

Dokumenttyp
Reglemente
 Beslutsdatum
 [Beslutsdatum]
 Beslutad av
 Kommunfullmäktige

Giltigt från
 [Giltigt från]
 Aktualiserad
 [Aktualiserad]
 Gäller för
 Kommunkoncernen

Giltigt till
 2028-03-25
 Diarienummer
 [Diarienummer]
 Dokumentansvarig
 Malin Söderroos

Reglemente för intern kontroll

Ersätter tidigare reglemente antaget av kommunfullmäktige 2015-03-09, § 23

Syftet med reglementet är att tydliggöra och ange ansvarsfördelning för att säkerställa att kommunen som helhet och dess nämnder och bolagsstyrelser för helägda bolag har en tillräcklig intern kontroll, enligt kommunallagen 6 kap §6, aktiebolagslagen 8 kap §4 och Svensk kod för bolagsstyrning 3 kap 3:1. I dokumentet avser fortsättningsvis benämningen bolagsstyrelser enbart helägda bolag.

Om intern kontroll

Den interna kontrollen ska bidra till att säkerställa att kommunen genomför sina grunduppdrag och når de mål som kommunfullmäktige, nämnder och bolagsstyrelser satt upp.

Den interna kontrollen ska bidra till att:

- verksamheten är ändamålsenlig och resurseffektiv
- informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande
- säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp i förhållande till verksamhetsidé och antagna mål
- verksamheten efterlever lagar, regler, riktlinjer, rutiner, avtal med mera
- skydda personalen mot oberättigade misstankar om oegentligheter
- eliminera och upptäcka allvarliga fel

Det finns ingen entydig definition av vad intern kontroll är, men sammanfattningsvis handlar det om att ha ordning och reda, säkerställa att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.

Organisation

Allmänna krav på intern kontroll

Nämnder och bolagsstyrelser ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med den ansvarsfördelning och de mål och styrdokument som kommunfullmäktige har bestämt samt i enlighet med de författningar som gäller för verksamheten.

Nämnder och bolagsstyrelser ska se till att väsentliga risker inom ansvarsområdet identifieras, analyseras, prioriteras, åtgärdas och följs upp. I detta arbete ska hänsyn tas till värderingen av riskerna och de resurser som krävs för att åtgärda dessa.

Arbetet ska genomföras i enlighet med styrande dokument som kommunfullmäktige fastställer och dokumenteras i kommunens beslutsstödsystem.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över samtliga nämnders och bolagsstyrelsers verksamhet. Det betyder att kommunstyrelsen behöver säkerställa att den har tillgång till tillräcklig information för att kunna bedöma om verksamheten som helhet bedrivits enligt kommunfullmäktiges beslut och tillämpliga författningar.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. I ansvaret ingår att:

- upprätta en organisation kring intern kontroll
- upprätta, förvalta, följa upp och utveckla kommunkoncernens arbetssätt för intern kontroll
- upprätta, förvalta, följa upp och utveckla styrdokument inom området
- stödja nämnder och bolagsstyrelser i deras arbete med intern kontroll
- följa upp den interna kontrollen i nämnder och bolagsstyrelser för att säkerställa att denna är tillräcklig och följer beslutade styrdokument.

Nämnder och bolagsstyrelser

Nämnder och bolagsstyrelser har enligt kommunallagen (6 kap §6) och aktiebolagslagen (8 kap §4) det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive ansvarsområden. Det innebär bl.a. att:

- en organisation upprättas för den interna kontrollen
- det finns arbetssätt som säkerställer god intern kontroll
- kommunövergripande styrdokument följs
- det finns tillräckliga styrdokument och arbetssätt för verksamheten inom ansvarsområdet
- löpande följa upp och utveckla den interna kontrollen inom sitt ansvarsområde

Nämnder och bolagsstyrelser ska även ha god kunskap om intern kontroll och om hur denna bedrivs inom ansvarsområdet.

Förvaltningschef och verkställande direktör

Inom nämnders och bolagsstyrelsers ansvarsområden har respektive högsta chef operativt ansvar för att utforma organisation och arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll enligt kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och nämndens eller bolagsstyrelsens styrdokument och beslut.

Bristar i verksamheten och i den interna kontrollen ska åtgärdas och rapporteras till nämnd eller bolagsstyrelse.

Förvaltningschefen eller verkställande direktör ska:

- löpande rapportera till styrelsen/nämnden om hur den interna kontrollen fungerar
- minst i samband med delårsrapporten per den 1 januari - 31 augusti och verksamhetsberättelsen per den 1 januari – 31 december skriftligt rapportera utfallet av uppföljningen av den interna kontrollen till nämnden och ge en samlad bild om hur den interna kontrollen fungerar
- rapportera allvarigare brott mot den interna kontrollen omedelbart till styrelsen/ nämnden.

Övriga chefer

Verksamhetsansvariga chefer ansvarar för den interna kontrollen inom sina verksamhetsområden och därmed för att utforma verksamheten så att den leder till att grunduppdraget genomförs och leder mot de mål som är uppsatta för den.

Cheferna är skyldiga att följa fattade beslut, antagna styrdokument, processer och arbetssätt, bidra till utvecklingen av dessa och verksamheten samt att se till så medarbetarna är informerade.

Brister i verksamheten och i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmast överordnad. I de fall bristerna berör den överordnade ska bristerna rapporteras till förvaltningschef eller verkställande direktör. I de fall bristerna berör förvaltningschef eller verkställande direktör ska bristerna rapporteras till nämnd eller styrelse.

Övriga medarbetare

Alla medarbetare ansvarar för att säkerställa att det egna arbetet leder till att grunduppdraget genomförs och leder mot de mål som är uppsatta för det. Alla medarbetare ska följa fattade beslut, antagna styrdokument, processer och arbetssätt och bidra till utvecklingen av verksamheten.

Brister i verksamheten och i den interna kontrollen ska åtgärdas och rapporteras till överordnad chef. I de fall bristerna berör den överordnade ska bristerna rapporteras till förvaltningschef eller verkställande direktör. I de fall bristerna berör förvaltningschef eller verkställande direktör ska bristerna rapporteras till nämnd eller styrelse.

Process för intern kontroll

Intern kontroll ska ses som ett hjälpmedel och en integrerad del i verksamhetens grundläggande processer för att uppnå målen och de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Plan för intern kontroll

Varje nämnd och bolagsstyrelse ska årligen besluta om en plan för den interna kontrollen. Planen ska tas fram i samband med framtagandet av mål och budget eller affärsplan och

ingår som en del i dessa dokument. Planen för intern kontroll dokumenteras och följs upp utifrån beslutade mallar i kommunens beslutsstödsystem.

I processen för framtagande av internkontrollplan ska följande delar ingå:

- Identifiera risker, identifiera vilka risker finns inom verksamhetsområdet
- Analysera risker, bedöma vad som faktiskt är risken
- Bedöma och minimera risker, värdera riskens sannolikhet och konsekvens på en skala 1-4, se bilaga 1. Avgör om åtgärder bör eller kan vidtas i detta skede för att minimera sannolikheten eller konsekvensen av risken
- Prioritera risker till internkontrollplanen, bedöm vilka risker som ska ingå i internkontrollplanen, risker som fått en riskvärde på 8 eller mer ingår. Även risker som fått lägre riskvärde kan på förekommande anledning eller prioritering ingå i planen
- Fastställ och dokumentera kontroller, utifrån prioriterade risker, identifiera vad som ska kontrolleras, vem som ansvarar för kontrollen, hur kontrollen ska gå till och vem som ansvarar för att kontrollen genomförs och följs upp, se bilaga 2.

Uppföljning och rapportering till nämnd eller styrelse

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen rapporteras till nämnden eller bolagsstyrelsen minst två gånger per år i samband med delårsuppföljningen per den 1 januari – 31 augusti och verksamhetsberättelsen per den 1 januari – 31 december.

Rapporteringen ska utformas i enlighet med de beslutade mallarna som finns i kommunens beslutsstödsystem.

I samband med rapporteringen ska nämnder och bolagsstyrelser också rapportera sin analys av den interna kontrollens funktionalitet till kommunstyrelsen.

I processen för uppföljning av den interna kontrollen ska följande delar ingå:

- Genomföra kontroller
- Dokumentera utfall av kontroller
- Föreslå och dokumentera åtgärder vid behov
- Rapportera resultatet av uppföljningen

Kommunstyrelsens utvärdering

Med utgångspunkt i nämnders och bolagsstyrelsers rapporter ska kommunstyrelsen utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. I de fall förbättringar behövs ska styrelsen tillse att sådana genomförs.

Kommunstyrelsen ska även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de helägda kommunala bolagen.

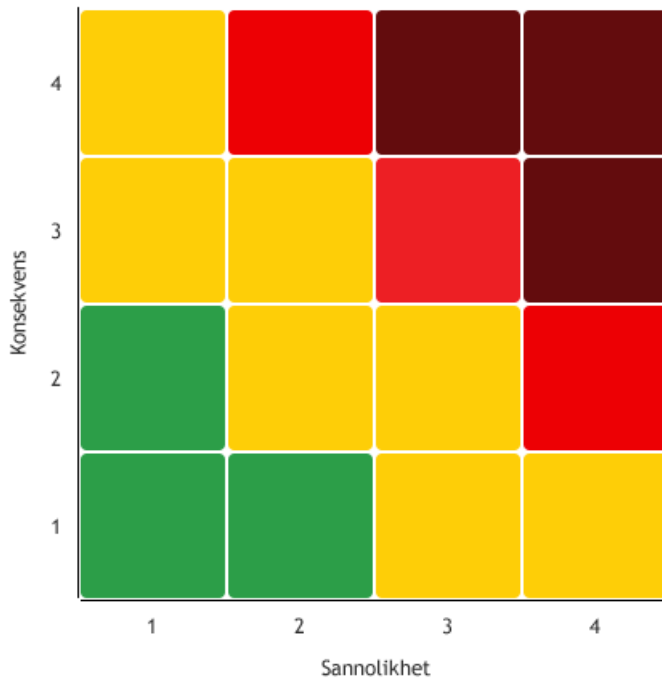
Rätt att utfärda rutiner

Med stöd av detta reglemente har kommunstyrelsen rätt att utfärda närmare rutiner för det interna kontrollarbetet.

Uppföljning av reglementet

Kommunstyrelsen ska följa upp att Reglemente för intern kontroll inom Kungsörs kommun och dess helägda bolag är funktionellt och vid behov föreslå revidering för kommunfullmäktige.

Bilaga 1. Riskmatris

Konsekvens

1 = Lindrig

2 = Kännbar

3 = Allvarlig

4 = Mycket allvarlig

Sannolikhet

1 = Mindre sannolik

2 = Möjlig

3 = Sannolik

4 = Mycket sannolik

Konsekvens bedöms utifrån de tre perspektiven; Ekonomi, medarbetare, förtroende

Riskvärde

Riskvärdet är summan av konsekvens x sannolikheten. Det perspektiv som värderats högst gällande konsekvens är det som värde som sedan multipliceras med värdet för sannolikheten.

Exempelvis: Risk att brandsäkerhetskontroller ej genomförs

Sannolikheten bedöms till 2 och konsekvenserna bedöms till följande; ekonomi 4, medarbetare 4, förtroende 2.

Riskvärdet beräknas till 4. (Sannolikheten 2 x högsta konsekvensen 4 = 8)

Bilaga 2. Exempel på internkontrollplan

Här nedan synliggörs ett exempel på hur en internkontrollplan kan se ut. Det framgår vilka kontroller som ska utföras, av vem, hur ofta och vilken metod som ska användas.

Kontroll (IKP)	Ansvarig	Frekvens	Metod	Rapportera till
Styrande dokument				
Kontrollera att beslut är fattat av delegat enligt delegationsordningen	Kanslichef	2 gånger/år, följs upp i delår 2 och verksamhetsberättelsen.	Stickprov, vartannat beslut. Jämför rapporterade beslut mot utsedd delegat enligt delegationsordningen.	Kommundirektör
Kontrollera att plats inom förskolan är erhållen inom lagstadgad tid	Verksamhetschef förskola	Inför delårsbokslut.	Kontrollera om alla som ansökt om plats i förskolan har fått det inom lagstadgad tid.	Förvaltningschef
Ekonomi				
Kontrollera att direktupphandlingar har dokumenterats enligt kommunens riktlinjer	Ekonomichef	1 gång/terial, följs upp i delår 2 och verksamhetsberättelsen.	Stickprov (5 st/kontroll) gällande direktupphandling över 100 000 kr.	Kommundirektör
Personal				
Kontrollera att den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har genomförts i organisationen	Ekonomichef	1 gång/år, någon gång mellan januari-mars, följs upp i delår 2.	Enkät till samtliga chefer i organisationen.	Kommundirektör
Verksamhetsspecifikt				
Kontrollera att bedömning och betygssättning sker på likvärdigt sätt	Handläggare	Redovisas i samband med verksamhetsberättelsen	Kontrollera om aktuell betygssättning överensstämmer med resultat från nationella prov (på gruppnivå)	Förvaltningschef

Kungörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Sida
1 (1)

Diarienummer
KS 2022/127

Er beteckning

Adressat
Kommunfullmäktige

Avsägelse och fyllnadsval – ledamot i valnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige befriar Marita Tingström (V) från uppdraget som ledamot i valnämnden från och med den 9 april 2024.

Sammanfattning

Marita Tingström (V) har begärt att få bli befriad från sitt uppdrag som ledamot i valnämnden.

Förslag till ny ersättare presenteras under kommunfullmäktiges sammanträde.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Avsägelse och fyllnadsval – ledamot i valnämnden

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Den befriade
Den valda
Instans
Lönekontoret
Matrikeln

Kungörs kommun

Vår handläggare
kristoffer.nyholt@kungsor.se
Stab och kansli
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-28

Ert datum

Sida
1 (1)

Diarienummer
KS 2022/140

Er beteckning

Adressat
Kommunfullmäktige

Avsägelse och fyllnadsval – Vattenpolitiker till Mälarens vattenvårdsförbund

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige befriar Dan Stigenberg (S) från uppdraget som vattenpolitiker för Mälarens vattenvårdsförbund från och med den 9 april 2024.

Till ny vattenpolitiker för Mälarens vattenvårdsförbund efter Dan Stigenberg utses Madelene Fager (C), adress, från och med den 9 april 2024 och resterande mandatperiod.

Sammanfattning

Dan Stigenberg har begärt att få bli befriad från sitt uppdrag som vattenpolitiker för Mälarens vattenvårdsförbund.

Dan önskar inte avsäga sig uppdraget som ombud till Mälarens vattenvårdsförbunds stämma.

Beslutsunderlag

KSF tjänsteskrivelse 2024-03-28 Avsägelse och fyllnadsval – Ombud i Mälarens Vattenvårdsförbund

Kristoffer Nyholt
Nämndsekreterare

Skickas till

Den befriade
Den valda
Mälarens vattenvårdsförbund
Matrikeln